

SIIRTOLAISUUS MIGRATION

4/2015

Siirtolaisuus – Migration 4/2015

42. vuosikerta / 42th year
ISSN 0355-3779 (painettu)
ISSN 1799-6406 (verkkojulkaisu)

Julkaisija/Publisher

Siirtolaisuusinstituutti
Migrationsinstitutet
The Institute of Migration
Eerikinkatu 34, 20100 Turku, Finland
Puh. / tel. (0)2-2840 440
email: kirsai@utu.fi
<http://www.siirtolaisuusinstituutti.fi>
<http://www.migrationinstitute.fi>
info@siirtolaisuusinstituutti.fi

Päätoimittaja/Editor-in-Chief

Tuomas Martikainen

Toimitussihteeri/Editorial Assistant

Kirsi Sainio

Toimittajat/Editors

Krister Björklund, Elli Heikkilä

Toimituskunta/Editorial Board

Siirtolaisuusinstituutin hallitus
Administrative Board of the Institute
of Migration

Taitto/Layout

Kirsi Sainio

Tilaushinta 2015/Subscriptions 2015

4 numeroa / nummer / issues
20 €/vuosi/år/year

VAMMALAN KIRJAPAINO OY

Yksittäisten kirjoittajien mielipiteet ovat
heidän omiaan.

*Kansi: Talvinen tunnelmakuva
Mannerheimipuistosta Turusta.
Kuva: Kirsi Sainio.*

Sisältö • Contents

Tuomas Martikainen

Pääkirjoitus: Siirtolaisuus-Migration -lehti
uudistuu

Saila Heinikoski

Economic asset or welfare tourists? Political
reactions to Eastern European migrants in the
UK

Minna Säävälä & Tuomas Martikainen

Indian wives and husbands on the move:
Conjugal relations experienced by women
living in Finland

Kathleen Mufti

Beginner's Luck: Lessons Learned from a
Novice Social Researcher's Journey in her
Fieldwork on Criminal Careers

Markku Mattila

Siirtolaisuuden kokemus ja suhtautuminen
nykyisiin turvapaikanhakijoihin

Elli Heikkilä

Research Director's Column

Jarno Heinilä

Arkistonhoitajan palsta

Magnus Enlund

Centret för Svenskfinland

Tellervo Lahti

Siirtolaisuusmuseon kuulumisia

Kirjaesittelyt

Seminaarit – Konferenssit

Tiedotuksia – Tapahtumia

Siirtolaisuus-Migration -lehti uudistuu

Tuomas Martikainen

Julkaiseminen on muuttunut. Digitalisaation myötä paljon kirjoittamista on siirtynyt nettiin, kirjojen myynti on laskussa ja monet perinteiset kustantajat ovat vaikeuksissa. Myös Siirtolaisuusinstituutin julkaisujen myynti on vähentynyt. Tiedekustantamisessa vaikuttaa myös pääasiallisen rahoittajan, eli valtion, vaatimukset avoimesta julkaisemisesta. Avoin julkaiseminen, eli open access, perustuu ajatukseen, että kun valtio on jo kerran maksanut tutkimusten kustannukset, niin kirjastojen ja muiden tiedonlevityskanavien ei enää uudelleen kirjoista tarvitsisi maksaa. Open access haastaa kustantamisen ansaintalogiikan. Kirjojen kustannustoimitus, painatus ja muut painotuotteisiin liittyvät kulut tarvitsee katua uusin tavoin, kun ne laitetaan nettiin avoimesti saataville. Avoin saatavuus on silti pohjimmiltaan hyvä asia. Se mahdollistaa aikaisempaa laajemman levikin, uudet lukijakunnat ja avoin julkaiseminen voi parantaa myös julkaisujen laatua, kun tutkimusten tulokset ovat laajemman arvioinnin kohteena.

Siirtolaisuus-Migration -lehti on ilmestynyt vuodesta 1974 lähtien. Viime vuosina lehdessä on julkaistu etenkin sekä tieteellisiä artikkeleita että instituutin kuulumisia. Lisäksi mukana on ollut jonkin verran kirja-arvioita ja raportteja eri tapahtumista. Mallissa on ollut hankaluutensa. Tutkijoiden keskinäisessä julkaisukilpailussa lehti ei ole saavuttanut laajaa suosiota, eikä artikkeleita ole liikoja tarjottu. Parhaat tekstit on julkaistu usein muualla. Lisäksi monissa muissa paikoissa sähköiset uutiskirjeet ovat korvanneet painetut kanavat instituutioiden ajankohtaisten kuulumisten kertomisessa. Aika on siis ajanut ohitse aikaisemmin hyvin toimineesta julkaisukonseptista.

Punnitulle tiedolle siirtolaisuudesta ja siihen liittyvistä ilmiöistä on kuitenkin tänään vähintään yh-

tä suuri tarve kuin lehteä perustettaessa. 1970-luvulla elettiin suuren Ruotsin-muuton jälkimaininkeja ja vuonna 2015 suurinta toisen maailmansodan jälkeistä pakolaiskriisiä. Suomalaiset sanoma- ja aikakauslehdet julkaisevat päivittäin valtavat määrän aiheeseen liittyvää informaatiota, ja myös alan tutkimus on hyvin vilkasta. Sosiaalinen media tarttuu nopeasti aiheeseen ja erilaisia kohuja syntyy lähes päivittäin, tällä hetkellä usein siirtolaisuuteen tai pakolaisuuteen liittyen. Suomessa on siis tarvetta muutto- liikkeitä analyttisesti ja informatiivisesti tarkastelevalle, riittävän helppolokuiselle siirtolaisuutta käsittelevälle kausijulkaisulle. Mikä on siis suunta?

Olemme päättäneet uudistaa Siirtolaisuus-Migration -lehteä seuraavalla tavalla. Julkaisemme aikaisempaa hieman lyhempiä artikkeleita pääasiallisesti teemanumeroina, joissa pureudutaan erilaisiin instituutin toimialaan liittyviin aiheisiin. Tyyli- laajina on populaarista tietokirjallisuudesta tuttu asiapohjainen kirjoittaminen, jossa lukijaa ei vaivata yksityiskohtaisilla lähdeviitteillä, vaan keskeinen kirjallisuus on sijoitettu artikkelin loppuun. Tärkeitä aiheita on lukuisia ja mahdollisia teemanumeroita voisivat olla esimerkiksi ulkosuomalaisia käsittelevät alueelliset katsaukset, ajankohtaiset muutovirrat ja tutkimuksen viimeisimmät tuulet. Myös erilaiset historialliset katsaukset ovat mahdollisia. Otamme mielellämme myös ehdotuksia vastaan. Julkaisemme edelleen kirja-arvioita ja hieman aikaisempaa lyhemmin kuulumisia instituutilta ja sen sidosryhmiltä.

Siirtolaisuus-Migration -lehden muutos on osa laajempaa Siirtolaisuusinstituutin uudistusta, joka on vähitellen alkamassa. Pohdimme parhailaan, kuinka instituutin monialaista toimintaa voidaan kehittää vastaamaan tämän päivän haastei-

siin. Olen kiertänyt syksyn mittaan tapaamassa sidoryhmiämme ministeriöissä, yliopistoissa, kunnissa ja kansalaisjärjestöissä. Pureskellun tiedon tarve ajankohtaisista muuttoliikkeisiin liittyvistä kysymyksistä on suuri ja instituutin toivotaan ottavan kansallisessa keskustelussa aikaisempaa suuremman roolin. Näin aiomme myös tehdä, mutta muutoksissa kestää aina aikansa. Muuttoliikkeet ovat kansainvälinen ilmiö ja siksi instituuttilaisten aikaisempaa suurempi osallistuminen ulkomaisiin tapahtumiin ja verkostoihin on tärkeää. Muutokset voivat tapahtua nopeasti, kuten Euroopan tämänhetkinen pakolaistilanne osoittaa, ja paras keino varautua tähän on laajat kotimaiset ja kansainväli-

set verkostot, jotta tilanteen vaatiessa on mahdollisuus olla yhteydessä parhaisiin asiantuntijoihin.

Siirtolaisuus-Migration -lehti julkaisee edelleen suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Uudistamme kaikkien julkaisujemme ulkoasun ensi vuoden aikana, joten pian myös tuttu lehti näyttää uudelta. Panostamme myös enemmän nettijulkaisuihin. Toistaiseksi lehti tulee ilmestymään myös paperisena. Näistä muutoksista johtuen saattavat ensi vuoden julkaisuajataulut aluksi venyä, kun rutiineihin tulee muutoksia, mutta uskomme vakaasti siihen, että tällä tavoin voimme aikaisempaa paremmin vastata 2010-luvun siirtolaisuuteen liittyvään tiedontarpeeseen.

The Migration Journal will be renewed

Publishing is currently under change. Digitalisation has changed the rules for publishing, so that online presence is increasingly significant as well as open access publishing. Public funders all around Europe are encouraging organisations to move to open access publishing that means free online availability. The Institute of Migration will create a stronger online presence regarding its publications. This journal will also be renewed in the course of next year. The Migration Journal was founded in 1974 and in recent years it has mainly published academic articles, book reviews, reports of various meetings as well as news from the Institute and its partners. We

have not been competitive enough to attract the most significant articles in our field as we have remained outside of the impact factor industry of scientific publishing. However, there is great demand for our expertise to produce more reader-friendly texts on various migration related issues. The journal will take a stronger role in popularisation of research results and with thematic issues addresses specific topics. Also the layout and graphic design will be changed. The change may lead to some delays at first. The journal will also in the future remain trilingual with articles in the Finnish, Swedish and English languages.

*Hyvää Joulua ja
Onnellista
Uutta Vuotta!*

*God Jul och
Gott Nytt År!*

*Merry Christmas
and a Happy New
Year!*

Economic asset or welfare tourists? Political reactions to Eastern European migrants in the UK

Salla Heinikoski

In this article, it is argued that Eastern European migrants have become the focus of critical migration discourse in the current Conservative-led Government in the United Kingdom (UK), after the more welcoming period of the preceding Labour Governments. From the 1990s, the Labour Governments have favoured the enlargement of the European Union (EU) and the free movement of Eastern European migrants within the Union by appealing to economic benefits. The speeches and statements made by the British Ministers for Europe will be used as the main empirical material of the article, complemented with other political documentation. The analysis addresses the period from the 1990s until the current decade, when people from the new EU Member States have been able to move freely to the UK. While both Labour and Conservative parties have restricted migration from non-EU countries, there are significant differences with regard to their approach to EU migration.

Salla Heinikoski, M.Soc.Sci, MA, is a PhD Candidate in Political Science at the University of Turku doing research on the morals of free movement in the European Union.

Keywords: Migration, Migration policy, United Kingdom, Eastern Europe, European Union enlargement.

Introduction

Eastern European migrants have recently become the focus of migration policy in the United Kingdom. The last 15 years in particular reveal how Eastern European immigrants have become the source of much political attention: in the 21st century, after 10 Eastern European countries joined the European Union, Eastern Europeans have become the focus of migration policy and discourse. After the enlargement of the EU in 2004, EU migration has garnered an increasingly large amount of attention in political campaigning, and differences between the Labour (more pro-European) and Conservative (more Euro-sceptical) parties can be observed. It will be argued that the Labour Governments from 1997 to 2010 tried to make the image of Eastern European migrant workers more positive in terms of their economic potential in low-skilled work, but the effort did not succeed very well, as we can currently observe.

The main objective of the article is to assess the relevance of Eastern European migrants in

the UK policy, although it is acknowledged that the reasons for different approaches may vary. The EU migration brings an additional flavour in the picture: free movement is a fundamental right in the European Union, already prescribed in the Treaty of Rome in 1957, and further enlarged by the 2004 Free Movement Directive. Free movement in the EU presents a type of post-national dilemma, where the fact that countries have open borders in the EU has resulted in more nationalist stances voiced in different parts of Europe (cf. Tonkiss, 2013: 500), which we can currently observe in the UK.

The table below shows the overall picture of the migration from Eastern Europe during the period being examined. The table takes into account the years in which migration acts were passed, and it reveals the observed relevance of migration from Eastern Europe at different times.

As Jürgen Habermas has pointed out, laws reflect the collective good of a society and they are cre-

Table 1. UK migration laws, government power and migration from Eastern Europe.

Year	Act	Government	Eastern Europe	Relevance
1993	Asylum and Immigration Appeals Act	Conservative	Refugees from the former Yugoslavia	Low: refugee focus
1996	Asylum and Immigration Act	Conservative	Refugees from the former Yugoslavia	Low: refugee focus
1999	Immigration and Asylum Act	Labour	Refugees from the former Yugoslavia	Low: refugee focus
2000	Immigration (Leave to enter and remain) Order	Labour	Refugees from the former Yugoslavia	Low: refugee focus
2002	Nationality, Immigration and Asylum Act	Labour	“Safe country” concept introduced	Low: economic focus
2004	Asylum and Immigration Act	Labour	Eastern “A8” countries joined the EU	Low: economic focus
2006	Immigration, Asylum and Nationality Act	Labour	Large flows from the “A8” countries	Intermediate: economic focus
2007	UK Borders Act	Labour	“A2” countries joined the European Union	Intermediate: economic focus
2009	Borders, Citizenship and Immigration Act	Labour	Financial crisis made migrants return home	Intermediate: economic focus
2014	Immigration Act	Coalition (PM Conser.)	Croatia joined the Union in 2013	High: aim to control entry

ated in the historical context of each society (Habermas 1994, 125), which makes it fruitful to examine their evolution while analysing the UK’s migration policy. Although the connection between migrants from Eastern Europe and UK migration policy is analysed, the aim is not to make causal inferences that migrants from Eastern European are the sole or the main factor affecting migration policies. Instead, the focus is on assessing the centrality of Eastern European migration on the political agenda.

As a member of the European Union bound by the Free Movement Directive, the UK is not able to effectively control migration from Eastern European EU countries. Still, only in recent times has the EU free movement gained more attention in the UK, as David Cameron has expressed his willingness to limit the number of EU migrants. This includes demanding a job offer and granting benefits only for those who have been in the country for four years. Cameron has also promised to renegotiate British membership in the European Union and to organize a referendum on EU membership in 2017, if the negotiations do not result satisfactory (Cameron, 2014b). The development of the migration policies until this point will be analysed, beginning from the period when the Eastern European countries gained their independence. First, however, a quick glimpse will be made at the Europeanisation of the UK migration policy.

The Europeanisation of the UK migration policy

Although the UK became a member of the European Community in 1973, it did not participate in drafting the Schengen agreement in the 1980s and was opposed to the initiatives of the 1990s concerning the development of a supranational immigration policy. Only in 1993, when the European Union was established and led to greater freedom of movement, did Justice and Home Affairs, including immigration policies, receive attention at the European level. But it was only in the late 1990s that supranational legislation was established. (Ette & Gerdes 2007, 95–96.)

The Europeanisation of the UK’s migration legislation was launched as a result of the Amsterdam Treaty, which came into effect on 1 May 1999. In the Treaty, the UK and Ireland were the only EU Member States who refused to participate in the Title IV provisions on visas, asylum and immigration and the incorporated Schengen acquis. Still, the UK has an “opt-in” option, where it can decide on a case-by-case basis whether it wants to join measures based on Title IV or Schengen (Ette and Gerdes 2007, 97). Therefore, Britain did not abolish border controls but is still bound by the Free Movement Directive adopted in 2004, which further enlarged the rights of citizens of the European Economic Area (EEA; the

EU, Iceland, Norway and Liechtenstein) to move and reside freely within the European Union.

In this Europeanised context, we analyse the responses of the UK Ministers for Europe with regard to immigration from Eastern Europe in order to trace changes in attitudes. The Ministers for Europe have been particularly vocal both in Britain and abroad about Eastern European migrants, and therefore the statements provide interesting insights into the issue while at the same time reflecting the approach of the government. Except for the current Prime Minister David Cameron, the PMs in Britain have not addressed EU migration very often (Heinikoski 2015). For example, choice of not to participate in the Schengen agreement was justified by Minister for Europe Joyce Quin as follows: “We will keep our border controls — we feel as an island that this makes sense — but we will make sure that our immigration systems do not hinder the movements of European peoples” (Quin 1999b). This also reflects the positive attitude of the Labour Government towards free movement in Europe at the turn of the millennium.

Migration legislation before the 2004 enlargement of the EU

After the Soviet collapse in the 1990s, Association Agreements with the former communist countries in Central and Eastern Europe were concluded, which made it possible for people to obtain self-employment visas and for workers from Eastern Europe to travel to the UK under the Seasonal Agricultural Worker Scheme (Markova & Black 2007, 1). The exact number of Eastern European immigrants in the 1990s is not known, but it is suspected that a large proportion of them were illegal, since the migrants had to have an invitation from the United Kingdom to arrive legally and even still officials could reject the application if they chose to do so. In addition, restrictions made it difficult to obtain a legal job. (Galasińska 2010, 943.) Most immigration in the 1990s consisted of Commonwealth migrants, while migrants from Central and Eastern Europe became more numerous after many of these countries joined the EU in 2004 and 2007 (Bloom & Tonkiss 2013, 1070).

In addition to work-based immigration, in the 1990s the UK had quotas for asylum seekers from the former Yugoslavia and from Kosovo; indeed

the largest number of asylum seekers in the 1990s was from the former Yugoslavia. In response to the number of asylum seekers from Eastern Europe and other parts of the world, the UK introduced new asylum legislation intended to restrict the conditions: the 1993 Asylum and Immigration Appeals Act, the 1996 Asylum and Immigration Act and the 1999 Immigration and Asylum Act (Bloch 2002, 44–50). Moreover, the UK introduced visa restrictions in November 1992, which ended legal entry from the former Yugoslavia (Kelly 2003, 37).

All in all, a total of approximately 12,000 refugees arrived in the UK as a result of the wars in Yugoslavia, which displaced a total of 3.7 million people. Despite the relatively small number of refugees that were accepted, they still faced hostility from the media, which may have been one cause for tightening the asylum policy in the first place (Manz & Panayi 2012, 130–131). Nevertheless, it has been argued that the UK set refugee quotas for those from the former Yugoslavia mainly as a result of international pressure (Guild 2000, 75–76). No significant difference in the policies between the Conservative (1990–1997) and the following Labour Government.

Although reluctant to take refugees, the UK has been very pro-EU-enlargement, and negotiations with the countries from Central and Eastern Europe started during the British EU presidency in 1998 when the Labour Party was the governing party. On the other hand, when preparing for the enlargement of the EU, the UK restricted entry from third countries via several immigration laws. In July 2004, the UK Asylum and Immigration (Treatment of Claimants etc.) Act entered into force, constituting the third phase in the reform of the immigration system, following the Immigration and Asylum Act of 1999 and the Nationality, Immigration and Asylum Act of 2002, all of which were established by the Labour Party. The 2002 Act introduced a “white list” system to the country’s asylum policy, where certain countries were declared safe and asylum applications from those countries were not considered. The safe country system was enlarged with the 2004 Act, which made it possible to reject all of the applications from EU Member States and other Eastern European states. With these laws, the UK did not permit refugees’ entry from Eastern Europe: their asylum applications were automatically rejected.

In conclusion, before the 2004 enlargement the UK's reactive measures were mainly directed at asylum seekers and originated for the most part as a result of the conflicts in the area of the former Yugoslavia. At the turn of the millennium, the European Union enlargement was still not estimated to provoke large migrant flows, as illustrated by the Minister for Europe Joyce Quin: "Better job prospects at home suggest that we will not see enormous movements of workers" (Quin 1999a). In addition, her successor, Peter Hain, promised in 2001 to the Czech government that "the UK will — closer to the time of accession — look at whether we can open our labour markets even earlier", referring to the fact that the UK would not impose any transitional restrictions on the new Member States (Hain, 2001).

In a similar vein in 2003, the Minister for Europe, Denis MacShane, stated that, "[i]n terms of expected labour flows, a series of research studies have shown that enlargement will not have a significant or a detrimental impact on the UK's labour market" (MacShane 2003a). In addition to labour issues, equal rights were also highlighted by him in 2003: "[w]e need to create a Europe in which all citizens, regardless of race or ethnic origin, will have equal access to the Single market, including all goods and services and freedom of movement throughout Europe" (MacShane 2003b). These statements show the unequivocal support by the Labour Government for the principle of free movement.

Relevance of Eastern European migrants increasing after the 2004 enlargement

In 2004, ten countries (A10 countries) joined the EU, increasing the number of Member States to 25 countries. In addition to Malta and Cyprus, eight countries from Eastern and Central Europe joined the Union (A8 countries: the Czech Republic, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Slovakia and Slovenia). In 2007, Bulgaria and Romania (A2 countries) joined the Union, and Croatia became a Member State in 2013. In 2004, Britain was, together with Ireland and Sweden, one of the three countries not to place any transitional restrictions on the countries that accessed the Union (they only had to register for the Worker Registration Scheme). However, nationals from Bulgaria and

Romania, which joined the EU in 2007, were subject to restrictions until 2014, when the restrictions had to be ended (see Rice & Angus 2012, 15.) In addition, a worker authorisation requirement was introduced for Croatian citizens for the period of five years, and the Croatian transitional restrictions will remain valid until 2020 (Glennie & Pennington 2014, 19–21) and, judging from the maximum period utilised for Bulgaria and Romania, Britain will take full advantage of this option.

Although the Labour Government introduced transitional restrictions to Bulgaria and Romania, its Ministers of Europe have given positive statements about the benefits brought by the Eastern European migrants. At the eve of accession, Minister for Europe Denis MacShane further assured people that, "[t]he UK lives off international trade and accepts the logic of globalisation with all its problems. That's why we are opening our labour markets to Poland immediately on accession — the only large EU country to do so." (MacShane 2004b.) It was obvious for him that the EU and the UK have a duty to open their borders to the new states. He has also stated that: "[t]hose who want to put up new frontiers in Europe need their head examined. Europe has completed its historic duty to those who lived under communist tyranny" (MacShane, 2004a). For Minister MacShane, free movement is a natural aspect of the EU: "The EU allows 25 nations and 450 million people to live together in peace, prosperity, with open borders and respect for Europe's social, environmental and cultural obligations" (MacShane, 2004c). As can be seen from these comments, the Labour Government of the time considered free movement a duty and a natural issue.

Also after the accession in 2005, Minister MacShane was optimistic about the number of immigrants from the new Member States: "Since May 1st 130,000 workers from the Eastern and Central European States have come to Britain to find work. Of that 130,000, just 21 are claiming welfare benefits. Britain believes that there should be no protectionist corners of the European economy, and that both capital and labour should go where it makes most economic sense." (MacShane 2005.) The same tone continued in 2006, when his successor Geoff Hoon was also optimistic about the benefits of free movement: "But we need to be winning the arguments on why enlargement and a larger single market and

greater movement of labour has a positive effect on jobs and is good for the EU and for all of our citizens” (Hoon 2006). Moreover, in 2007 he also stated that, “The Polish community in Britain is growing fast and making a valuable contribution to the British economy” (Hoon 2007). However, the change of Prime Minister from Tony Blair to Gordon Brown in 2007 made the tone slightly more critical. For example, Gordon Brown stated with regard to the Bulgarian and Romanian transitional restrictions that “Where the rules allow us to limit migration within the EU, we will also use them where appropriate -- as we have imposed restrictions on migrants from Romania and Bulgaria, in particular their access to our labour market” (Brown, 2008). Still, the Labour Government stuck strictly to EU rules.

Although before the 2004 enlargement, the British government expected anywhere between 5,000 and 13,000 migrants annually from the new countries, there were in fact approximately 711,000 migrants in total between 2004 and 2011 (Glennie & Pennington 2013, 2.) Despite the large number, according to official statistics, the employment rate of A8 migrants is higher than that of an average person born in the UK: they work longer hours and very few claim benefits, and the combined economic effect has been positive for the country as a whole (Dustmann & Frattini, 2014; Pollard, Latorre & Srisankandarajah 2008, 5). In addition, migrants from A8 countries made a positive contribution to public finances because they paid proportionately more taxes and used less public services (Springford 2013; Salt et al. 2011, 47). Therefore, no adverse effects from the A8 countries have been detected on aggregate claimant employment, on the young, on low-skilled workers or on wage distribution (Salt et al. 2011, 4–5). In total, EEA migrants paid 34 per cent more in taxes than benefits they received between 2001 and 2011, while those born in the UK and non-EEA migrants received more benefits than they contributed (Glennie & Pennington 2014, 15).

Even still, UK citizens have the most negative attitude towards any immigration in the EU, which to a certain extent must affect the British immigration policies (Herlitz 2004, 76). The fact that UK residents have a negative image of immigration may also be partly due to the hostility of the print media, which covers immigration issues almost daily, whereas immigration authorities are not able to rebut claims on the grounds of data protection

restrictions (European Migration Network 2010). There have also been studies on the media image of EU migrants, and a study conducted by the Migration Observatory suggests that especially Bulgarians and Romanians are often depicted as criminals in the British press (Migration Observatory, 2014).

Immigration from third countries has been restricted several times also under the Labour Government. After the 2004 enlargement, the 2006 Immigration, Asylum and Nationality Act, the 2007 UK Borders Act, and the 2009 Borders, Citizenship and Immigration Act were introduced by the Labour Party, while the current coalition government led by the Conservatives introduced the latest 2014 Immigration Act. All these acts are especially targeted at restricting the number of migrants from non-EEA countries, and the amount of immigration legislation implies that EU migration has, for a large part, substituted third-country migration. The most drastic change occurred in 2008, when the concerns of the public and employers is argued to have contributed to a change in policies towards a Points-Based System, with five tiers intended for different migrant groups from outside the EEA: high-skilled, skilled, low-skilled, students and temporary migrants (Wiese & Thorpe 2011, 13). Still, the Tier 3 quota for low-skilled workers has never been implemented because there already were a sufficient number of workers from the EU (Rice & Angus 2012, 34). Therefore, although the Labour Government had a positive reaction towards EU migrants, they too restricted the entry of third-country immigrants.

The Conservative-led Government questioning free movement inside the EU

Since its entry into office in 2010, the coalition government of the Conservatives and the Liberal Democrats has had a critical attitude towards Eastern European migrants, especially in the last few years. In the beginning of his term, the current Conservative Minister for Europe, David Lidington, praised the arrival of workers from the new Member States, but still he stated that he would be willing to apply transitional restrictions also in the future: “In Britain we have committed to applying transitional controls as a matter of course for all new Member States, and these could include - if necessary - imposing temporary controls on the movement of

workers and their families as we have in the past” (Lidington, 2011.)

More recently, the Conservative-led government has started to discuss migration more in terms of national interests, and as a result of the enlargement of the EU, the Home Office stated that “the UK needs to [...] ensure that migration continues to meet its needs”, and that currently EU nationals substitute for non-EEA nationals in the labour force (Pendry, Dowling & Thorpe 2012, 54–55). In addition, the fact that transitional provisions for Bulgaria and Romania ended at the beginning of 2014 gave rise to concerns about immigrant flows from these countries. Especially the issue of EU citizens claiming benefits has been brought up, for example by Minister Lidington, who argued that the EU should do something about it because of public discontent: “Freedom of movement should be about freedom to work and not freedom to claim benefits [...] These will be difficult discussions, but sticking our heads in the sand and hope that public discontent in many Member States on this issue will go away is simply not a credible option” (Lidington 2014). Prime Minister David Cameron has been even stricter in his statements concerning EU migration:

“Immediate access to our welfare system. Paying benefits to families back home. Employment agencies signing people up from overseas and not recruiting here. Numbers that have increased faster than we in this country wanted ... at a level that was too much for our communities, for our labour markets. All of this has to change – and it will be at the very heart of my renegotiation strategy for Europe.” (Cameron 2014b).

Although Lidington saw public discontent as the main problem, Cameron paints a picture of European migrants as welfare tourists who should not be let into the country.

Moreover, Cameron has announced new restrictions for EU migrants:

“EU migrants should have a job offer before they come here. UK taxpayers will not support them if they don’t. And once they are in work, they won’t get benefits or social housing from Britain unless they have been here for at least four years. Yes, these are radical reforms. But they are also reasonable and fair. And the British people need to know that changes to welfare to cut EU migration will be an absolute requirement in the renegotiation. I am confident that they will reduce significantly EU mi-

gration to the UK. And that is what I am determined to deliver.” (Cameron 2014a).

Restrictions to welfare benefits have also been made prior to this, although some measures may be in breach of EU anti-discrimination legislation, but have not yet been contested (Glennie & Pennington 2014, 20). These are indications of the proactive measures taken by the UK to end the A2 transitional restrictions in 2014, but also reflect a concern over the rise of the nationalist UKIP party towards the general election of 2015. Here, we can observe that although the UK has not been able to restrict the entry of EU citizens, it has made it more difficult for them to claim benefits, thus aiming to reduce their willingness to enter the country.

Conclusions

When comparing the two governments in the analysed period, the current one has adopted a clearly more restrictive tone, putting migration from Eastern Europe in the political spotlight. Both Conservatives and Labour parties have restricted immigration and asylum-seeking from third countries, but the approaches towards EU migrants differ greatly. The Labour Government, already starting from the EU accession negotiations, saw the economic benefits that could be gained from migrants from the new EU Member States, and it did not impose any transitional restrictions in 2004. It did impose restrictions in 2007 for Bulgaria and Romania, but the coalition government has been more critical, which may also be partly due to the fact that the EU-critical UKIP party has enjoyed much success, and the Conservatives are willing to appeal to EU-sceptical Brits in order to achieve better success in the 2015 general election.

The preceding Labour Government paid a great deal of attention to trying to put the image of Eastern European migrants in a more positive light by appealing to the economic benefits of migration. The positive attitude can be partly explained by the time of economic boom, when the number of migration was not that large and it did not face very tough criticism. However, as can be observed in the Conservative rhetoric, the effort was not successful. The coalition government is reinforcing the public image that migrants from Eastern Europe are welfare tourists. In addition to the public opinion, the

growing numbers of immigrants and the unsecure economic situation in Europe is probably reflected in the rhetoric.

References

- Bloch, Alice (2002): *The Migration and Settlement of Refugees in Britain*. Palgrave Macmillan, Basingstoke & New York.
- Bloom, Tendayi & Tonkiss, Katherine (2013): European Union and Commonwealth Free Movement: A Historical–Comparative Perspective. *Journal of Ethnic and Migration Studies* 39, no. 7, 1067–1085.
- Brown, Gordon (2008): Speech on managed migration and earned citizenship. London, February 20, 2008.
- Cameron, David (2014a): David Cameron: Speech on Immigration. London, November 28, 2014.
- Cameron, David (2014b): David Cameron’s Speech to the Conservative Conference. London, 1 October 2014.
- Dustmann, Christian & Frattini, Tommaso (2014): The Fiscal Effects of Immigration to the UK. *The Economic Journal* 124 no. 580, F593–F643.
- Ette, Andreas & Gerdes, Jürgen (2007): Against Exceptionalism: British Interests for Selectively Europeanizing its Immigration Policy. In Faist, Thomas & Ette, Andreas (eds.): *The Europeanization of National Policies and Politics of Immigration; between Autonomy and the European Union. Migration, Minorities & Citizenship*. Palgrave Macmillan Basingstoke, 93–115.
- European Migration Network (2010): Ad–Hoc Query on Immigration and Media Coverage. 26 July 2010.
- Galasińska, Aleksandra (2010): Gossiping in the Polish Club: An Emotional Coexistence of ‘Old’ and ‘New’ Migrants. *Journal of Ethnic and Migration Studies* 36, no. 6, 939–951.
- Glennie, Alex & Pennington, Jenny (2014): *Europe, Free Movement and the UK: Charting a New Course*. Institute for Public Policy Research, April 2014.
- Glennie, Alex & Pennington, Jenny (2013): *In Transition – Romanian and Bulgarian Migration to the UK*. Institute for Public Policy Research, December 2013.
- Guild, Elspeth (2000): *The United Kingdom: Kosovo Albanian Refugees*. In: Selm, Joanne (ed.): *Kosovo’s Refugees in the European Union*. Continuum Print, London, 67–90.
- Habermas, Jürgen (1994): *Struggles for Recognition in the Democratic Constitutional Change*. In Gutmann, Amy (ed.): *Multiculturalism: Examining the Politics of Recognition*. Princeton University Press, Princeton, 107–148.
- Hain, Peter (2001): *The UK and the Czech Republic*. Speech by FCO Minister for Europe at the British Council, Prague, 20 September 2001.
- Heinikoski, Salla (2015): *Britain and the Other: Moral Perceptions of the right to free movement in the European Commission and in the UK*. *Journal of Ethnopolitics and Minority Issues in Europe* 14, no. 1, 71–92.
- Herlitz, Lauren (2004): *A Review of the Recent Literature on the Impact of Immigration on the UK*. Pilot research study for the European Migration Network on *The Impact of Immigration on Europe’s Societies: Contribution from the UK Contact Point*.
- Hoon, Geoff (2007): *Why Enlargement Matters*. Speech by the Minister for Europe at Making EU Enlargement Work, Fabian Society, 24 January 2007.
- Hoon, Geoff (2006): *Unite and Lead: UK-German Partnership in Europe*. Speech by the Minister for Europe at a visit to Berlin at the Humboldt University, 17 May 2006.
- Kelly, Lynnette (2003): *Bosnian Refugees in Britain: Questioning Community*. *Sociology* 37, no. 1, 35–49.
- Lidington, David (2014): *Priorities of the next European Commission: A British perspective*. Speech by the Minister for Europe at the European Policy Centre, 13 May 2014.
- Lidington, David (2011): *European Union Enlargement: Tulips, Trade and Growth*. Speech by the Minister for Europe at the VNO–NCW, The Hague, 9 March 2011.
- MacShane, Denis (2005): *Why the Constitutional Treaty is Good for the EU and for the UK*. Speech by the Minister for Europe on the Constitutional Treaty at Central European University, Budapest, Hungary, 2 March 2005.
- MacShane, Denis (2004a): *Time to Say Yes to Europe*. Speech by Minister for Europe at the Oxford University European Society, 2 March 2004.
- MacShane, Denis (2004b): *The Reasons for Brits to like Poland*. Speech by Minister for Europe at

- the All-Party Poland Group Reception, House of Commons, 30 March 2004.
- MacShane, Denis (2004c): Britain Will Not Vote to Isolate Itself from Continent. Speech by the Minister for Europe at the Residence of the Irish Ambassador, London, 22 June 2004.
- MacShane, Denis (2003a): EU Enlargement: New Openings for Business. Speech by Europe Minister in the Joint Round Table Event with the Confederation of British Industry, 23 June 2003.
- MacShane, Denis (2003b): Value of Diversity in the New Europe. Speech by Minister for Europe in the EUMC Roundtable, Sheffield, 10 July 2003.
- Manz, Stefan & Panikos, Panayi (2012): Refugees and Cultural Transfer to Britain: An Introduction. *Immigrants & Minorities: Historical Studies in Ethnicity, Migration and Diaspora* 30, no. 2–3, 122–151.
- Markova, Eugenia & Black, Richard (2007): East European Immigration and Community Cohesion. University of Sussex: Joseph Rowntree Foundation.
- Massey, Douglas S.; Arango, Joaquín; Hugo, Graeme; Kouaouci, Ali; Pellegrino, Adela & Taylor, J. Edward (1998): *Worlds in Motion. Understanding International Migration at the End of the Millennium*. Oxford University Press, Oxford.
- Migration Observatory (2014): Report: Bulgarians and Romanians in the British National Press: 1 December 2012 – 1 December 2013. The Migration Observatory at the University of Oxford, August 8, 2014.
- Pendry, Elizabeth; Dowling, Samantha & Thorpe, Katharine (2012): *Managing Migration through Visa Policy*. Home Office, 24 August 2012.
- Quin, Joyce (1999a): Quin At Riia: ‘Bringing Europe Together’. Speech given by FCO Minister of State to the Royal Institute for International Affairs, London, Tuesday, 2 March 1999.
- Quin, Joyce (1999b): After Amsterdam – What Next? Speech by FCO Minister of State at the Clingendael Institute, The Hague, 11 May 1999.
- Rice, Linda & Angus, Tim (2012): *The Organisation of Asylum and Migration Policies in the UK, 2011*. Home Office, 22 August 2012.
- Salt, John; Latham, Alan; Mateos, Pablo; Dobson, Janet; Wood, Peter; Dennett, Adam & Bauere, Viktorija (2011): UK National Report: Satisfying Labour Demand through Migration. Home Office: UK Border Agency, 6 July 2011.
- Springford, John (2013): Is immigration a reason for Britain to leave the EU? Centre for European Reform, October 2013.
- Tonkiss, Katherine (2013): Constitutional patriotism, migration and the post-national dilemma. *Citizenship studies* 17, no. 3–4, 491–504.
- Wiese, Johanna L. & Thorpe, Katharine (2011): Temporary and Circular Migration: Empirical Evidence, Current Policy Practice and Future Options in EU Member States. Home Office: UK Border Agency, 15 April 2011.

FinnForum XI: Transnational Finnish Mobilities 28.9.–1.10. 2016 Turku, Finland

The conference is organised by:

The Institute of Migration, University of Turku and Åbo Akademi University

More information: <http://www.migrationinstitute.fi/en/finnforum2016>

Contact: Mr. Jari Nikkola (jari.nikkola@utu.fi)

Indian wives and husbands on the move: Conjugal relations experienced by women living in Finland

Minna Säävälä & Tuomas Martikainen

This article examines Indian immigrant women's experience of changing family relationships and conjugality after settlement in Finland. The data consists of 14 thematic interviews of women originating in Northern India and living in the metropolitan area of Helsinki. The interviews were carried out in Hindi by a trained Indian anthropologist. The interviewees or their husband were either from the ICT sector or from business in the catering and trade sector. The class position of these two categories differs in the country of origin and in Finland which influences importantly women's attitude toward and practice of conjugal life. Conjugality was stressed more by the upper middle-class ICT women. However, the sharing of domestic duties tended to become more equitable in both class categories. Women often started their married and migratory life in a kin-oriented set up but the social conditions they faced in Finland structurally pushed them towards tightening conjugal relationships.

Keywords: Indian migrants, Family, Information and Communication technology, Ethnic business.

Introduction

South Asians have emigrated from the Indian sub-continent since centuries. It is estimated that 20 to 25 million people of Indian origin currently live overseas (Khadria 2006). In ancient times people of South Asian origin settled in East African and South Eastern Asia as traders. They left in large numbers for the Caribbean, Malaya and Fiji, among other places, as indentured labourers and to Eastern and Southern Africa as entrepreneurs. Later days have witnessed new forms of emigration. Labour migration to the Gulf region has become a major migration flow (Ali 2007).

After the Independence of India, Great Britain received a wave of mass migration. Currently 1.3 million people of ethnic Indian origin live in Britain, and more recently United States, Canada and also other OECD countries, including Finland, have received considerable numbers of Indian immigrants. Indians migrate to these countries as students; as professionals particularly in management, science,

ICT and health care; and in ethno-specific businesses such as trade and catering (US Census Bureau 2014; Martikainen & Gola 2007).

Kin networks and marriage strategies among transnational South Asians have attracted considerable scholarly attention (e.g., Ballard 1990, 2008; Charsley & Shaw 2006; Mehrotra & Calasanti 2010; Chantler, Gangoli & Hester 2009). Marriage emerges as an important means of producing and transforming transnational networks, while marriage practices and dynamics are themselves transformed in the process (Charsley & Shaw 2006).

The changes in couple relationships, division of household work and family decision-making in the transnational context are issues that tell about the future prospects of transformations in intimate relationships in the context of intensifying globalization and transnationalism. Although mundane issues such as who washes the dishes may appear trivial, they are contributing to social change in a wider scale and simultaneously reflecting wider transformative processes. Here, we will discuss

Minna Säävälä, PhD, is an Adjunct Professor in social and cultural anthropology in the University of Helsinki. Currently she works as the Manager of multicultural affairs in an NGO Väestöliitto (The Family Federation of Finland). PhD Tuomas Martikainen is a Director of the Institute of Migration.

how transnational mobility influences conjugal relations by analysing interview data on Indian women who have migrated to Finland.

The number of persons of Indian background living in Finland is 5.971 persons and sixty percent are males (Statistics Finland 2014). Most of the Indians in Finland have lived in the country for less than 15 years and many are unmarried men, recently married couples or families with small children. Many came to Finland along the ICT boom in the 2000s or as traders and restaurateurs (Martikainen & Gola 2007; Hirvi 2014).

Data

The material of the study consists of semi-structured interviews (N=14) conducted in the Helsinki metropolitan area in 2006. North Indian women were interviewed as part of a larger study of South Asian women (Martikainen & Gola 2007). The interviews were conducted by a trained anthropologist of Indian origin in Hindi. The interviewees were recruited by the snowball method. The interviewees were asked to sign an agreement stating their consent to be interviewed for the study. The transcripts of the interviews were given to the interviewees for their approval. One interviewee refused the use of her interview in the study.

The interviews were semi-structured, open-ended thematic interviews (Fontana & Frey 2000). Despite the predesigned questionnaire, discussion was allowed to flow to unexpected topics relevant for the study if that turned out to be the case. The interviews lasted from one to several hours. Pseudonyms are used in the presentation of the data.

The interviewees were between 25 and 40 years old, all born in Northern India and having lived in Finland for at least one year. All but one Sikh were Hindus. They were all married, with one or two children, and two out of three interviewees were employed. This is more than is the case generally among women of Indian background - only one in three is employed (Martikainen & Gola 2007). The women are of two distinct socio-economic groups: women who are themselves or whose husband is working in the ICT sector (N=9, abbreviated as ICT women), and women who are themselves or whose husband is an entrepreneur in the restaurant, catering or trade sector (N=5, abbreviated as ER women).

ER women had moved directly from India to Finland, while every other woman among the ICT women had lived in other countries as well. They can be described as 'transmigrants', cosmopolitans or 'global nomads'. International career building is important for transmigrants in the ICT sector. However, while the women of the two groups differ in terms of educational and class background as well as in their migration history, there are also many features that unite them, including their country of birth, age, married status and motherhood. Marriage has played an important role in their migratory history in both groups: The women share the experience of immigration via family unification or as a co-migrating dependant from a geographically and culturally distant land outside the European Union. This has many implications regarding their experiences as well as rights and opportunities in the country.

Ideals and reality: couples and kin

North Indian women come from a relational family system, based on corporately organized kin groups. This implies that socialization of persons aims at creating recognition of the kin group's interests as the basis of moral good that overrides individual interests. Ideally, such a social universe is built upon reciprocity, mutual obligation and personal sacrifice which are regarded as more important than personal freedoms (Ballard 2008). In this model, patrilineal descent is a far more important founding stone of kinship than the conjugal tie. This ideal typical and very generalizing image of the hegemonic South Asian kinship system should be seasoned by acknowledging the agency of the subordinates in everyday life. Hierarchical and patriarchal systems are constantly negotiated and challenged, consequently undergoing minute though perpetual changes. Moreover, regional, caste, and class specific differences are important (Fruzzetti & Tenhunen 2006; Säävälä 2010). Despite the variation, the incongruity between the hegemonic principle of kinship in patrilineally oriented kinship systems of India and the similarly hegemonic principle of nucleated, individualized family systems prevalent in industrially advanced, postmodern societies such as Finland is clear.

When the interviewees were asked about their ideals of family life, the household unit formed by

a married couple and husband's parents – a patrilineal stem family – was considered as the ideal by two out of three interviewees. The term used most commonly by the interviewees was a 'joint family'.

Joint family is okay, I prefer joint family. Okay there are always advantages and disadvantages of everything. But I do not think that one should leave his/her parents (Ladybird, 35, housewife, husband ICT professional)

The interviewees saw joint living as desirable due to the needs of the children, advantages in the form of help in child care and for moral reasons: for carrying the responsibility over the ageing generation. There were, however, also women of the opinion that a nuclear household is preferable due to quarrels and domination embedded in 'joint' household.

Several interviewees, both among the ICT women and the ER women, mentioned having been brought up in some form of extended household and some have lived in such a household before migrating to Finland. Currently all the interviewees, apart from two families in restaurant business, lived in nuclear households. Thus the gap between the ideal and the actual living arrangements was quite striking. Under the current immigration legislation, it is impossible for immigrants from outside of EU to bring their elder parents to live with them in Finland.

Most of the families among the ethnic restaurant business people had some relatives living in Finland, witnessing chain migration based on kin networks (see Ballard 2008). Even if families did not form extended households, kin networks appeared important for their everyday life, survival and business success (cf. in Britain, Ballard 1990, 2003; Baumann 1996). The situation was very different among the ICT families who rarely had any relatives around in Finland. They had chosen to come to Finland solely on reasons related to the husband's attractive job offer and future job opportunities for themselves as well. The two categories of Indians were structurally very differently positioned in the global migration scenario and had different future prospects.

The absence of the vast network of relatives, neighbours and friends was deeply felt by many migrant women. One of the reasons why so many considered joint living as positively is the contrast that the idea of the joint family plays vis-à-vis the nuclear realities they face in Finland:

And we had [a joint] family so I was involved with the family only and could not do anything. [...] There is no social circle, there is nothing at all, now slowly my friends and I have started a [social] circle and we meet each other every month now, otherwise there is nothing here. (Butterfly, 31, housewife, husband restaurateur)

Being an Indian wife

When immigrants settle in a society manifesting different features than their taken-for-granted models of family life, it is inevitable that the group identity and self-image of ethnic minorities tends to become tied to idealisation of domestic lifestyles (Grillo 2008). It becomes typical for the migrant to contrast their own good and moral family life with that of the morally decadent local family system. On the other hand, this tendency is coupled with the majority population's view over the immigrant family in precisely the opposite moral tenor. In the highly politicized discourse of immigrant integration, the migrant family comes easily to be considered as a haven of morally objectionable practices, gender inequality and oppression, child abuse and lack of human rights (see, e.g. in Norway: Wikan 2002; in Finland: Peltola 2014).

The effects of this moral discourse were audible in the interviews among Indian migrant women. When asked about views on local women by the fellow Indian interviewer, the discussion shifted automatically to women's roles as mothers and particularly wives. Nisha (33, restaurateur) referred to having witnessed local mothers leaving their small children to fend for themselves at home and going to a bar. Later she concluded that 'they [the Finns] are selfish with their children as well. They think of themselves rather than others'. Asha (37) another restaurateur, in turn was of the opinion that local women are more depressed than Indian women due to their and their husband's extramarital affairs:

'One is this habit of suspicion, they keep a close eye on their husbands; I mean they cannot trust their husbands as they also do such things. They themselves do wrong things so they do not trust their husbands. Although they might show 'I am like that, I can do.'

Asha saw herself as an Indian woman to be free from such depression and suspicion. She felt that

she could trust her husband. What was wrong with the local women in Asha's view was that they did not sacrifice to the family in order to deserve the respect and dedication of their husband. This in turn made the marital bond unstable. The same type of comparison, although with somewhat milder expressions, was provided by Anushka (32, working wife of ICT professional), who was of the opinion that she feels much better than any local woman, who is eaten by 'some kind of family-insecurity'.

Some of the interviewees brought up the image of the housebound, immigrant woman being considered as oppressed in the public discourse in Nordic countries. Butterfly (31, housewife, husband a restaurateur) retorted,

Like some people think that they have such good life and we have so many restrictions in our life, our husband try to boss us, I do not think about all such things... I am satisfied with my life. Okay there are family problems but this is their (other women's) opinion, whatever is there is there. But I have never compared, even I cannot compare that the Finnish women have very good life and why we are born in India, I never feel that way.

Also another woman felt that being an Indian woman,

I am an independent lady of my house who has got all the rights being a mother and being a wife. I have got full respect from my husband and from my children. (Sana 31, housewife, husband a restaurateur)

Butterfly (31, housewife, husband restaurateur) first denied there existing any difference between a Finnish woman and an Indian woman, but then she started to describe how no local woman could stand for all the compromises and the responsibilities that Indian women have to bear:

We people have some liabilities to manage in life. For example, I need to control my tongue in front of my elder brother-in-law, as I cannot speak this or that in front of him. There is a respect for the elders... We might have to leave [...] our preferences because of the elder person in front of us. Our life is based on quite a lot of compromise, those sacrifices are not there in their [Finnish women's] lives. That these people cannot sacrifice. No sacrifice. I do not think these people can do that, I do not think so. What I have seen till today.

By creating a rather sinister and unhappy image of the local women, the interviewees managed

to create a contrast that helped to build a positive image of themselves as dedicated, sacrificing and obedient wives. The comments of the women working themselves or whose husband was working in the ICT sector had a less spiteful image of the local women. The main issue for them was not the difference in family roles per se, but the independence and individualism that they have observed in local women. It took such forms as being outgoing, physically fit and carefree or making decisions without asking the husband's opinion. The ICT women often came to think of the role of the conjugal couple when asked about how they felt their own life differed from that of the Finnish women:

If I compare myself then there are many decisions for which both of us, husband and wife must reach mutual groups with 50-50 compromise. It is not that I cannot make a decision on my own, [but] I guess Finnish females are more dominating, the female criterion is very dominating to make decisions, she does not have to wait for the husband's say. (Toni, 30, ICT professional)

Independence was seen by many interviewees as a negative characteristic but some ICT interviewees such as Toni above and Sonam observed it with certain awe. The ER women emphasised more than the ICT women the role of the woman as a yielding and adaptive member of kin group, while the ICT women stressed more conjugal mutuality.

Who decides in a migrant family?

Migration triggers and activates many social-psychological processes, some of which are related to self-identification. As most women had their background in extended families, the transfer to life in a de facto nuclear family household has given them both new opportunities as well as new duties. For many women, the migration process takes place simultaneously with their getting married. Marriage is for most Indians a *rite de passage* which is the necessary last step to full adulthood (Fruzzetti & Tenhunen 2006). Toni explained how she had become more independent and self-reliant in Finland and gained more self-confidence:

It is not so much, of course there is a little change, as earlier I was used to living at home, so there was a protected environment within the household. After that, when I got married, I lived with my in-laws [in In-

dia], in other words there were elders at home. So in that situation you can take up the help of the elders in decision-making and the like. That has changed a little that now we two, husband and wife, make decisions. (Toni, 30, ICT professional)

The women were quite contemplative over the changes that migration had brought about in their lives:

One might not change due to change in the country but as one comes out of the shelter of the parents, so let it be India or any other place then one gets more independence ... Earlier for everything I was used to look for mummy or papa. And now from where mummy and papa will come? And then there is this confidence that okay we are out and we can manage. And still if there is any lack of confidence then husband comes up to give his company. (Sana, 31, ER housewife)

Sana had been living in Finland for nine years. She did not have any Finnish friends or other contacts to the local population and neither had she learned to speak much of any Finnish. Loneliness and increased self-reliance can be seen as the two sides of the same coin.

Due to the demanding phase in life cycle after marriage, having come to Finland without any motivation or interest towards the country, and the emergent lack of social relations, the initial period of settlement in Finland had been quite stressful for some interviewees. The situation was to some extent easier and more rewarding to the socially upper-middle class ICT wives who more commonly had immigrated as a result of a mutual decision with the husband. Generally speaking, the ICT wives had more social and economic capital and better educational resources than the ER wives for making use of the opportunities that immigration offered them.

The differing class background in the two groups of women studied here was also reflected in the models of gender relations and expectations of married life. The ICT women had had a more conjugal oriented marriage right from the beginning, reflecting a tendency towards growing conjugality that is witnessed also in India among middle class families (Säävälä 2010; Mooney 2006). The situation of the marriage migrants in the restaurant sector was very different: they had mostly come to the country as a direct consequence of the marriage arranged for them by the kin groups. They started

their married and migratory life in a collectivist set up but the social conditions they faced in Finland structurally pushed them towards a tightening conjugal relationship. Some women seemed to remain in a limbo, dedicating themselves to being a housewife and remaining weakly integrated to Finnish society in terms of language skills, employment, participation or social relations. This combined to their experience of society as unwelcoming and even morally questionable.

Sharing household work

Due to relatively narrow income differences in Finland, it is practically impossible to hire servants to carry out household work in the manner usual in middle class families in India. Someone in the family has to start to cook, clean, wash the dishes and laundry, do the shopping and look after children even if the wife and husband have never been engaged in such activities. A study in the United States (Bhalla 2008) maintains that despite migration creating a new constellation in gender relations that may lead to more equitable division of household labour, families of Indian origin have faced 'tremendous amount of conflict' due to unequal sharing of household chores.

However, only minor conflicts on household work were reported in the interviews. When asked about the changing situation, it appeared that in the families where the wife was employed, the husband had taken up an active role at least in some household tasks. There were a few cases of men totally shunning all domestic duties; these were families where the wife was a homemaker. Some husbands were picky about what duties they were prepared to take up. Cooking was mostly carried out by women although a few men took the task of cutting vegetables. Men were said to do shopping, look after children, wash and clean. The same tendency is witnessed also in some other immigrant groups (e.g. Tiilikainen 2003 on Somalis in Finland). The men engaged in childcare and cleaning and other tasks that they would most probably never have touched 'back home'. Although in most cases women carried out larger part of household chores and thus no true gender equality could be said to exist in the realm of household work, women did not complain about the situation. Instead, those

Table 1. Differences in women's views on family and gender relations.

	ICT women	Ethnic business women
Class background	Mostly upper middle class	Mostly lower middle class
Decision on migration	Mutual with husband	Outcome of arranged marriage
Ideal household composition	Extended or joint	Extended or joint
Ideal wife	Mutual decision-maker	Dedicated wife
Women's work	Preferably in waged employment	Could work but not necessary
Division of household work	Husband participates	Husband participates to some extent

who found their husband partaking in the duties appeared proud about their husband's new role in the household.

Many immigrant couples found themselves without the large kin and other network and they had only each other to rely on for helping to cope with everyday realities. Even if some relatives were around, they did not necessarily live nearby, or the female relatives may be employed or studying and unable to provide much everyday help.

Discussion

The ideal of the co-resident extended family is resilient despite most non-EU immigrants, including Indians being deprived of an opportunity to realize this ideal. Most of the interviewees lived in nuclear household units. Having the senior generation living with them is practically impossible due to immigration legislation. Social reality does not give them an opportunity to make their ideals come true. However, transnational interconnectedness remains strong.

Transnational living tends to change the division of labour between husband and wife and it strengthens the conjugal tie vis-à-vis the larger kin groups. Family and welfare policies in Finland give an opportunity to South Asian mothers to have their children in affordable and high quality municipal day care and providing them occasions to seek education and employment. Many mothers take advantage of the situation even if they come from a social background that considers women's labour force participation as unusual. When the extended family is not around to provide support in child care and everyday reproductive work in the domestic domain, the couple has to carry the responsibility of making decisions independently. The women's attitude towards this independence-cum-responsi-

bility is ambivalent: they cherish the possibility to have a say in decisions but simultaneously may feel insecure having no elders around to ask advice and share the responsibility.

The division of labour between husband and wife appears to transform in the transnational situation: wives see their husbands participating in household chores much more than is usual in Indian contexts of the same social classes. Despite a more equitable division of domestic labour, all the interviewed women carry a larger burden of household work than their husbands, even in situations when they themselves are gainfully employed.

The importance of the conjugal tie is more explicit among the often highly educated ICT professional couples than among the often less educated ethnic entrepreneur couples. Class position of the husbands and wives both in their country of origin and in their current situation as immigrants is one of the most important features relating with their attitude and ideals of conjugal life. The transnational kin network seems to cater for the upper middle class couples' emotional and social needs while among the ethnic entrepreneurs, wider hierarchies of kin networks are very resilient as they form a tangible source of economic and social support. It is to be expected that marriage and conjugal practices among these two class segments of transnational South Asians will drift father apart in the future, reflecting the different socioeconomic role of kin relations for them. This despite the largely shared ideal of the primacy of kin group vis-à-vis couple relationship.

References

- Ali, Syed (2007): 'Go west young man': The culture of migration among Muslims in Hyderabad, India. *Journal of Ethnic and Migration Studies* 33(1): 37–58.

- Ballard Roger (1990): Migration and kinship: The differential effect of marriage rules on the process of Punjabi migration to Britain. Teoksessa Clarke A., Peach, C. & Vertovec S. (toim.), *South Asians Overseas*. Cambridge University Press, Cambridge, 219–249.
- Ballard, Roger (2003): The South Asian presence in Britain and its transnational connections. Teoksessa Parekh, B., Singh G. & Vertovec, S. (toim.), *Culture and Economy in the Indian Diaspora*. Routledge, London, 197–222.
- Ballard, Roger (2008): Inside and outside: Contrasting perspectives on the dynamics of kinship and marriage in contemporary South Asian transnational networks. Teoksessa Grillo R. (toim.), *The Family in Question: Immigrant and ethnic minorities in multicultural Europe*. Amsterdam University Press, Amsterdam, 37–70.
- Baumann, Gerd (1996): *Contesting Culture: Discourses of identity in multi-ethnic London*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Bell, David & Hollows, Joanne (2007): Mobile homes. *Space and Culture* 10(1): 22–39.
- Bhachu, B. 1995. New cultural forms and transnational South Asian women: Culture, class and consumption among British South Asian women in the diaspora. Teoksessa van der Veer, P. (toim.), *Nationalism and Migration: The politics of space in the South Asian diaspora*. University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 222–244.
- Chantler, K., Gangoli, G., & Hester, M. (2009): Forced Marriage in the UK: Religious, Cultural, Economic or State Violence. *Critical Social Policy* 29(4) 587–612.
- Charsley, Katharine & Shaw, Alison (2006): South Asian transnational marriages in comparative perspective. *Global Networks* 6(4): 331–344.
- Fontana, Andrea & Frey, James H. (2000): *The interview: From structured questions to negotiated text*. Teoksessa Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S. (toim.), *Handbook of Qualitative Research*, 2nd ed. Sage, London, 645–672.
- Fruzzetti, Lina & Tenhunen, Sirpa (2006): *Culture, Power, and Agency: Gender in Indian Ethnography*. Stree, Kolkata.
- Hirvi, Laura (2013): *Identities In Practice: A Trans-Atlantic Ethnography Of Sikh Immigrants In Finland And In California*. Studia Fennica Ethnologica 15. SKS, Helsinki.
- Khadria, Binod (2006): India: Skilled migration to developed countries, labour migration to the Gulf. *Migración Y Desarrollo*, semester 2, 4–87. In <http://meme.phpwebhosting.com/~migracion/modules/ve7/2.pdf>, read 29th Nov 2015.
- Mand, K. (2005): Marriage and migration through the life course: Experiences of widowhood, separation and divorce amongst transnational Sikh women. *Indian Journal of Gender Studies* 12(2&3): 407–425.
- Martikainen, Tuomas & Gola, Lalita (2007): *Women from the Indian Subcontinent in Finland: Patterns of Integration, Family Life, Employment and Transnationalism among Marriage Migrants*. Väestöliitto, Helsinki.
- Mehrotra, Meeta & Calasanti, Tony (2010): The family as a site for gendered ethnic identity work among Asian Indian immigrants. *Journal of Family Issues* 31(6): 778–807.
- Mooney, Nicola (2006): Aspiration, reunification and gender transformation in Jat Sikh marriages from India to Canada. *Global Networks* 6(4): 389–403.
- Netting, Nancy S. (2010): Marital ideoscapes in 21st-century India: Creative combinations of love and responsibility. *Journal of Family Issues* 31(6): 707–726.
- Peltola, Marja (2014): *Kunnollisia perheitä. Maahanmuutto, sukupolvet ja yhteiskunnallinen asema. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisu 147, sarja: Tiede. Nuorisotutkimusseura, Helsinki.*
- Raghuram, P. (2004): Migration, gender and the IT sector: Intersecting debates. *Women's Studies International Forum* 27(2): 163–176.
- Säävälä, Minna (2010): *Middle-Class Moralities: Struggle over Belonging and Prestige in India*. Orient BlackSwan, New Delhi.
- Srivastava, R. (2001): H4 visa leaves any Indian women dependent on abusive husbands. *The Times of India*, June 22.
- Statistics Finland (2014): *Population tables*. In http://pxweb2.stat.fi/database/StatFin/vrm/vaerak/vaerak_fi.asp read 29 Nov 2015.
- Tiilikainen, Marja 2003. *Arjen islam: Somalinaisten elämää Suomessa*. Vastapaino, Tampere.
- U.S. Census Bureau (2014): *American Community Survey 1-Year Estimates*. In <http://factfinder.census.gov/faces/tableservices/jjsf/pag>

es/productview.xhtml?pid=ACS_14_1YR_So201&prodType=table , read 29 Nov 2015.

Voigt-Graf C. (2003): Indians at home in the antipodes: Migrating with PhDs, bytes or kava in their bags. Teoksessa B. Parekh, G. Singh & S. Ver-

tovec (toim.), Culture and Economy in the Indian Diaspora. Routledge, London, 142–164.

Wikan, Unni (2002): Generous Betrayal. Politics of Culture in the New Europe. The University of Chicago Press, Chicago & London.

Uusi näyttely Siirtolaisuusinstituutissa:

Eija Tähkäpää – Palasina maailmalla

9.12.2015–31.5.2016

"Palasina maailmalla" on sotalapsuutta käsittelevä teos. Lapsia lähetetään muualle turvaan – ja taas takaisin kotimaahansa – jos sitä on vielä olemassa. Heitä siirrellään ja sijoitellaan jatkuvasti, paljoakaan asianosaisilta kyselemättä. Siirrot pelastavat, mutta myös vaurioittavat. Juuret katkeavat, kieli unohtuu, kohtelu voi olla hyvää tai huonoa. Ikävä, suru, orpouden- ja erilaisuuden tunne sekä hätä ja pelko ovat mukana näillä matkoilla. Palasina maailmalla pureutuu tähän ajankohtaiseen aiheeseen.

Eija Tähkäpää on turkulainen kuvataiteilija ja sotalapsenlapsi. Teos "Palasina maailmalla" on osa Turun taiteilijaseuran "Satamapaikka"-näyttelyä vuodelta 2011. Teos on ollut aiemmin esillä Suomen Joutsenella sekä Turun Kristillisellä opistolla.

Tervetuloa tutustumaan!
Avoimna ma-pe klo 9-16

Beginner's luck: Lessons learned from a Novice Social Researcher's Journey in her Fieldwork on Criminal Careers

Kathleen Mufti

This article reports on findings and lessons learned from fieldwork that was initially conducted to gather data for a master's thesis. This article reflects on narratives relevant to the topic of criminal careers, and lessons learned in the social research field. The source of data utilized in this article is an interview with a self-proclaimed Mexican Paise ex-human smuggler and ex-drug dealer and his friend, a self-proclaimed male Chicano and ex-drug dealer. The aim is to answer the simple question: What can we learn from this conversion? This question is intended to be quite general, because the aims are twofold: on the one hand the aim is to share what has been learned from the subjects; on the other hand, the goal is to share what has been learned as a novice social researcher in the field. The initial purpose of the interview was to gather information on criminal careers, migration issues, and identity. Three themes were derived from the interview: a) gang activity, b) human smuggling and border crossing c) cops and prison incarceration. The findings report that violence was a dominant concept present in the discourse, while at the same time a sense of morality comes to surface on occasion. Limitation and lessons learned in the field were also found to be relevant to report.

Kathleen Mufti, M.Soc.Sci
Doctoral Candidate of Social
Sciences Migration Fellow
at the Institute of Migration
University of Turku, Finland.

Keywords: Migration, Crime, Human Smuggling, Gangs, Social Research.

Introduction

The summer of 2007 marked the start of a journey into an invisible world; a world of the undocumented, trafficked human beings, human smugglers and smuggled humans, drug dealers, gang members, and prisoners. The aim of my fieldwork was to conduct narrative interviews. It was just the end of my undergraduate career, and the start of my masters level studies in sociology at Åbo Akademi University in Finland. A fresh mind, and perhaps a childlike need to tackle social problems, I decided to conduct some fieldwork during what was meant to be my vacation back home in Kern county California.

Special thanks: I would like to thank my parents and brother for always encouraging me to ask questions, my grandmother Grant for her love and wisdom, and my husband for supporting me in my journey to pursue my passion. I would also like to thank Mikko Lagerspetz, Professor of Sociology at Åbo Akademi University, for his support during my rookie sociology years.

I stepped into the field considering the aim of classical sociology, which was to focus on social problems of the given time and context, and to give recommendations on how to tackle them (Sydie 2007). This general, and perhaps rather simple, understanding of sociology was the driving force behind my novice fieldwork. Social problems in American society are manifold, but I wanted to address the issues against the background of my youth.

I dove into the societal problems I grew up around. Why? Inspired by the sociologist C. Wright Mills, I sought to explore my sociological imagination and test my own 'intellectual craftsmanship'. Mills described social science as the practice of a craft (Mills 1959, 195). Mills challenged the social scientist to utilize their intellectual craftsmanship; that is, to "learn to use your life experience in your intellectual work" and continually "examine and interpret it" (ibid., 196).

I was ready to go home and challenge what I had learned in my studies in sociology. But once

my fieldwork was over and upon return to Finland, I struggled to follow Mills' (ibid.) social science guidelines of capturing what I experienced and sorting it out. Mills (ibid.) explained that "only in this way can you hope to use it to guide and test your reflection, and in the process shape your intellectual craftsmanship". What I discovered was emotionally overwhelming at times, and my notes, and interviews were shoved away in my files. I found myself frozen in a deep thought process that has lasted for many years. Returning back to Åbo Akademi University, I remember sitting with my professor, trying to make sense of what I experienced. I did not know how to handle what I learned, or put it in writing. Fieldwork that I thought might be utilized for a master's thesis got pushed aside. Little did I know, I would continue to return to this fieldwork for several years, continuously reflecting on it, and adding to it, essentially keeping my "inner world awake" (1959, 197) as Mills would say.

Having set this work aside for some time, I have subconsciously and at times intentionally approached my experiences by way of a self-reflective process, a process suggested by Mills. Although topics of identity, crime and immigration—all separate issues, and at times connected—have been in public discourse, across borders, for centuries, it seems a good time to pull out my dusty files and dare to report on my novice journey in the field.

Background and Method

The focus of this article is a reflection and report on an interview with two subjects: a self-proclaimed male Mexican Paise, ex-human smuggler and ex-drug dealer, and his friend, a self-proclaimed male Chicano and ex-drug dealer. For the purpose of this article, the aim of this study is to answer the simple question: What can we learn from this conversation? This question is quite open, because the aims are twofold. On the one hand the aim is to share what has been learned from the subjects; on the other hand, it is important to share what has been learned as a researcher in the field. But before answering or at least reflecting on the key question, it is pertinent to spell out my motivations as the interviewer and reporter.

The initial purpose of the interview was to explore sociological problems of *criminal career, mi-*

gration issues, and identity. I sought to learn who these men were, what they did for a living, and how they perceived their experiences during their criminal activities. I did not want to step into the field with too many preconceived notions, or prejudices; instead I sought to learn from the subjects in a raw, unscripted sense. My aim was to learn about subjects' identities and experiences.

It is important to note that the interview discussed in this article was conducted in a conversational approach, and not a formal interview with pre-existing questions. I needed to take a casual stance in light of the social context because the social situation demanded informality. What is also important to report is my "affiliation" with the subjects; how did I learn about these two participants of my research? Simple answer. They lived in the neighborhood where I was residing during my summer vacation. They engaged in gang activity, an activity hard to go unnoticed if it is happening next door. Both of the subjects asked to be anonymous, therefore, I will use pseudonyms. The interviewees will be identified as mentioned **A** and **B**. **A** is the dominant voice of the two, and **B** only entered the dialogue occasionally. From my observations, it almost seemed like B was a bodyguard of **A**. Furthermore, the conversation was lengthy, and therefore I will only be reporting on the key themes drawn from the data, as well as what I learned from this experience:

1. Gang activity
2. Human smuggling and border crossing
3. Cops and Prison incarceration.

This article is in-depth and qualitative, and thus, no generalizations will be claimed. While in-depth interviews are fruitful and relevant across disciplines there are limitations. The limitations will be addressed in the closing remarks. What is quite interesting about the conversation that will be reported on, in the following sections, is that while we can look at each theme as separate and equally enlightening, the themes can simultaneously be interpreted as interwoven. In the *literature Criminal Justice, Law Enforcement and Corrections : Organized Crime in the U.S.*, Wesley Knowles (2010, 45) reports that different types of organized crime can be interconnected; for example in the case of Hong Kong, Knowles reported that "the leading organized crime problems in Hong Kong are car theft and smuggling, human smuggling, cross-border organ-

ized crime involving China and Macau, money laundering, drug trafficking, debt collection, and triad monopolies.”

My data collection includes the topic of gang activity, which is shaped by a complex social system. It exists both inside and outside of prison. Prison gangs are known for violence and racism on the one hand, and as a means for providing protection on the other (Skarbek 2012). In the context of California, prison gangs are notorious for the strong force behind the “inmate social systems” (Ibid. 2012, 96). The conversation reflected on in this article, will provide a glimpse at this complex social system. The data also involves discussion on violence. There are different categories of criminal violence, for example, homicide, assault, robbery, and rape; and behind each violent act involves various motivations (Jacquin 2007).

The Conversation

“I take care of my own business.” (A): Gang Activity

It was an extremely hot day in Kern County, California on the sixth of July 2007. I recorded the temperature in my field notes as 111 degrees Fahrenheit. The heat wave was so extreme that I suffered a heat stroke. After the interview, my grandmother brought over a bag of salty Frito chips and a bottle of Gatorade to remedy my affliction. The heat was not the only cause of my abnormal sweating on the sixth. Standing in a front yard where gang violence had just occurred a couple days prior probably added to it.

A began talking about an incident with a rival gang that happened on the fourth of July, American independence day, just two days prior to our conversation. What happened? I asked, worriedly. According to **A**, some members of a rival gang came and violently attacked him in his front yard; the same spot that I was standing. He was not the only one attacked, his pregnant girlfriend, and his friend **B** as well. His girlfriend was hurt very badly and bleeding, **A** explained, but she was too scared to make a police report. **A**—somewhat proudly—stated that he took matters in his own hands. He stated that he went and attacked the guy who assaulted his girlfriend. The cops were called on him, and he was arrested for fighting and possession of a gun.

On the 13th of July, he reported that he would be serving 90 days in jail.

Reporting to the police has unspoken implications; **A** explained that there would be consequences if he would “snitch” on the rival gang members. Once he is in jail, **A** stated, everyone will know if he snitched or not. “I take care of my own business. And I never give names to no one,” yelled out **A**. It was as if he wanted the whole neighborhood to hear him. Following his declaration, he added some curse words; however, this was the only time profanity was used during the conversation, as **A** apologized to me immediately.

At this point **B** noticed my evident discomfort and brought out a chair for me. My nerves were getting the best of me; not only that, my clothes were becoming drenched in sweat. But all of us were suffering from the heat. Standing in the front yard of **A**’s home, I felt myself tense up when a low-rider car crept slowly passed us. The driver stared at us with his window rolled down, booming rap music in the background, then sped off. Indeed, sitting in this social situation highlights my naivety as a young academic. “Can they hear my heart beating?” I wrote in my field notes. Note to self: “Do not interview gang members in their front yard where drive by shootings are not uncommon.” After this particular interview, I tried to choose better and safer settings for my other interviews.

“The cops in Guatemala killed my friend.” (A): Human smuggling and border crossing

A explained that the town has one big gang with inner rivalry; a nearby larger city, about 25 miles south, has at least 20 different gangs. He stressed that, outside of his prison time, he did not engage in any gang violence when he was living in Los Angeles for ten years. His violent activities only came to surface once he moved to Kern County.

A was born in Mexico and did not want to talk about his childhood. When asked what he was doing in southern California, he explained that in 1988, at age 14, he began working for coyotes. The coyotes that he worked for were in their twenties. “What did you do during your work with coyotes?” I asked. “I would buy eight illegal immigrants at a time,” **A** explained. Interesting word choice. What did he mean by ‘buy’? **A** stated that each immigrant costs 30 U.S. dollars. He would start by stealing

4-runner sports utility vehicles, and pick up the immigrants in San Diego, near the Mexican border. He would then take them to a hotel in Oceanside, and wait for a call from a coyote. What was the call about? The coyote would inform him of whether the checkpoint between San Diego and Los Angeles had flowing traffic or not. According to **A**, the Border Patrol stops cars at the checkpoint in search for illegal immigrants, while other times they just let the traffic flow. When he was informed of flowing traffic, he would drive the immigrants through the checkpoint and collect 700 U.S. dollars per person. After the mission was accomplished, he would “dump” the car at Vons grocery store. This activity would go on for three years.

A stated that he was “good with cars”, so he worked for a Guatemalan coyote for one year. He described this year as a stressful one, with more pressure than the previous job. **A** seemed to take pride in his skills, stating that he was “perfect for the job.” What was this job? His job was to steal cars and drive them down to Guatemala. He described this task as being more complicated than his previous job. After stealing a car from California, he would change the key switch to the engine and the doors. He would go to a car dealership and buy the switches and change them within two hours. At midnight, he would steal a license plate from a similar car, and switch them. That way, if a cop would check the license plate it would not come up as stolen. After changing the license plate, he would buy a fake pink slip for 20 U.S. dollars, and fill them out.¹ Then he would head south to the Mexican border, and drive all the way down to Guatemala.

While explaining this process, **A**’s emotions shifted from pride to sadness. He explains:

The cops in Guatemala killed my friend. They shot my friend’s dad in the leg, and his brother in the arm... Right in front of me. (A)

After this incident, **A** decided to change careers.

“They’ll be killed... those people don’t deserve to live.” (B): Cops and Prison incarceration

Both **A** and **B** had experience in prison- both for selling drugs. **A** stressed the importance of identity, claiming that he was a Paisa. He described this identity as not necessarily being inherent to one gang, i.e. as an official member of a specific gang, but rather an identity that one can carry in affilia-

tion with multiple gangs. “That way [once in prison] you already belong to a group and will be much more protected,” **A** explained. Some of the gangs that the Paisa identity is attributed to, according to both interviewees, are: “Fifth and Hills” in downtown Los Angeles, and the Sinaloa, Michoacán, and Baja Cali (BC) gangs. **B** added to the identity discussion by giving examples of the type of identities one does not want to have when entering prison; i.e. molester, or rapist. According to **A**, child molesters have to be placed in a separate facility. What happens if they are released in the general population of a prison?

A: “The guard might tell just one inmate, but the word spreads like wildfire.”

B: “They’ll be killed. We all have mothers, sisters, and children. Those people don’t deserve to live.

A: “The only people that don’t kill rapists are the African American inmates.”

The conversation topic shifted to cops. According to **B**, the cops tried to frame him for possession of drugs. He admitted that he was selling drugs at the time. But at the time of his arrest he claimed that he did not have any drugs on him. What happened? He was driving home with his former girlfriend and he noticed cops waiting for him in his front yard. He decided to try to get away through the alley behind his house. However, he was immediately cornered. “Even though I was a drug dealer, I had absolutely no drugs on me” (**B**). **B** stated that one of the cops pulled a bag of drugs from his own pocket. The cop placed the drugs on top of the cop car and declared that he found drugs. **B** was arrested immediately and he described the discomfort of the handcuffs:

“The handcuffs were put on very tight. I tried to tell the cops but they wouldn’t adjust them. Two of my fingers on my left hand don’t have any feeling in them now.” (B)

B added that he went to court about being framed, and he won. At the end of the court case, the cop that arrested him told him that he would get him eventually. He stressed that he does not sell drugs anymore, and he is trying to stay clean. Even though cops pull him over “all the time” and search him and his vehicle, he says he is always clean. “But the drug problem is getting worse here by the minute” (**B**).

A had spent three years in prison for selling drugs, and described the riots against the African American

inmates who were members of the Crips and Bloods gangs. He explained that the Southsiders (Surenos), Paisas, and whites will team up together during a riot, while the Northerners (rivals of the Surenos) will team up with the African Americans. The other “gangs” from India, Armenia and Iraq tend to stay to themselves and do not take sides, and no one helps them out if they are in need. **B** agreed with **A** on the importance of group affiliation in prison. How do people protect themselves in prison?

A: “We make weapons in prison.”

B: “You can make knives out of steal bars, chain linked fences, and newspaper.”

A: “You have to use water and toothpaste.”

B: “Razors.”

A pointed out his prison scars. He stated that he was attacked many times by African American inmates, and has multiple scars to prove it. I observed one of the scars, which started near his left eyebrow and went across his forehead and up passed his hairline. He had multiple scars on his body from what he described as “bloody prison fights”. Amid our focus on battle wounds and weapon making, **A** kindly asked if I needed anything to drink.

“I know I’m paying now.” Low emotions, high heat

B could no longer cope with the heat, and retreated to **A**’s air conditioned home. Talking about the memories took over **A**’s emotions, and he started crying. While trying to fight back his tears he lit a cigarette, and took a couple puffs. “I know I’m paying now,” he said. He vowed that he will always pay for the bad things he has done in his life. He stated, “I regret everything I have done.” Suddenly our conversation ended when a car pulled up across the street. Although the interviewees described criminal behavior and at times violent experiences, **A**’s tears showed that he has gone through pain, and regret. I couldn’t help but take my interviewer mask off and become an emotional being in front him; after all, I was a novice researcher. I told him it is never too late to change for the better, and in return he wiped away his tears, shook my hand and thanked me for actually wanting to know his story. I was not able to thank the interviewee’s friend who retreated to the air-conditioned house.

It seemed **A** had some business to tend to. I looked over and standing on the porch was **A**’s

pregnant girlfriend, smoking a cigarette. Her face was bruised; perhaps from the gang attack. She appeared to be sad. I observed **A** crossing the street to speak to the individual in the car. I walked away in my sweat-drenched clothing and could not help but think that the emotions seemed to be very low in that high summer heat.

Closing Remarks

This article reflected on narratives relevant to the topic of criminal careers, and lessons learned in the social research field as a novice social researcher in 2007. An interview with a self-proclaimed Mexican Paisa ex-human smuggler and ex-drug dealer and his friend, a self-proclaimed male Chicano and ex-drug dealer is the primary source of data utilized in this article. The aim was to answer the simple question: What can we learn from this conversation? The initial purpose of the interview was to discuss criminal career, migration issues, and identity. Three themes were derived from the data and reported on: a) gang activity, b) human smuggling and border crossing c) cops and prison incarceration. Violence was a dominant concept present in the discourse, while at the same time a sense of morality comes to surface on occasion. In the closing remarks, I report on the limitations, findings of the research, and the lessons learned as a new social researcher in the field.

Limitations

At the conclusion of the conversation, I was left pondering on all the discussions surrounding violence. My own interests were not revolving around the concept of violence at that time. Our conversation began with discussion on violence, and ended with a glimpse of some of the consequences of violence, both physical and emotional; for example, the physical being the bruises on **A**’s pregnant girlfriend’s face, and the scars on **A**’s body, and the emotional layers of regret. A conversation which was meant to focus on the subjects’ jobs –i.e. in relation to their criminal behavior and identity transitioned inadvertently to varied elements of violence.

An evident limitation is the neglect of a holistic understanding of the subjects’ biography from childhood to the time of the interview. Thus, any claims of causes or relationships cannot be deter-

mined. Another limitation here is that generalizations on the themes a) gang activity, b) human smuggling and border crossing, c) and cops and prison incarceration, cannot be made. Also, the stories told by the interviewees' cannot be taken as absolute truth; that said, absolute truth was not the aim of the open-ended interview. Moreover, after learning about the significance of violence, which became apparent during the analysis process, there are some questions which can not be answered; for example, what may have been the cause of **A's** and **B's** legitimization of their criminal activity as a means of 'economic stability'? What could have contributed to their 'openness' in engaging in violent activities? As a junior researcher, I was not prepared to ask questions that were able to answer such questions; these questions only came to surface after the conversational opportunity took place. Thus, it is relevant and interesting to dig deeper in such problems in future interviews with similar subjects. As the aim of classical sociology was to focus on social problems of the given time and context, and to give recommendations on how to tackle them (Sydie 2007), the only justice I can do to this classical aim is to recommend that continued fieldwork is conducted in order to gather more in-depth data on this complex subject in order to contribute to policy, crime prevention, and social knowledge.

Findings and Lessons Learned

Although this is an interview with only two subjects, there are some lessons that can be derived from the conversation. Our conversation was seemingly dominated by discourse on the concept of violence; however, perplexingly, a sense of ethics or morals sprouted amid the violent talk. At first I was nervous to be around the interviewees, especially since a couple days prior to the interview, a rival gang attacked them in the very place I was standing; just two houses down from where I was staying during the whole duration my fieldwork. However, their openness to speak and evident concern about my comfort put my nerves at ease.

A's immediate regret for using foul language was one sign of his 'moral' being. **B's** concern for my comfort in the midst of the summer heat was an example of his character. What was compelling was their division of what is right and what is wrong

in terms of crime and violence. On the one hand, it was acceptable to make weapons in prison, engage in gang violence, deal drugs, -although **B** did claim that he was doing his best to stay away from the drug world-, steal cars, smuggle or 'buy' humans illegally across the Mexican and American border, and so on. On the other hand, they both found it completely unacceptable to be a rapist or a child molester. Essentially, they deemed it appropriate to kill prisoners who were serving time for rape and child molestation. Moreover, **B** felt betrayed by the cops, claiming that they lied. While he admitted that he was a drug dealer at the time of his arrest, he found the cops' actions to be unjust – so much so that he took them to court and, according to him, won the case. **A's** tears and words of regret provided validation of his remorse related to his actions; that said, it does not provide an answer on whether or not he will stop his criminal behavior.

Furthermore, the interview gave interesting insight into the complexity of the following: group affiliation (e.g. gangs); step-by-step information on how some vehicles are stolen and some of the reasons why they are stolen (e.g. human smuggling); prison life (e.g. weapon making, identity, protection); and their perceptions on cops (e.g. 'unfair' treatment). Group affiliation was considered important in the light of prison incarceration, described as a means of protection, that is, protection against violence, as well as group participation in prison violence. Interestingly, the claim that no one helps the Iraqis, Indians and Armenians indicates that they will 'help' individuals in their groups, and I can only assume that 'help' can encompass both violent and nonviolent assistance.

The subjects' discussion on group affiliation reflects David Skarbek's (2012) study on prison gangs, norms and organizations. This also provides a glimpse into the different categories of violence (Jacquin 2007), described earlier in the article. **A** openly negotiated his own violent behavior and motivations such as group alliance, protection, and revenge. While at the same time he and **B** indirectly revealed violent acts that they do not claim to be a part of, such as child molestation and rape. Interestingly, he justified committing murder of an individual in prison if that individual is a known molester or rapist. This leads to questions on the prevention of violence. It is hoped that violence is minimized in society by way of incarceration and prevention and

rehabilitation services; however, the violence does not necessarily stop once incarceration occurs, violence manifests in new forms and justifications.

This article also reported on the complexity of migration, and how some manage to get away with crossing the Mexican American border. Once individuals have been smuggled across the border, there may be certain checkpoints where vehicles are stopped. **A** reported that checkpoints may not be in effect all the time. **A**'s description of the efforts with the coyotes, and individuals who are watching over the checkpoints and providing notification as to when the checkpoints are not in effect, show the complexity of the organized crime of human smuggling. Moreover, the transnational nature of theft was raised, when **A** described his experiences stealing vehicles in California and driving them down to Guatemala. Although it is one individual's account of vehicle theft, the detailed description on the actions taken to successfully get away with the theft was highly informative.

As a researcher, there are some lessons to be learned from this. One lesson that I find important to share is that during fieldwork, one should be open for change. What is meant by change is twofold: 1) one should be willing to adapt to the given social situation 2) one should be open to changing the research focus; i.e. depending on what is learned along the way, the focus may shift to themes that seem to dominate the field, and it is important to tune into those shifts. How the interview takes shape can provide fruitful entryways to knowledge that the researcher may find relevant for further exploration, even if that was not the initial intention. Essentially, this is what Mills (1959) argued, in that a social scientist should not just prepare a research plan solely for the purpose of funding, never to return to it again, but rather, a researcher should continuously revisit one's research plan and revise it.

Another lesson learned is to always analyze the social situation prior to collecting your data; e.g. try to understand the social scene, the type of individuals who may be present. It is imperative to anticipate all potential scenarios and safety issues. That way, you can avoid, the best you can, compromising your own safety. In my case, I placed myself in a fairly dangerous social setting. I realized this when I was conducting the interview, and without that experience I may have never truly understood why it is important to analyze the situation prior to data gathering.

This is just one fragment of my continued efforts to test my 'sociological imagination' and share my 'craft' (Mills, 1959) as a novice researcher back in 2007. While there are limitations in this fieldwork, I feel I owe it to students who are beginning their career in the social sciences. I hope this sparks a conversation about experiences in the field. Mills (1959, 195) wrote that "[o]nly conversations in which experienced thinkers exchange information about their actual ways of working can a useful sense of method and theory be imparted to the beginning student." Mills (ibid.) describes social science as a "practice of a craft". I agree with him, but I want to take it a step further, and challenge the junior scholar that conducts fieldwork, to openly share their experiences, mistakes, and accomplishments. One thing I learned is that my inexperience at that time made my fieldwork one of the most organic, raw, unrestrained social research that I have ever participated in. So, now I challenge the amateur academic to go out there, and learn what their own craft may be, and most importantly, do not wait as many years as I did to share it.

References

- Jacquin, Kristine M. (2005): In N. Salkind (Ed.), *Encyclopedia of Human Development*. (pp. 1308–1310). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, Inc.
- Knowles, W. B. (Ed.). (2010): *Criminal Justice, Law Enforcement and Corrections: Organized Crime in the U.S.*. New York, NY, USA: Nova Science Publishers, Inc.. Retrieved from <http://www.ebrary.com>.
- Mills, C. Wright (1959): *The Sociological Imagination*. New York. Oxford University Press.
- Sydie, Rosalind A. (2007): "Theoretical Applications" in *Discourse on Applied Sociology*. London. Samir Dasgupta & Robin Driskell. Anthem Press India.
- Skarbek, David (2012): Prison gangs, norms, and organizations. *Journal of Economic Behavior & Organization*. 82: pp 96–109.

Note

- ¹ A "pink slip" refers to a California Certificate of Title, which essentially is a transfer of ownership. (How to Change Vehicle Ownership, California Department of Motor Vehicles: https://www.dmv.ca.gov/portal/dmv/?1dmy&uril=wcm:path:/dmv_content_en/dmv/pubs/brochures/fast_facts/ffvr32#sign, Retrieved 6-9-2015).

Siirtolaisuuden kokemus ja suhtautuminen nykyisiin turvapaikanhakijoihin

Markku Mattila

Pohjanmaalla suhtautuminen nykyiseen maahanmuuttoon ja erityisesti pakolaisiin vaihtelee. Esimerkiksi Pohjanmaan maakunta on erittäin myönteinen. Siellä myönteistä suhtautumista on selitetty omalla pitkällä kokemuksella siirtolaisuudesta. Sen sijaan Etelä-Pohjanmaan maakunnassa on suhtauduttu asiaan nihkeämmin. Kuitenkin myös sieltä on aikanaan menty Amerikkaan ja Ruotsiin. Tässä kirjoittelussa verrataan toisiinsa Amerikan siirtolaisuutta varhaisempaa liikkuvuutta ja nykyistä halukkuutta ottaa vastaan turvapaikanhakijoita "Vanhan Vaasan läänin" kunnissa. Tuloksena on, että mitä pidempi siirtolaishistoria alueella on, sitä myönteisempää suhtautuminen nykyiseen liikkuvuuteen näyttää olevan. Onko tämä asianlaidan koko kuva, jää laajemman tutkimuksen vastattavaksi.

Kirjoittaja dosentti Markku Mattila toimii Siirtolaisuusinstituutin Pohjanmaan aluekeskuksen aluepäällikkönä.

Asiasanat: Muuttoliike, Siirtolaisuus, Turvapaikanhakijat, Asenteet, Pohjanmaa.

Tällä hetkellä (9.11.2015) kaikkiaan 61 Suomen kunnassa on vastaanottokeskus (Migri 2015).¹ Jos nämä kunnat sijoitetaan kartalle, saadaan jonkinlainen kuva 'maantieteellisestä halukkuudesta' ottaa kuntaan vastaanottokeskus. Kartallistus ei tietenkään heijasta kuntien tai kuntalaisten halukkuutta aivan yksi yhteen. Vastaanottokeskuksen perustaminen ei vaadi kunnan elinten tai kuntalaisten suos-

tumusta. Keskus voidaan kuntaan perustaa, vaikka asiaa vastustettaisiinkin. Näin on muutaman kerran syksyllä 2015 tapahtunut. Pääsääntöisesti keskuksen perustaminen on kuitenkin tapahtunut kunnallisen hyväksymisen tai jopa pyynnön kautta. Näin ollen tässä kirjoituksessa yksinkertaisuuden vuoksi oletetaan vastaanottokeskuksen heijastavan myös kunnan halukkuutta.²

Taulukko 1. Vastaanottokeskusten sijaintikuntien jakaantuminen maakuntiin.

Maakunta	Kuntia, kpl	Maakunta	Kuntia, kpl
Uusimaa	8	Kymenlaakso	3
Lappi	6	Pohjois-Savo	3
Pohjois-Pohjanmaa	6	Etelä-Karjala	2
Pirkanmaa	5	Kanta-Häme	2
Pohjanmaa	5	Keski-Suomi	2
Pohjois-Karjala	4	Päijät-Häme	2
Satakunta	4	Etelä-Savo	1
Varsinais-Suomi	4	Kainuu	1
Etelä-Pohjanmaa	3		
YHTEENSÄ			61

Lähde: Migri 2015.

Olen sijoittanut nykyiset vastaanottokeskuskunnat maakuntiinsa. Näyttää siltä (Taulukko 1), että näin kartallistettuina kunnat muodostavat kohtalaisen tasaisen nauhan pitkin Suomen länsilaitaa Lapista aina Uudellemaalle. Sen sijaan sisämaata kohden mentäessä vastaanottokeskuksen omaa via kuntia per maakunta on vähemmän.

Oma huomioni keskittyy historialliselle Pohjanmaalle eli Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntiin. Näissä maakunnissa on yhteensä 15 sellaista kuntaa, joissa on vastaanottokeskus (Taulukko 2).

Huomiota kiinnittää erityisesti se, että historiallisella Pohjanmaalla vastaanottokeskuskunnat näyttävät olevan alueellisesti (nykymaakunnittain) keskittyneitä. Sekä Pohjanmaalla että Pohjois-Pohjanmaalla on runsaasti kuntia, joissa on vastaanot-

tokeskus. Sen sijaan Etelä-Pohjanmaalla niitä on vähän ja Keski-Pohjanmaalla niitä ei ole lainkaan. Keskittyminen ei johdu maakuntien väestöllisestä koosta, sillä esimerkiksi Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa ja toisaalta Keski-Pohjanmaa ja Kainuu ovat keskenään väestöllisesti samansuuruiset (Tilastokeskus 2015).³ Kuntien sijainnin perusteella tarkasteltuna vastaanottokeskuskunnat ovat yleensä rannikkokuntia. Kaikkein selvintä tämä 'merellisyys' on Pohjanmaan maakunnassa, jossa kaikki vastaanottokeskuskunnat ovat rannikkokuntia.

Edeltävästä tutkimuksesta tiedämme, että esimerkiksi ruotsinkielisellä Pohjanmaalla myönteistä suhtautumista nykyiseen maahanmuuttoon ja myös turvapaikanhakijoihin on selitetty omalla siirtolaishistorialla (esim. Mattila & Björklund 2013, 22–23). Oman suvun ja perheen kokemukset siirtolaiseksi lähtemisestä auttavat ymmärtämään nykyisten muuttajien asemaa ja oloja. Toisaalta voidaan kysyä, että kun kerran Amerikkaan meno ja Ruotsiin muutto koski koko historiallista Pohjanmaata, miksi siirtolaissuushistorian perintö ei ilmene Etelä-Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla yhtä suopeana suhtautumisena nykykulkijoihin? Mikä erottaa näitä historiallisen Pohjanmaan alueita toisistaan?

Meri, merellisyys ja sitä pitkin tapahtuneen kulkemisen monisatavuotinen perinne on selvä ero rannikon ja sisämaan välillä. Siinä missä rannikon pitäjistä on aina voitu merta pitkin kulkea muualla – jopa itse rakennetuilla kulkuvälineillä – siinä sisämaan liikkuminen on ollut jähmeämpää. Rannikolta käsin Norlanti, Tukholma, Rääveli, Saksa – periaatteessa koko maailma – on ollut helposti saavutettavissa.

Mitä tiedämme pohjalaisten liikkumisesta? Tilastot ja niiden tuottama numeerinen tieto on kohdalaisen nuorta. Suomessa vakinainen tilastotoimi aloitettiin vuonna 1870.⁴ Vuonna 1905 alettiin julkaista aikalaistilastoa Amerikkaan menosta. Amerikkaan menoa aiemmalta ajaltakin on saatavissa liikkumista koskevaa tietoa, mutta sen 'louhinta' on kovan työn takana. Suomessa 1800-luvulla oli voimassa passikäytäntö, ja viranomaiset myönsivät passeja Ruotsiin tai Venäjälle (käytännössä Pietariin) suuntautuneelle matkustamiselle. Myönnetyistä passeista on aikalaisrekisteri. Lisäksi maan sisäisestä muuttamisesta kertovat pappien myöntä-

Taulukko 2. Historiallisen Pohjanmaan alueella olevat nykykunnat, jossa on vastaanottokeskus.

Maakunta	Kunta	Maakunta	Kunta
Kainuu	Kajaani	Pohjanmaa	Kristiinankaupunki
		Pohjanmaa	Maalahti
Pohjois-Pohjanmaa	Kuusamo	Pohjanmaa	Pietarsaari
Pohjois-Pohjanmaa	Liminka	Pohjanmaa	Vaasa
Pohjois-Pohjanmaa	Muhos	Pohjanmaa	Vöyri (Oravainen)
Pohjois-Pohjanmaa	Oulu		
Pohjois-Pohjanmaa	Pudasjärvi	Etelä-Pohjanmaa	Kauhava
Pohjois-Pohjanmaa	Siikajoki	Etelä-Pohjanmaa	Lappajärvi
		Etelä-Pohjanmaa	Seinäjoki

Lähde: Migri 2015.

mät muuttokirjat ja pitämä seurakunnallinen muuttokirjanpito. Aineisto on pääosin olemassa vain alkuperäisinä asiakirjoina ja arkistoissa. Sitä ei ole koottu valmiiksi tilastoiksi.

”Vanhan Vaasan läänin”⁵ alueelta on olemassa passeja koskevaa tilastotietoa vuosilta 1861–1890. Sen ovat koonneet ja julkaisseet De Geer & Wester (1975). ”Vanha Vaasan lääni” käsitti tuolloin nykyiset Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat sekä joukon kuntia, jotka nykyään kuuluvat Keski-Suomeen.⁶ Alkuperäismateriaalista tutkijat ovat laskeneet, kuinka monta passia tuolla ajanjaksolla kuhunkin kuntaan annettiin Ruotsiin, Venäjälle tai Amerikkaan menoa varten. Ajanjakson passeilla mitaten suosituin ’matkakohde’ oli Ruotsi (Taulukko 3). Käytännössä tämä tar-

**Taulukko 3. ”Vanhan Vaasan läänin” kuntiin kirjoitet-
tujen ulkomaanpassien kokonaismäärä vuosina 1861–
1890 jaettuna nykyisiin maakuntiin, %.**

Maakunta	Venäjälle	Ruotsiin	Amerikkaan	Yht.
Etelä-Pohjanmaa	1,7	2,5	11,5	15,7
Keski-Pohjanmaa	2,4	1,3	6,9	10,6
Pohjanmaa	5,0	45,6	21,4	72,0
Keski-Suomi	0,3	0,1	1,2	1,6
Pirkanmaa	0,0	0,0	0,1	0,1
Yhteensä	9,4	49,5	41,1	100,0

N = 67 210 passia. Huom: Pirkanmaan maakunta = Virtain kunta. Lähde: Laskettu taulukosta Tab. 19 Passtagare [p.o. uttagna passer, Markku Mattila] i Vasa län 1861–1890. Absolut tal fördelat på destinationsländer. De Geer & Wester 1975, 98–103.

**Taulukko 4. "Vanhan Vaasan läänin" kuntiin kirjoitet-
tujen Ruotsiin tai Venäjälle matkustamaan oikeuttavien
ulkomaanpassien kokonaismäärä vuosina 1861–1890
jaettuna nykyisiin maakuntiin, %.**

Maakunta	Venäjälle	Ruotsiin	Yhteensä
Etelä-Pohjanmaa	2,8	4,3	7,1
Keski-Pohjanmaa	4,2	2,2	6,4
Pohjanmaa	8,4	77,5	85,9
Keski-Suomi	0,5	0,1	0,6
Pirkanmaa	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	15,9	84,1	100,0

N = 39 579 passia. Huom: Pirkanmaan maakunta = Virtain kun-
ta. Lähde: Laskettu taulukosta Tab. 19 Passtagare [p.o. uttagna
passer, Markku Mattila] i Vasa län 1861–1890. Absolut tal för-
delat på destinationsländer. De Geer & Wester 1975, 98–103.

koitti Pohjanmaan rannikkoa vastapäätä olevan Norlannin rannikon suuria sahatyömaita, esimerkiksi Sundsvallin aluetta, Örnsköldsvikiä ja Härnösandia (ks. Mattila 2015). Amerikka ei vielä tuolloin ollut tärkein ulkomainen matkasuunta, sillä ilmiönä Amerikan siirtolaisuus oli taulukon kuvaamalla ajanjaksolla vielä uusi ja orastava. Sen huippuaika oli vasta edessäpäin.

Taulukko 3 tukee osaltaan näkemystä muutto-
liikkeen 'merellisyydestä'. Aikakauden muuttoliik-
keen johtava alue tällä mittarilla mitattuna oli ny-
kyinen Pohjanmaan maakunta.⁷ Sisämaan alueiden
(Keski-Suomen maakunta, Pirkanmaa) merkitys oli
aivan vähäinen. Ja mikäli kiinnitämme huomiomme
vain Venäjälle tai Ruotsiin menoon (Taulukko 4), ko-
rostuu Pohjanmaan maakunnan alueen liikkuvuus
entisestään: enemmän kuin neljä viidestä tällaisesta
passista myönnettiin nykyisen Pohjanmaan maa-
kunnan alueen kuntiin.

Ruotsiin suuntautuneessa liikkuvuudessa oli
tietenkin myös kielellinen ulottuvuus. Pohjanmaan
maakunnasta Ruotsiin suuntautuneen voimakkaan
liikkuvuuden taustalla oli se, että lähtöpaikat olivat
ruotsinkielisen Pohjanmaan kuntia (Mattila 2015).⁸
Tämä ei kuitenkaan kokonaan selitä liikkuvuuseroa
Pohjanmaan maakunnan ja Pohjanmaan muiden
maakuntien välillä. Nimittäin liikkuvuus Venäjälle
– siis paikkaan, jossa pohjalaisen muuttajan
äidinkielestä ei ollut kieliryhmään sitoutunutta etua
– oli passien määrällä mitattuna Pohjanmaalta kaksi
kertaa voimakkaampaa kuin Keski-Pohjanmaalta ja
kolme kertaa voimakkaampaa kuin Etelä-Pohjan-
maalta. Pohjanmaan maakunta näyttää olleen liik-
kuvampi kuin "Vanhan Vaasan läänin" muut alueet,

ja Ruotsiin suuntautuneen liikkuvuuden kohdalla
ero – kielellisen syyn takia – terävöityi entisestään.

Ilmiö voidaan myös täsmällisesti kunnallistaa,
sillä julkaistusta taulukosta voidaan nähdä kunta-
kohtaiset luvut.⁹ Massiivisen materiaalin (90 kun-
taa) esittelemisen pienessä kirjoitelmassa ei käy
laatuun. Sen tähden esitän kymmenen keskeisin-
tä kuntaa, joista toisaalta mentiin Ruotsiin ja joista
toisaalta mentiin Venäjälle sekä näiden pohjalta
lasketut keskiarvoisesti liikkuvimmat kunnat (Tau-
lukko 5).

Taulukko 5 näyttää selvästi, että liikkuvuus on
painottunut Pohjanmaan maakuntaan. Jokaisessa
kymmenen kärjessä -luettelossa Pohjanmaan
maakunnan kunnat ovat suurin ryhmä. Se näyttää
myös sen, että milloin kyse on nykyisen Etelä-Poh-
janmaan tai Keski-Pohjanmaan maakunnassa sijait-
sevasta kunnasta, se yleensä sijaitsee hyvin lähel-
lä ruotsinkielistä rannikkoseutua ja suomenkielis-
tä aluetta erottavaa kielirajaa. Usein taulukossa 5
esiintyvä suomenkielinen kunta on ruotsinkielisen
kunnan rajanaapuri. (vrt. kartta Wester 1977, 27)

Jos vanhaa liikkuvuutta (taulukko 5) verrataan
nykyisten vastaanottokeskusten sijoituskuntiin
(taulukko 2), saadaan vahvistusta oman siirtolai-
suushistorian ja nykyisten asenteiden rinnakkaisuus-
delle. Pohjanmaan viidestä vastaanottokeskuskun-
nasta neljä – Maalahti, Pietarsaari, Vaasa ja Vöyri –
kuuluvat jo 1800-luvun jälkimmäisen puoliskon liik-
kuvimpiin kuntiin "Vanhassa Vaasan läänissä".¹⁰
Tarkastelun valossa ei myöskään näytä sattumalta
se, että Etelä-Pohjanmaan kolmesta vastaanot-
tokeskuskunnasta kaksi lukeutuu 1800-luvun lopun
"Vanhan Vaasan läänin" liikkuvimpien kuntien jouk-
koon – Lappajärvi Venäjälle suuntautuneessa muutto-
liikkeessä ja Kauhava Ruotsin ja Venäjän passilu-
kujen pohjalta lasketussa keskiarvoisessa muutto-
liikkeessä. Jos kysytään miksi Seinäjoki ei 1800-lu-
vun liikkuvuustilastoissa esiinny, vastaus on, että
tuolloin Seinäjoki vielä oli väestöllisesti pieni ja juuri
syntynyt kunta (vuonna 1868).¹¹ Se sai kasvupoten-
tiaali vasta 1880-luvun alkuvuosina, kun siitä Poh-
janmaan junaradan ja Vaasan junaradan valmistu-
misen myötä tuli rautatien risteyspaikka. Kauppala
Seinäjoesta tuli vuonna 1931.

Tämä pieni taulukollinen sormiharjoitelma tun-
tuu viittaavan siihen, että rannikolla ja sen muas-
saan tuomalla ikaikaisella liikkuvuudella on yhteyt-
tä siihen, miten myönteisesti nykyiseen Suomeen
suuntautuvaan muuttoliikkeeseen suhtaudutaan.

Taulukko 5. Keskeisimmät kunnat, joista "Vanhasta Vaasan läänistä" lähdettiin Ruotsiin ja lähdettiin Venäjälle 1861–1890, kymmenen kärjessä.

Maa-kunta	Ruotsiin	Sija	Maakunta	Venäjälle	Sija	Maakunta	Keskiarvoisesti liikkuvimmat	Sija
P	Närpiö	1	P	Pietarsaari mlk	1	P	Vaasa	1
P	Vöyri	2	KP	Kokkola mlk	2	KP	Kokkolan mlk	2
P	Mustasaari	3	P	Kruunupyö	3	P	Uusikaarlepyy mlk	2
P	Koivulahti	4	P	Vaasa	4	P	Vöyri	3
P	Vaasa	5	P	Uusikaarlepyy mlk	5	P	Pietarsaari mlk	4
P	Maalahti	6	KP	Veteli	6	P	Mustasaari	5
P	Korsnäs	7	KP	Lohtaja	7	P	Munsala	6
P	Pirttikylä	8	KP	Kokkola	8	P	Kruunupyö	7
P	Sulva	9	P	Isokyrö	9	P	Isokyrö	8
P	Petolahti	10	EP	Lappajärvi	10	EP	Kauhava	8
						P	Närpiö	9
						P	Uusikaarlepyy	10

P = Pohjanmaan maakunta; KP = Keski-Pohjanmaan maakunta; EP = Etelä-Pohjanmaan maakunta; mlk = maalaiskunta. Huom 1. Sarakkeessa "keskiarvoisesti liikkuvimmat" esiintyy samaa järjestysnumeroa useaan kertaan (esim. numero 2). Tämä tarkoittaa, että kaikkien samalla järjestysnumerolla merkittyjen kuntien sija on sama, eli samalla sijalla (esim. toisella sijalla) voi olla useita kuntia. Huom 2. Närpiö sisältää Ylimarkun. Lähde: Laskettu taulukon Tab. 19 Passtagare [p.o. uttagna passer, Markku Mattila] i Vasa län 1861–1890. Absolut tal fördelat på destinationsländer (De Geer & Wester 1975, 98–103) pohjatietojen perusteella.

Näin ainakin näyttää asia olevan, kun tarkastellaan nykyisiä Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntia. Se, miksi rannikollinen Keski-Pohjanmaa ei tunnu noudattavan tätä selitysmallia, jää tässä ratkaisematta.

Joka tapauksessa näyttää siltä, että siirtolaisuuden kokemuksen pitkän aikajänteen alueellinen tutkiminen voisi valottaa nykypäivän alueellista suhtautumista muuttoliikkeeseen ja muuttajiin. Se voisi osaltaan valaista ja selittää niitä alueellisia suhtautumiseroja, joita tänä päivänä on havaittavissa.

Ja ei kun tutkimaan!

Lähteet

Alanen, Aulis J. (1970): *Seinäjoen historia I. Vuoteen 1931 eli kunnan jakautumiseen kauppalaksi ja maalaiskunnaksi*. [Seinäjoki: Seinäjoen kaupunki].

De Geer, Eric & Wester, Holger (1975): *Utrikes resor, arbetsvandringar och flyttningar i Finland och Vasa län 1861–1890*. Särtryck ur Österbotten. Skrif-

ter utg. av Svenska-Österbottniska Samfundet, Vasa. Vasa: Svenska-Österbottniska Samfundet. Helsingin Sanomat (2015): Nyt-liite 17.9.2015. URL <http://nyt.fi/a1305985994983>, (luettu 9.11.2015). Mattila, Markku (2015): "Siirtolaisia ja kausityöläisiä: Sundsvallin alueen pohjalainen työvoima 1800-luvun jälkipuoliskolla". Teoksessa Markku Mattila (toim.) *Aina liikkeessä: Liikkuvainen Pohjanmaa*. Siirtolaisuusinstituutin Pohjanmaan aluekeskuksen tutkimuksia nro 7. Turku: Siirtolaisuusinstituutti, 50–86.

Mattila, Markku & Björklund, Krister (2013): *Toimaatteja, teollisuutta ja monikulttuurisuutta: Närpiön malli maahanmuuttajien kotouttamisessa*. Siirtolaisuusinstituutin Pohjanmaan aluekeskuksen tutkimuksia nro 5. Turku: Siirtolaisuusinstituutti.

Migri (2015): Vastaanottokeskusten yhteystietoja 2.11.2015. URL http://www.migri.fi/turvapaikka_suomesta/vastaanottotoiminta/vastaanottokeskukset/vastaanottokeskusten_yhteystiedot, ja tästä avautuva linkki, (luettu 9.11.2015).

Tilastokeskus (2015): Väkiluku sukupuolen mukaan alueittain sekä väestömäärän muutos

31.12.2014. Väestörakenne. URL http://pxweb2.stat.fi/database/StatFin/vrm/vaerak/vaerak_fi.asp, (luettu 9.11.2015).

Wester, Holger (1977): *Innovationer i befolkningsrörligheten: En studie av spridningsförlopp i befolkningsrörligheten utgående från Petalax socken i Österbotten*. Migrationsstudier B 2. Turku-Åbo, Finland: Siirtolaisuusinstituutti/Migrationsinstitutet.

Yle (2015): Yle Uutiset 7.9. URL http://yle.fi/uutiset/kauhava_teki_poikkeuksellisen_teon_kutsui_kaikki_keskustelemaan_vastaanottokeskuksesta/8287308, (luettu 9.11.2015).

Viitteet

- 1 Vastaanottokeskuksia on enemmän kuin kuntia, koska toisissa kunnissa toimii useita keskuksia – esimerkiksi Vaasassa kolme – ja toisissa vain yksi. Tämä kirjoitus ei ole kiinnostunut keskustusten määräästä, vaan vastaanottokeskusten sijaintikunnista ja niiden sijoittumisesta Suomen kartalle.
- 2 Kunnallistakin vastustamista on kahta lajia. Toisessa kunnan viralliset elimet – valtuusto tai hallitus – voivat asiaa vastustaa. Toisessa kunnan kansalaiset tai vastaanottokeskuksen suunnitellut sijoituspaikan paikalliset asukkaat voivat asiaa vastustaa. Näistä muodoista voi olla myös useita yhdistelmiä. Millainen vastustus katsotaan kunnalliseksi vastustamiseksi ei siis vastustustapauksissakaan ole aivan yksiselitteistä. Esimerkiksi Etelä-Pohjanmaan Kauhavalla kunnan viralliset elimet ovat suhtautuneet pääsääntöisesti myönteisesti. Asukasluvultaan 16 000 asukkaan kunnassa on nähty myös noin 90 hengen mielenosoitus vastaanottokeskustelua vastaan ja asiasta käyty 400 henkeä vetänyt keskustelutilaisuus. (HeSa 2015; Yle 2015).
- 3 Pohjois-Pohjanmaan maakunta 405 000 asukasta; Pohjanmaan maakunta 181 000 ja Etelä-Pohjanmaan maakunta 193 000 asukasta; Keski-Pohjanmaa 69 000 asukasta ja Kainuu 79 000 asukasta.
- 4 Suomen tilastohallinto oli aloitettu jo vuonna 1865, jolloin perustettiin *Väliaikainen tilastollinen toimisto*. Se vakinaistettiin vuonna 1870 ja nimeksi tuli *Tilastollinen toimisto* (vuodesta 1884 *Tilastollinen päätoimisto*). Vuodesta 1971 se on toiminut nimellä *Tilastokeskus*.
- 5 Ilmaus viittaa 1800- ja 1900-luvuilla voimassa olleeseen läänijakoon. Vuoden 1960 läänijuudistuksessa synnytetään joukko sellaisia läänejä, joita ennen ei ollut ollut olemassa. Uusien läänien tarvitsema maa-ala irrotettiin olemassa olleista ”vanhoista” lääneistä. Pääasiallisin ero ”vanhan” ja ”uuden” Vaasan läänin välillä oli se, että Vaasan lääni menetti alueitaan ja pienehti. Esimerkiksi Vaasan läänin itäisimmät kunnat menivät uuteen, tuolloin perustettuun Keski-Suomen läänin. Menetettyjen kuntien joukossa oli mm. Jyväskylän kaupunki ja maalaiskunta.
- 6 Vaasan lääni käsitti tuolloin 90 kuntaa. Jos ne jaetaan nykyisiin maakuntiin, ne jakaantuvat seuraavasti: Etelä-Pohjanmaa 27 kuntaa, Pohjanmaa 34 kuntaa ja Keski-Pohjanmaa 13 kuntaa (Himanka, joka vuonna 2010 siirtyi Keski-Pohjanmaalta Pohjois-Pohjanmaalle on tässä luettu Keski-Pohjanmaan kunnaksi). Lisäksi tuolloisen Vaasan läänin kunnista 15 kuuluu nykyään Keski-Suomen maakuntaan ja yksi kunta (Virrat) Pirkanmaalle.
- 7 Mittarina on siis passien jakaantuminen eri kuntiin. Olen täysin tietoinen, että oikeampi tapa mitata alueellisen muuttoliikkeen voimakkuutta olisi suhteuttaa alueelle myönnettyt passit alueen väkilukuun. Tässä pienessä sormiharjoittelussa on kuitenkin tyydytty helpompaan ja nopeampaan laskelmaan.
- 8 Tietenkin pääasiallisen matkustusalueen – Norlannin rannikko – läheisyydellä ja helpolla tavoitettavuudella – esim. säännöllinen höyrylavayhteys – oli varmasti osuutta asiaan, mutta nämä seikat koskevat koko Suomen puoleisen Pohjanlahden rannikko kielestä riippumatta.
- 9 Valitettavasti taulukko ei ole vuosittainen aikasarja, vaan taulukon laatijat ovat koonneet tietonsa viiden vuoden ryväksi näin: 1861–1865, 1866–1870 jne.
- 10 Viides vastaanottokunta Kristiinankaupunki sijoittuu 1800-luvun lopun keskiarvoisesti liikkuvimpien kuntien järjestyksessä sijalle 18.
- 11 Alunperin kyseessä on ollut vanhan Ilmajoen (Suur-Ilmajoen) kylä. Ensimmäinen sen kasvuun vaikuttanut seikka oli Östermyran (Törnävän) ruukin perustaminen vuonna 1798. Oma kappeliseurakunta Seinäjoesta tuli vuonna 1863 ja itsenäinen kunta 1868. Alanen 1970, 19, 119–132, 539–541, 611–613.

Humanitarian migration crisis in Europe – main routes and migrant groups

Elli Heikkilä

According to the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), Europe will record in 2015 an unprecedented number of asylum seekers and refugees with up to one million asylum applications. The International Organization for Migration (IOM) reports that 871,623 people have been travelling to Europe through various transit routes across Africa, Asia or the Middle East. An estimated 832,193 arrivals by sea have been reported, with Italy (142,484) and Greece (685,758) receiving the majority of the individuals since the start of 2015. Tragically 3,519 migrants are known to have drowned or remain missing.

The “Eastern Mediterranean and Western Balkan route”, which is mainly used by asylum seekers from Syria, Iraq and Afghanistan, has been more frequently used, including Pakistani and selected African migrant groups as well as by people leaving the Western Balkans territories themselves. The “Central Mediterranean route” from Libya to Italy is also much used. By mid-2015, the main nationalities passing through this route were Eritreans (27 %), Nigerians (11 %), Somalis (9 %), Gambians (5 %) and Sudanese (5 %). The third channel, the “Western Mediterranean route” goes through the Spanish Ceuta and Melilla enclaves or through the Strait of Gibraltar.

When looking more closely Syrian refugees, the vast majority of them has fled to neighbouring countries such as Turkey, Lebanon and Jordan. The numbers are remarkable: about 2 million Syrians are estimated to be currently in Turkey. More than 1.1 Syrians are in Lebanon. Large numbers are also recorded in Jordan (630,000) and Egypt (130,000).

Germany continues to be the most popular destination for migrants arriving in Europe. More than 800,000 people are expected to claim asylum there in 2015, four times the figure for 2014. The Finnish Immigration Service reports that there has been 24,082 asylum seekers in Finland during the period of 1.1.–26.10.2015. These applicants represent 95 different nationalities. The most remarkable groups are next ones: Irak (17,021 asylum seekers), Somalia (1,884), Afghanistan (1,737), Albania (713) and Syria (535). Thus, Syrians are a minor group of asylum seekers in Finland.

Sources:

- BBC News (2015): Migrant crisis: Migration to Europe explained in graphics. <http://www.bbc.com/news/world-europe-34131911> – Accessed 23.11.2015.
- Repo, Juho (2015): Ajankohtainen pakolaistilanne Suomessa. Maahanmuuttovirasto. Siirtolaisuusinstituutti, Pakolaiskriisin juurilla -seminaari 29.10.2015.
- The International Organization for Migration, IOM (2015): Europe/Mediterranean Migration Response. Situation Report 19.11.2015. http://www.iom.int/sites/default/files/situation_reports/file/IOM-Europe-Med-Migration-Response-Sitrep-19-Nov-2015.pdf – Accessed 23.11.2015.
- The Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD (2015): Is this humanitarian migration crisis different? Migration Policy Debates. 7, September 2015.

Hannes Sankelo (oik.) ja tuntematon matkakumppani lähdössä Amerikkaan 1929.

Siirtolaisuusinstituutin saamaa arkisto- ja museomateriaalia 13.8.–12.11.2015

Jarno Heinilä

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTTI KIITTÄÄ LÄMPIMÄSTI KAIKKIA ALLAMAINITTUJA SIIRTOLAISHISTORIAN TALLENTAMISESTA ARKISTOOMME!

Arkistot ja kokoelmat

- Lehtimies, ay-toimitsija ja kansalaisoikeusaktivisti Alfred Tialaan (1892–1978) sekä vaimonsa Violaan (o.s. Dehn) liittyvää materiaalia digikopioina. Kirjeitä, henkilöasiakirjoja, sukutaulu, audiohaastattelu sekä valokuvia. Kopiot antanut: Sylvia Tiala, USA.
- Työväenrunoilija Matti Karin (1868–1933) kokoelma. Runokäsikirjoituksia, julkaistuja runoja amerikan- ja kanadansuomalaisista lehdistä, mielipidepalstakirjoitus, kirjeitä ja valokuvia. Lahjoittanut: Lorraine Lund, Kanada.

Kirjeet

- Olavi Nurminen vastaanottamia kirjeitä siirtolaisiksi lähteneiltä sukulaisiltaan ja ystäviltiltään vv. 1971–2013, 139 kpl. Lahjoittanut: Olavi Nurminen, Espoo.

Postikortit

- Olavi Nurminen vastaanottamia postikortteja siirtolaisiksi lähteneiltä sukulaisiltaan ja ystäviltiltään vv. 1971–1986, 12 kpl. Lahjoittanut: Olavi Nurminen, Espoo.

Pöytäkirjat

- New Yorkin alueen raittius- ja työväenyhdistysten (Aamunkoitto, Alku, Imatra) kokouspöytäkirjoja vv. 1897–1926. Kolme kirjaa. Lahjoittanut: Mia Erkkö, Helsinki.

Tutkimusaineistot

- Pro gradu-työn pohja-aineisto: 1970–1980-luvuilla Saksaan muuttaneiden suomalaisten haastatteluja sekä heiltä saatuja valokuvia. Lahjoittanut: Lauri Turpeinen, Helsinki.

Sukututkimuksellinen aineisto

- Sukutaulu: Raymond L. Borgisin esipolvet. Kopiot antanut: Sylvia Tiala, USA.
- Australiansuomalaisista Suleima Siuroa (1893–1919) käsittelevä sukututkimuksellinen kooste, joka sisältää aineiston koonneen Lauren Petrisin selostuksen tutkimuksensa vaiheista, tiedusteluja sekä kopioita viranomaisasiakirjoista. Aineisto on syntynyt ja kerätty vv. 2000–2008. Kopion antanut: Lauren Petris, Port Melbourne, Australia.

Äänitallenteet

- Korttesjärveläislähtöisen Hannes Sankelon nauhurille sanelemia omakohtaisia muisteluksia siirtolaisajastaan Kanadassa ja Yhdysvalloissa vv. 1929–1934. Muisteluksista on lisäksi litteeraatit. Kopiot antanut: Paula Sankelo, Suomi.

Valokuvat

- Kaksi valokuvaa siirtolaisena Kanadassa ja Yhdysvalloissa vv. 1929–1934 olleesta Hannes Sankelosta. Kopiot antanut: Paula Sankelo, Suomi.

Emigrationen och den "vanliga" människan

Magnus Enlund

Emigrationens betydelse för gemene man kan inte överskattas. Forskningen kring emigrationen och dess betydelse på ett samhällsekonomiskt plan, är visserligen ytterst viktigt att utreda. Men vad emigrationen inneburit på ett mera mentalt plan är ändå en faktor som påverkat våra förfäders och våra egna tankebanor i mycket stora mått. Man kan enligt min mening tala om en slags "emigrationsmentalitet".

När man upptäcker gamla amerikabrev eller brev från fjärran länder, uppstår en fascination eller häpnad över vilket stort kliv våra förfäder tog när de emigrerade för ca hundra år tillbaka. Detta mentala arv är något som vi som läser breven i efterhand få ta del av. Intresset för emigrationen i de egna släkten ha påtagligt ökat under den senaste tiden. Speciellt för den äldre generationen. Brev som sänts hem till Finland från fjärran länder belyser just detta kulturarv. Visst var våra förfäder ytterst mobila av sig. Både dristiga och driftiga. Vi fascineras ofta över vad som gjorde att de tog det stora steget ut i det okända. En del av emigranterna lyckades i sitt uppsåt medan för andra slutade emigrationen i en katastrof. För en del lyckades det någorlunda.

För min egen del kan nämnas min farfars bror, som tog sig till Australien år 1924 för att vistas i landet i ca tio års tid. Under denna tidsspann hann mycket hända. Ibland var förtjänsten större, ibland

mindre. Sådär uttrycker min farfars bror om sin situation i Australien:

Jag arbetar och splitrar ved av stora träd som heter Rödgummi. Jag tycker om skogsarbet, det är friskt och helsosam doft i Australiens skogar, det är som att vara in på en apotek... bara man har tålamod och försöker sitt bästa så nog knallar det och går upp för åtminstone för mig som är ung och ogift...

Denna man sände regelbundet pengar till sina föräldrar på "Kvänbacka" i Karleby. Till saken hör att han själv föddes i Amerika, där hans föräldrar gifte sig. Familjen återvände emellertid tillbaka till Finland. Men detta påverkade säkerligen min farfars brors beslut att emigrera.

Emigrationen hade en stor betydelse både för de hemmavarande och för dem som emigrerade. Såväl ekonomiskt som mentalt, med nya impulser och innovationer.

Också de senare generationerna imponeras av de enskilda emigrantberättelserna. De utgör en skatt, ett värdefullt kulturarv. Detta påminner oss om att våra förfäder tänkte i mycket vida tankebanor. De var medvetna om en värld bortom den egna byn, orten och landet. Det finns mycket för oss att upptäcka, dokumentationen av den här typen av kulturarv är ytterst betydelsefullt.

Siirtolaisuusmuseon kuulumisia Tellervo Lahti

Siirtolaisuusmuseon syksyn yleisötapahtumat ovat sisältäneet siirtolaisseikkailua ja Amerikan vieraita sekä Halloween-hahmoja. Siirtolaisuusmuseon toimistossa on keskitytty kokoelmien luettelointiin ja digitointiin, jonka tuloksiin on mahdollista tutustua mm. netin kautta arjenhistoria –sivustolla.

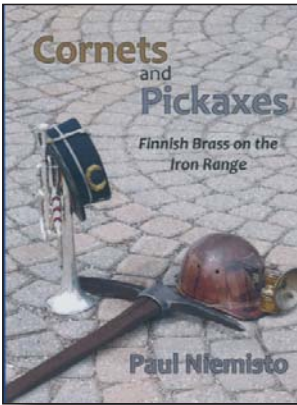
Koululaisten siirtolaisseikkailun ohjelma laadittiin Maailman Raitin elävöittämissankkeissa viime vuonna. Syksyllä päästiin sen toteuttamiseen Seinäjoen alakoulujen kuudesluokkalaisten kanssa. Siirtolaisseikkailu tutustuttaa lapset ja nuoret suomalaisten siirtolaisuuteen Maailman Raitin rakennusten, näyttelyiden ja Siirtolaisuusmuseon kokoelmien avulla. Opetus tapahtuu seikkailunomaisesti eri puolilta maailmaa olevissa kohteissa ja se sisältää mm. maiden maantietoon ja elämistöön tutustuttavia tehtäviä. Australian sokeriruokofarmin asuntoparakissa jännittävimpiä olivat käärmeet, nahkoina, ja Unkurin Matin talossa opittiin Siperian elämää sekä venäläisen työntekijämme opastuksella mm. tervetuloa-sana venäjäksi venäläisin kirjaimin. Hakalan Amerikan talosta oppilaat saivat etsiä kaikkea mahdollista amerikkalaista. Mielenkiinnolla oppilaat askartelivat myös Maailman Raitin kodassa, joka oli viritetty kansainväliseksi infokeskukseksi. Palapelin palaset tuli sijoittaa maailmankartalle oikeisiin paikkoihinsa, samoin villieläimet ja ruokalajit kotimaahansa. Mielikuvitusta sai käyttää myös ulkomaanpassin tekemisessä. Siihen sai jokainen merkitä matkakohteekseen toiveidensa maan, ja varmemmaksi vakuudeksi ko. maan lippu piti piirtää ja värittää passin viimeiselle sivulle. Kokemukset siirtolaisseikkailusta olivat hyvin positiiviset. Keväällä ohjelmaa tullaankin markkinoimaan kouluille sekä lapsiperheille ja nuorisolle laajasti.

Amerikkalaisvieraita saimme kesäsesongin jälkeen myös syksyllä. Thomas Hurja Denveristä Coloradoosta oli ystävänsä kera parin viikon visiitillä Suomen sukulaistensa luona, joihin minäkin isäni puolelta lukeudun. Thomasin veli Ted Hurja Michiganista on käynyt Siirtolaisuusmuseolla useammankin kerran. Heidän setänsä Emil Hurja oli eräs tunne-

tuimmista USA:n suomalaisten jälkeläisistä. Thomas vieraili työpaikkani lisäksi luonnollisesti myös kodissani Seinäjoella.

Syyskuun lopulla Suomeen tulivat Linda ja John Riddell Ashtabulasta Ohioista. Lindan isoisä Isak Sippola lähti Yhdysvaltoihin siirtolaiseksi vuonna 1896 Nurmossa. Linda Riddellin sukulaiset olivatkin matkan tärkeitä vierailukohteita. Sain kunnian kuljettaa pariskuntaa eri kylissä. Nurmossa tutustuimme myös museoon, jonne Aila Yli-Hakola oli yllätykseksi järjestänyt paikalle Lindan erään sukulaisen. Sukupuuta tutkittaessa ilmeni, että Aila itsekin on Linda Sippola Riddellin kaukaista sukua. Musikaalisen avioparin tullessa Suomeen oli paikallaan järjestää konsertti Suomen Siirtolaisuusmuseolla. Lämminhenkisessä tilaisuudessa Linda soitti harmonikalla vanhoja suomalaisille tuttuja kappaleita sekä myös amerikkalaista hanurimusiikkia. John laului amerikkalaisia musikaalisävelmiä hyvin eloisesti ja tunteella. Runsaslukuinen, myös Lindan sukulaisista koostunut yleisö nautti silminnähtävästi heidän esiintymisestään. Pianoharmonikka Lindalle saatiin paikalliselta muusikolta Erkki Välimäeltä, joka itsekin esiintyi tuossa lokakuun ensimmäisen torstai-ilan tilaisuudessa. Seuraavana päivänä matkustimme Riihimäelle, jossa pidettiin vuosittainen tapahtuma, Amerikansuomalaisen musiikin seminaari ja iltamat. Olemme järjestäneet sen yhteistyössä Ulkosuomalaiskulttuurin Seuran kanssa jo seitsemänä syksynä ja kahtena keväänä. Linda ja John olivat tapahtuman pääesiintyjät. Iltapäivän seminaarissa he kertoivat omasta museoprojektistaan ja iltamisesta heillä oli konserttiosuutensa.

Halloween-tapahtuman järjestimme perinteiseen tapaan yhteistyössä Peräseinäjoen päiväkotien eskariryhmien kanssa. Aamupäivällä pidetyssä tilaisuudessa myös yleisö sai osallistua leikkiin lasten kierrellessä heidän joukossaan kyselemässä karkki vai kepponen. Musiikki- ja tanssipitoisen ohjelman päätti jännittävä luurankorokki, joka esitettiin yleisön pyynnöstä toisenkin kerran.

Niemisto, Paul, Cornets & pickaxes: Finnish brass on the iron range. xiv. 243 s. Northfield, Minn.: Amerikan Poijat 2013. ISBN 978-1-4675-7527-0.

Arvostelu Kornetti ja kaivoshakku eivät tuntuisi millään tavalla liittyvän toisiinsa, mutta kun asiasta kirjoittaa Paul Niemisto, niin kuinka ollakaan, niissä on osaltaan amerikansuomalaisen puhallinmusiikin ydin ja sielu. Kaivostyö tuotti malmien ja hiilen ohella myös kulttuurista hyvää, josta on riittänyt ammennettavaa nykypäivään asti. Paul Niemiston luotsaama Amerikan Poijat-seitsikko on jatkumoa tuolle musiikkiperinteelle, joka on luonnollisesti muuttunut aikojen myötä, kun varhaisemmat soittajat ovat kukin vuorollaan väistyneet uusien tullessa lunastamaan paikkansa.

Kirja kuvaa hyvin lähtökohtia niin Suomessa kuin USA:n siirtolaisalueilla. Sitä miten omassa yhteisössä työn vastapainoksi haettiin jotakin muuta, toimintaa joka veisi ajatukset muualle arjesta. Monesti musiikki olikin se

väylä, jota lähes kaikki ryhmittymät ja tahot hyödynsivät, oli sitten kyse raittiusseurasta, sosialistosastosta kaivosyhtiöstä, kaupungista tai maaseutuyhteisöstä. Pienikin soittokunta oli paikallinen ylpeyden aihe. Eräs soittaja on leikkisästi todennut kirjoituksessaan että ”jo se että oli suomalaisen soittokunnan jäsen, oli tavoiteltava asia jokaiselle verevälle nuorelle miehelle, koska nuoret naiset kelpuuttivat saattajakseen miehen, jolla oli kultakoristeltu punainen vormu.”

Ennen 1900-luvun taitetta ensimmäisten puhallinryhmien johtajina toimivat Suomesta tulleet entiset sotilassoittajat tai kuoronjohtajat kuten John Haapasaari, Nikolai Miettunen tai Oscar Castrén. Heidän perustamansa soittokunnat olivat elinkaareltaan vaihtelevia, alle vuodesta muutamaan vuoteen.

Seuraava aalto osuu vuosille 1895-1905, jolloin musiikillinen elämä sai uutta puhtia kun Suomen lakkautettujen sotilasosastojen soittajat rantautuvat suomalaisalueille. Victor Taipaleen johtama Evelethin Torvisoittokunta vuodelta 1901 toimii parhaana esimerkkinä tuolta ajalta: Waldemar Ek-

lund, A. Kyllönen ja Knut F. Öhman, Suomen Kaartista, Lauri Husgafel Uudenmaan pataljoonasta, Kalle Kajander Turun pataljoonasta; John Paavola ja Jacob Pehkonen Vaasan pataljoonasta; Matti Huru, Emil Kauppinen, August Miettinen, Ville Penttilä ja Kaarlo A. Sarviranta Oulun pataljoonasta; John Collander ja John Toivola Hämeen pataljoonasta ja Arthur Rehnström Viipurin pataljoonasta. Muita taitavia soittajia olivat Kalle Kleemola, Victor Parkkonen, August Potti, Hilding ja Peter Sholund ja Oscar Yrjölä.

Kolmannen ryhmän soittokuntien johtajia muodostivat ne henkilöt, jotka olivat tulleet pieninä lapsina vanhempiensa mukana Amerikkaan ja seuranneet sekä oppineet innostuneina vanhemmilta soittajilta tarvittavia taitoja. Heitä olivat esimerkiksi Hemming hautala, William Ahola ja Emil Ikola. Koska he hallitsivat sekä suomen että englannin, oli heidän helpompi myös toimia oman yhteisönsä ulkopuolella.

Silti seitsikkojen, saatikka isompien soittokuntien saaminen kasaan ei ollut mikään helppo tehtävä vaikka niitä perustettiin ahkerasti - sinne minne pystyttiin suomalainen haali, siellä oli oma soittokunta. Kilpailu soittajista oli lisäksi kova, koska saman kaupungin sisällä saattoi toimia useampi soittokunta, joka yritti värvätä itselleen osaavia muusikoita.

Harvoin kuitenkin soittokuntien johtajilla oli tuloja musiikista, vaan päivätyö, oli se mikä tahansa, toi yleensä leivän. Yksi ja sama henkilö saattoi johtaa useampaa soittokuntaa ja samoin yksittäinen soittaja saattoi olla mukana niin raittiusseuran kuin sosialistosaston muusikkona. Taitavalle kornetistille oli aina tarjolla paikka missä ikinä hän asui.

Soittokuntien johtajat liikkuivatkin varsin paljon paikkakunnalta toiselle uransa aikana. Se toi mukanaan tietyn epävarmuuden. Samoin ympäristö, joka loi omia paineitaan. Kilpaileva haali saattoi joutua tuhopolton kohteeksi. Ja jos syynä ei ollut kanssaihiminen, saattoi luonto metsäpalojen muodossa tuhota taajamia ja asuinalueita. Haalin palaessa poroksi, instrumentitkin saattoivat tuhoutua saman tien.

Paul Niemisto tuo myös mainiosti esille sen etteivät vain miehet olleet soittajina vaan myös naiset. Niinkin varhain kuin 1910 alkaa naisten nimiä löytyä soittajalistaista. Evelethin Kaiku-soittokunnan muusikoista löytyy tuolta vuodelta kolme naista - ”Rva Saari”, ”Rva Mäkivirta” ja tuntemattomaksi jäänyt klarinetisti. Oscar Suojanen johti Red Lodgessa jo vuotta aiemmin vain naisista koostuvaa

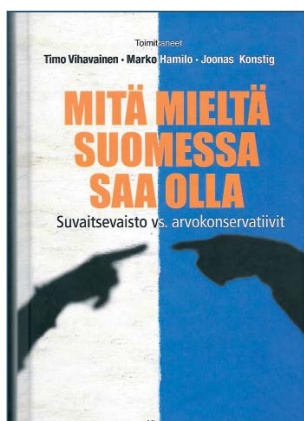
suomalaista torvisoittokuntaa, joka toimi raittiusseuran yhteydessä. Varsin edistyksellistä toimintaa.

Mitä sitten soitettiin? Niemisto jakaa soittokappaleet viiteen ryhmään: tanssimusiikkiin, juhlavaan soitantoon, marssimusiikkiin, konserttikappaleisiin ja virsiin. Vaikka aika toi luonnollisesti muutoksia mukanaan, eivät Helsingin viimeisimmät muotivillitykset siirtyneet useinkaan Atlantin yli suomalaisyhteisöihin. Tangot, foxtrotit tai muut suosikkisäveleet eivät kaikuneet torvisoittokunnissa. Toki tanssittiin mutta voi sanoa että vasta William Syrjälä ja Viola Turpeinen toivat suomalaisittain tutummalta kuulostavan tanssimusiikin tangoineen syrjäisemmillekin Amerikan suomalaisseuduille 1940-luvun lopulla ja 1950-luvun alussa.

Alusta alkaen kesäkaudet olivat torvisoittokuntien kiireisintä aikaa. Talvikautena saatettiin harjoitella mutta esiintymisiä oli tuolloin vain poikkeustapauksissa. Torvisoittokuntien kulta-aika kesti toiseen maailmansotaan asti. Sen jälkeen vain elinvoimaisimmat ja mukautuvaisimmat säilyivät uusissa olosuhteissa.

Cornets & Pickaxes-kirja kertoo Paul Niemiston sanoin vielä paljosta muusta mm. puhallinmusiikin nykypäivästä ja muusta musiikista. Siksi toivon että jokainen, joka on hiukkaakaan kiinnostunut amerikansuomalaisten monipuolisesta kulttuurielämästä lukisi kirjan. Se kyllä kannattaa, vaikka ei nuotin nuottia tuntisikaan, sillä niin valtavasti on saatu talteen kirjan sivuille.

Juha Niemelä

Timo Vihavainen, Marko Hamilo ja Joonas Konstig (toim.): Mitä mieltä Suomessa saa olla. Suvaitsevaisto vs. arvokonservatiivit. 338 s. Bockwell Oy, Juva 2015. ISBN 978-952-312-123-2.

Arvokonservatiivit ja suvaitsevaisto törmäyskursilla. Tuskinpa kirjoittajat arvasivat kirjaa toimittessaan, että pian teoksen ilmestyttyä Suomeen tulee – ainakin tänä vuonna – moninkertainen määrä maahanmuuttajia edelliseen vuoteen verrattuna.

Kirjassa on kolmen toimittajan lisäksi neljä muuta kirjoittajaa. Tekijöiden taustat ovat moninaiset, samoin heidän koulutuksensa: kirjoittajissa löytyy professorista ilmeisesti opiskelunsa keskeyttäneeseen ikuiseen ylioppilaaseen. Tekijöitä yhdistää – kirjan tekstiä lainatakseni – ”*rehellisuuden vaatimus ja kyllästyminen siihen, että julkisessa keskustelussa halutaan kieltää järjen käyttö ja korvata se demagogialla, sensuurilla ja vääristelyllä*”. Missä ja millaisessa muodossa tuota demagogiaa ja vääristelyä on tapahtunut, siitä tekijät eivät anna artikkeleissaan suurtakaan osviittaa.

Tekijöitä yhdistää jonkinlainen vasemmistolaisuus-kammo, sillä heidän mukaansa ”*vasemmistolaisuus, joka kerran tarjosi vaihtoehdon sorrolle ja tyrannialle, ei tänään tarjoa sitä enää missään eikä millekään. Ajattelun tasolla, hengen valtakunnassa, se [vasemmistolaisuus] on vetäytynyt vatvomaan marginaalisia asioita. Poliitikassa se on maho ja yrittää turvata asemiaan sensuurin ja demagogian keinoin*” (s. 9). Sinällään koko kirjan kantavana terminä oleva ”*arvokonservatiivisuus*” on selitetty niin polveilevasti, jopa epäselvästi, että kirjan luettuaan on oppinut uuden termin ilman kunnan sisältöä.

Kirja on osa maahanmuuttokriittisten kirjoituskokonaisuutta, johon kuuluvat mm. Samuli Salmisen teos ”*Maahanmuutot ja Suomen julkinen talous*” ja Simon Elon ”*Kansankodin kuolinvuoteella*”. Ruotsalainen hyvinvointivaltio ja maahanmuutto”. Näistä kolmesta ainoastaan Salmisen julkaisua voidaan pitää tutkimuksena, kaksi muuta ovat enemmänkin puheenvuoroja kirjoittajille tärkeistä teemoista.

Vielä pari vuotta sitten kirjoittajat eivät tunteet toisiaan, mutta he kohtasivat internetissä pohtiessaan sana- ja ajatuksenvapauden ja ”vihapuheen” keskinäistä suhdetta. ”*Vihapuheen*” tuomitsemisen verukkeella Suomessa tekijöiden mukaan harjoitettiin uskomattoman räikeää ja tarkoitushakuista sananvapauden rajoittamista ja orwellilaista ”*ajatusrikosten*” tuomitsemista. Sitä he eivät voineet omien sanojensa mukaan hyväksyä (s. 9, lainausmerkit kirjasta). Mielenkiintoista on huomata, että lopussa oleva laaja sanastoluettelo sisältää sellaisetkin vähemmän tärkeät käsitteet kuin ”*maailmanpahantaja*” ja ”*kukkahattutäti*”. Sen sijaan tekijät eivät ole vaivautuneet eksaktisti selittämään esim. termejä ”*vihapuhe*” ja ”*eurokriittisyys*”. Tarkastelen kirjaa vain siltä osin, kun tekijöiden arvokonservatiivisuus-keskustelu ja näkökul-

ma liittyy väestökysymyksiin ja erityisesti siirtolaisuuteen.

Joonas Konstig tutkailee pääartikkelissaan ”Salaliitto nimeltä kulttuurimarxismi” monikulttuurisuuteen liittyvää keskustelua. Hän yhdistää monikulttuurisuuden nousun reaaliosialismin kaatumiseen 1990-luvun alussa. Konstigin mukaan monikulttuurisuus on tehokas ase ”isänmaata” (lainausmerkit JK) vastaan: siinä yritetään tuhota koko valtion käsite kieltämällä kansallisen sisäryhmän sisäinen solidaarisuus, kaatamalla rajat ja sekoittamalla kansat. Samalla multikulturalismi heikentää ”uskontoa” (lainausmerkit JK), koska se esittää, ettei kristinusko muka olisi meille mitenkään tärkeämpi kuin muutkaan uskonnot (s. 90). Samaan syssyyn Konstig toteaa, että kansallismielisten puolueiden menestys vuonna 2014 Euroopassa on mitä todennäköisimmin seurausta oman kulttuurin halventamisesta ja monikulttuurisuuden suosimisesta (s. 91).

Kaikkiaan Konstigin monikulttuurisuus-näkymä on suppea, eikä se ota huomioon siihen liittyvää pidempää yhteiskunnallista prosessia tai tutkimusta. Tässä suhteessa ei voida tietystikään yksinomaan syyttää kirjoittajaa, sillä monet monikulttuurisuuden edustajat ja puolestapuhujat ovat itsekin – Pasi Saukkosta ja kumppaneita lukuun ottamatta – jättäneet käsitteen teoreettisen ja käytännöllisen sisällön tuuliajolle. Jos suositaan monikulttuurista tai multikulturalistista yhteiskuntaa, millainen se käytännössä on? Mikä on tällaisen yhteiskunnan ideaali esimerkiksi koulutuksen, terveydenhuollon, puolustusvoimien, virkamieskunnan ja yleensäkin hyvinvointivaltion kehittämisen osalta?

Jukka Aakula tarkastelee mielenkiintoisessa artikkelissaan ”Luottamus, hyvän yhteiskunnan perusta” mm. koheesion käsitettä. Aakulan mukaan ”Ihmiset, jotka eivät koe yhteenkuuluvuutta, eivät jaa yhteisiä arvoja eivätkä kykene ymmärtämään toistensa reaktioita, eivät kykene tekemään yhteistyötä, vaikka sitä vilpittömästi tahtoisivat: koheesiota ei synny ilman yhteisiä arvoja tai yhteistä kokemusta”. Koheesion kautta päästään nopeasti luottamuksen käsitteeseen, josta ovat Alexis de Tocquevillen jälkeen puhuneet ja kirjoittaneet mm. Putnam, Bordieu ja moni muu. Ehkä epähuomiossa kirjoittaja laajentaa luottamus-käsitteen tarkastelun talous- ja yhteiskuntapolitiikankin puolelle. Aakula viittaa mm. Brownin ja Uslanderin tutkimuksen ”Inequality, Trust, and Political Engagement”

tulokseen, jonka mukaan suuret tuloerot alentavat kansalaisten välistä luottamusta ja sitä kautta poliittista osallistumista. Tässäpä haastetta nykyhallituksellemme.

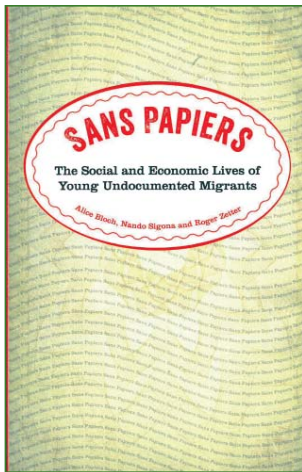
Miten sitten voisimme lisätä koheesiota väestöltään moninaistuvassa yhteiskunnassa? Tähän antanee ainakin yhden näkökulman Timo Vihavainen, joka lyhyessä artikkelissaan ”Lojaliteetti, rysäviha ja kalifaatti” toteaa, että monikulttuuristuvassa yhteiskunnassa lojaliteetti yhteistä valtiota kohtaan varmistetaan erilaisilla rituaaleilla. Tällaisista hän tuo esille vaikkapa kansalaisuusvalan uudelle isänmaalle. USA:ssa myös uskonnollisten aamunavausten sijasta luetaan isänmaallisia tai yhteinäisyyttä kohottavia tekstejä, joilla koetetaan lisätä Aakulan kaipaamaa koheesiota.

Julkaisun viimeistä lukua ”Isänmaa” voitaneen pitää maahanmuuton kannalta keskeisimpänä. Eri kirjoittajien artikkelit ovat pamfletinomaisia sisältäen enemmänkin heittoja, kuin tiukkaa arvokonservatiivista yhteiskuntakritiikkiä. Otsakkeet puhkoot puolestaan: ”Kuinka minusta tuli maahanmuuttokriittinen” (Hamilo), ”Kunniava väkivallalla. Kenelle vastuu kuuluu?” (Vihavainen) ja ”Kansallismielisten paluu ja Venäjän ihailu” (Aakula).

Kaikkiaan kirja on hajanainen, raflaava ja sekava. Toimituskunta olisi selvästi saanut istua enemmän yhdessä ennen kirjoitustyön aloittamista ja pohtia kirjan sanomaa syvällisemmin. Se ei vielä riitä, että Ruotsin yhteiskuntamalli ei kiinnosta, multikulturalismi on sitä ittiään ja suvaitsevaisto on musta piste silmissä. Mutta ei lasta kannata heittää pesuveden mukana. Kuulut suvaitsevaistoon tai et, kirja kannattaa ehdottomasti lukea. Joka tapauksessa tekijät reilusti seisovat omien mielipiteidensä takana. On sitten toinen asia, miten perusteltu tai syvään pohdittu tuo mielipide on. Yliolkaisuudesta voi syyttää myös vastapuolta, joka juurikaan sen kummemmin analysoimatta omia näkemyksiään seisoo barrikadin toisella puolella nyrkit – jos ei tanassa – niin ainakin poissa taskuista.

Ehkä seuraavassa vaiheessa näemme suvaitsevaiston ja arvokonservatiivien istuvan joukolla pohtimassa yhteisjulkaisua. Jotta aikaa ja kahvia ei menisi aiheen ja nimen keksimiseen, miltä kuulostaisi kirjan otsake: ”Maahanmuutto riesana ja rikkautena. Mitä mieltä maahanmuutosta Suomessa ovat suvaitsevaistoon ja arvokonservatiiveihin kuuluvat?”

Ismo Söderling

Bloch Alice, Sigona Nando & Zetter Roger: Sans Papiers. The Social and Economic Lives of Young Undocumented Migrants. 190 p. Pluto Press, London 2014. ISBN: 978 0 7453 3390 8.

Erilaisten arvioiden mukaan maailmassa on ainakin 20–30 miljoonaa epäsäännöllisessä tai laittomassa asemassa olevaa maahanmuuttajaa. Niin sanottujen paperittomien maahanmuuttajien elämää käsittelevää tutkimuskirjallisuutta on ilmestynyt viime vuosina yhä enemmän. Alice Blochin, Nando Sigonan ja Roger Zetterin kirja *Sans Papiers: The Social and Economic Lives of Young Undocumented Migrants* (2014, Pluto Press) on ensimmäinen tieteellinen teos, jossa analyysin keskiössä ovat nuoret paperittomat maahanmuuttajat Isossa-Britanniassa. Nuorista paperittomista ei ole juurikaan luotettavia tilastotietoja, joita voitaisiin käyttää tutkimuksessa. Teoksessa, joka perustuu laadulliseen sekundaari- ja primaariaineistoon, yhdistyvät alan tutkimuskirjallisuuden esittely, paperittomiin kohdistuvien lakien ja politiikkalinjausten arviointi, paperittomuuden käsitteellinen sekä tutkimuksen empiirinen analyysi. Eri aineistojen ja lähestymistapojen yhtymäkohtien ja ristiriitojen tarkastelu rikastuttaa analyysia.

Kirjan ytimen muodostaa tutkimuksen empiirisen aineiston analyysi. Laadullinen aineisto koostuu 75 haastattelusta, jotka on tehty 18–30-vuotiaiden paperittomien nuorien aikuisten kanssa. Nuoret ovat kotoisin Kiinasta, Brasiliasta, Ukrainasta, Zimbabwesta ja Turkista (kurdit). Nuorten paperittomien aikuisten arkielämää Isossa-Britanniasa määrittävät, ei pelkästään heidän laitton maassa olemisensä ja siihen liittyvät haasteet, vaan myös heidän sukupuolensa, kansallisuutensa, ikänsä ja etninen taustansa. Lisäksi maahanmuuton syyt, matkareitit ja sijoittuminen tulomaassa vaikuttavat osaltaan heidän elämäänsä Isossa-Britanniasa. Näistä syistä haastateltaviksi on valittu kattava joukko erilaisia nuoria aikuisia. Menetelmällisesti

mielenkiintoista on tutkimuksessa käytettyjen ”yhteisötutkijoiden” (*community researcher*) merkitys: Bloch, Sigona ja Zetter eivät itse tehneet tutkimushaastatteluja, vaan haastattelut tekivät paperittomien kansallisista tai etnisistä piireistä valitut tutkijat. Yhteisötutkijoiden yhteinen kielitaito ja maahanmuuttaja-asema sekä sitä kautta muodostunut luottamus haastateltavien kanssa olivat ensiarvoisen tärkeitä. Toisaalta yhteisötutkijoiden käyttöön liittyy myös haasteita, etenkin tutkimuseettisesti, ja näitä olisi voinut avata enemmänkin kirjan menetelmäosiossa.

Kirjoittajat kontekstualisoivat aihepiiriä esimerkiksi muuttoliikkeen dynaamisuuden, epäsäännöllisen muuttoliikkeen, laittomuuden, toimijuuden ja nuoruuden käsitteiden kautta. Kirjan empiirissä luvuissa korostuu paperittomien nuorten kokemukset ja heidän ”oma äänensä”. Tutkimuksessa tarkastellaan paperittomien näkyvyyttä ja näkyvättömyyttä suhteessa heidän tulomaahan saapumiseen, asumiseen ja laittomuuteen totutteluun. Lisäksi työmarkkinoiden ja laittoman aseman välistä suhdetta avataan haastateltujen nuorten kokemuksista käsin. Analyysi tarjoaa näkökulmia myös erilaisiin yhteisöihin ja verkostoihin, joihin paperittomat nuoret ottavat osaa tai ainakin pyrkivät tähän. Analyysissa pureudutaan lopuksi nuoruuden ja laittomuuden välisiin yhtymäkohtiin sekä tarkastellen muun muassa nuorten identiteettiä ja kykyä unelmoita.

Isossa-Britanniassa elävien paperittomien nuorten elämää kuvastaa pitkälti yksinäisyys ja tarve oppia pitämään itsestään huolta. Myös erilaiset verkostot ovat erittäin tärkeitä päivittäisessä selviytymisessä. Vaikka nuoret toisaalta saavat tukea yhteisöllisten verkostojen avulla, voivat he myös tulla riippuvaisiksi tai alistetuiksi osana näitä yhteisöjä. Koska sosiaaliset yhteydet olivat usein erittäin rajalliset, käyttivät nuoret paperittomat maahanmuuttajat paljon sosiaalista mediaa ja Internetin eri palveluita hyväkseen pitääkseen yhteyttä perheisiinsä ja ystäviinsä. Informaatio- ja kommunikaatioteknologian käyttö olikin monille ensisijaisen tärkeää niin sosiaalisista syistä kuin ajanvietteenä.

Luottamus ja epäluottamus tulevat suoraan tai epäsuoraan esille pitkin kirjaa. Paperittomien nuorten työn tai asunnon etsimistä heijastaa pelko jäädä kiinni ja joutua karkotetuksi Isosta-Britanniasta. Erilaisia sosiaalisia tilanteita, joissa nuorten on sa-

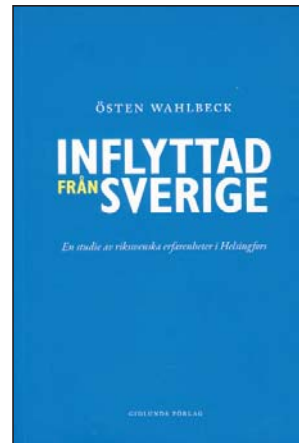
lattava laitton asemansa, kuvastaa usein epäluottamus. Suhteiden luominen Britannian kansalaisiin ja laillisesti maassa oleskeleviin maahanmuuttajiin on tyypillisesti vaikeaa. Sosiaalisten tilanteiden välttely on arkipäivää poliisin ja maahanmuuttoviranomaisten kohtaamisen pelossa. Epäluottamuksesta on tullut jossain määrin myös nuorten selviytymiskeino. Kirjoittajat eivät kuitenkaan juuri teoretisoi luottamusta suhteessa tutkittavaan aihepiiriin, eikä kirjan indeksissä edes mainita luottamusta/epäluottamusta.

Paperittomana elävät nuoret miehet ja naiset kehittivät vahvan itseluottamuksen selviytymiskeinokseen. Joillekin selviytyminen vaikeissa olosuhteissa toi lohtua ja innokkuutta jatkaa paperitonta elämää. Toisille paperiton elämä nuorena aikuisena oli taas jonkinlainen siirtymävaihe aikuisuuteen, joka vahvasti heitit ihmisiinä. Eräille paperittomuus näyttäytyi ensisijaisesti taloudellisen voiton tavoitteluna, siinä missä toisille paperiton elämä toi vapautta verrattuna heidän elämäänsä kotimaissaan. Useille elämä ilman papereita helpottui ajan myötä kun he oppivat elämään laittomuuden määrittävässä asemassa tulomaassaan.

Kirjan yksi vahvuus on nuorten esittäminen aktiivisina toimijoina ja omasta elämästään päättävinä ihmisinä. Toisaalta maahanmuuttokontrollit ja -politiikat johtavat siihen, että paperittomat nuoret elävät väliaikaisissa oloissa – sekä ajallisesti että tilallisesti. Bloch, Sigona ja Zetter kirjoittavatkin niin sanotuista ”paperittomuuden maantieteistä”, joita kuvaavat niin väliaikaisuus, pirstaleisuus kuin muutos. Kirjoittajat purkavat onnistuneesti juuri nuoruuteen liittyviä kokemuksia ja paperittomien iän ja muiden osatekijöiden välisiä yhtymäkohtia.

Maahanmuuttajanuorten arkielämään liittyvää tutkimusta on tärkeää tehdä, sillä nuoruus määrittää pitkälle heidän tulevaisuuttaan ja kotoutumisen prosessejaan. Kirjan erityiseen antiin lukeutuu empiirisen kokemukseräisen analyysin sitominen vallitseviin yhteiskunnallisiin kysymyksiin maahanmuutosta ja yhä kiristyyviin maahanmuuttolakeihin. Yksittäisten paperittomien nuorten tarinat ja arkielämän kohtaamiset (ja etenkin kohtaamisten puute) kontekstualisoivat, mitä kiristyneet maahanmuuttolait ja -linjaukset tarkoittavat käytännössä yksittäisen ihmisten ja ihmisryhmien kohdalla.

Eveliina Lyytinen

Östen Wahlbeck: Inflyttad från Sverige. En studie av rikssvenska erfarenheter i Helsingfors. 194 s. Gidlunds förlag, Vilnius 2015. ISBN 978 91 7844 9361.

Forskningen om flyttningsrörelser mellan Finland och Sverige har traditionellt fokuserat på finländsk emigration till Sverige och återflyttning därifrån. Östen Wahlbeck behandlar i sin bok ”Inflyttad från Sverige” den sällan studerade rikssvenska inflyttningen till Finland. Den rikssvenska (eller sverige-svenska) invandringen har varit förhållandevis liten och drunknat i den stora finska flyttningsrörelsen. Migrationen mellan de två länderna har gått åt båda hållen och omfattat utvandring, invandring, återvandring samt temporära och upprepade flyttningar. Med tiden blev både Sverige och Finland hemländer för många migranter. Deras sociala nätverk bildade ett transnationellt socialt rum och de blev ”tvåläningar”. Finsk-svenska äktenskap blev med tiden allt vanligare och ännu i början av 2000-talet var äktenskap med i Finland födda den vanligaste typen av äktenskap mellan svenskfödda och utlandsfödda i Sverige. Svenska medborgares flyttning blev en del av finländarnas migrationsmönster.

I Wahlbecks forskningsprojekt intervjuades 30 till Finland flyttade vuxna svenskar. Urvalskriterierna var många: de skulle vara officiellt svenskspråkigt registrerade, svenska medborgare utan dubbelt medborgerskap vid flytten till Finland och fast bosatta mellan ett och 25 år i Finland. Ingen fick vara född i Finland och ingen ha föräldrar som var finska medborgare eller födda i Finland. På så sätt kunde informanter med finländsk bakgrund uteslutas.

Den geografiska avgränsningen till Helsingfors valdes dels för att staden är tillräckligt stor för att studera den sociala integrationen, dels för att det var lätt att hitta lämpliga informanter bland de många svenskar som bor där. En ytterligare orsak var den finlandssvenska befolkningen och de svenska institutionerna i Helsingfors, vilket gjorde

det möjligt att studera de svenska inflyttarnas integration i ett svenskspråkigt socialt sammanhang.

Det generella forskningssyftet var att analysera hur svenskarna som en specifik grupp invandrare upplever de lokala etniska gränsdragningarna, inklusive språkliga och nationella kategoriseringar. Teoretisk bakgrund var sociologiska och socialantropologiska gränsdragningsteorier.

Familjebildning, sociala nätverk och olika tillfälligheter är de viktigaste orsakerna till migrationen från Sverige till Finland. Någon större arbetskraftsmigration förekommer inte, eftersom den finska arbetsmarknaden i allmänhet inte är attraktiv för svenskar. Könsfördelningen bland de inflyttade är ojämn, andelen svenska män är klart större pga. att de svenska männen oftare har en finländsk partner än vice versa.

Trots att samhällsstrukturerna i Sverige och Finland är likartade och att de är grannländer som har en lång gemensam historia, upplevde informanterna i utredningen många utmaningar då de flyttade till Finland. Den viktigaste var bristen på kunskaper i finska, men också kulturskillnaderna var större än de hade väntat. Nästan alla intervjuade upplevde det som viktigt att lära sig finska, inte bara för kommunikationens skull, utan också för att bli delaktiga i kulturen och kunna bli accepterade i Finland.

Den finländska partnerns modersmål spelade en viktig roll för kontakten med de två språkgrupperna i Finland. De som hade en finskspråkig partner kom av naturliga orsaker i kontakt med finskspråkiga, medan de som hade en finlandssvensk partner snabbt blev integrerade i finlandssvenska sociala sammanhang i Helsingfors. Genom svenskspråkiga sociala nätverk och institutioner fick de olika slags hjälp och stöd. För dem med finskspråkig partner tog det längre tid att hitta till de finlandssvenska sammanhangen.

Ingen av de intervjuade svenskarna karakteriserade sig som finlandssvensk trots sina sociala kontakter med svenskatalande i Helsingfors. De framförda orsakerna var att de saknade finländska rötter, sociala band och familjegemenskaper. De finlandssvenska sociala nätverken utgjorde en mycket viktig resurs för inflyttade svenskar i Helsingfors, men samtidigt fanns hos informanterna en ambivalent inställning till att bindas alltför starkt till den finlandssvenska minoriteten. De betraktade inte finlandssvenskarna som någon slags halvsvenskar,

utan rätt och slätt som finländare som pratade svenska. Eftersom svenskarna kommit med en majoritetskultur i bagaget, hade de svårt att förstå de svenskatalande finländarnas minoritetsställning. Förståelsen för den den finlandssvenska minoritetens samhälleliga position ökade med tiden de bott i Finland och haft kontakter med finlandssvenskar.

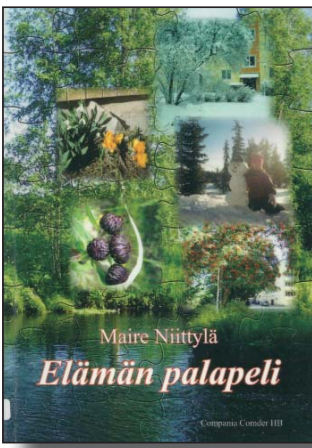
Inställningen kan kan verka något överraskande, men samma gäller för finlandssvenskar i Sverige, vilket bl.a. forskaren Kjell Herberts påtalat: det finns ingen "gräddfil" i Sverige för finlandssvenskar.

Det var ingen självklarhet för nyinflyttade svenskar att söka sig till finlandssvenska sociala sammanhang, särskilt inte för dem med finskatalande partner, trots att de skulle ha haft nytta av information om svenskspråkiga institutioner och sociala nätverk i Helsingfors. Ett råd som framkom i intervjuerna var att det är klokt för svenskar som flyttar till Finland att både lära sig finska och umgås med finlandssvenskar.

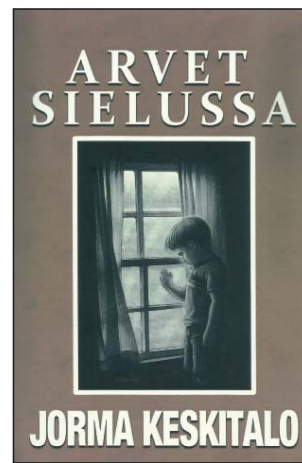
Östen Wahlbeck presenterar i boken gedigen forskning om en sällan uppmärksammas invandrargrupp. Teori och empiri går hand i hand och diskussionerna och slutsatserna är väl underbyggda. Boken är välskriven och förtjänar att få en storläskrets både i Finland och Sverige. Läsaren bör emellertid vara försiktig med att dra generella slutsatser om svenskar i Finland. Boken är en fallstudie om till Helsingfors inflyttade svenskar, som i grunden handlar om migrationsdynamik, sociala integrationsprocesser och etnisk gränsdragning.

Resultaten pekar entydigt på att svenskars migration och integration i det finländska samhället styrs långt av familjeband och sociala nätverk. Relationen till finlandssvenskarna i Helsingfors är i särskild fokus, men det skulle vara intressant att veta om slutsatserna på samma sätt gäller svenskar som inflyttat till det svenskspråkiga Österbotten, Nylands svenskbygder eller Åland, eller om det finns skillnader. Ett intressant ämne för vidare forskning.

Krister Björklund

Maire Niittylä: Elämän palapeli. 180 s. Compania Comder HB. Inowroclav, Polen 2014. ISBN 978-91-87185-32-8.

Jorma Keskitalo: Arvet sielussa 202 s. Finn-Kirja, Stockholm 2014. ISBN 978-91-7428-162-0.

Ruotsinsuomalaisista elämäntarinaa

Ruotsinsuomalaisen kaunokirjallisuuden vahva laji on elämäntarina, johon sisältyy usein myös muuttoprosessin kuvaus. Suomesta Ruotsiin muuttamisen äkkinäisenä lähtösyynä voi olla hankala elämäntilanne tai sietämätön perhesuhde. Molempien kirjojen tarinoiden aihe liittyy myös Ruotsin ajankohtaiseen yhteiskunnalliseen keskusteluun alistamisesta, parisuhteen sisäisestä väkivallasta ja koulukiusaamisesta.

Maire Niittylän kuvaus parisuhdevaikeudesta nostattaa esiin Ruotsin viime vuosikymmenten genusteoreettisen keskustelun avioliitosta yhteiskunnallisena instituutiona. Huonosti toimivassa suhteessa vahvempi osapuoli alistaa ja tukahduttaa heikomman identiteettiä. Suhde toimii niin kauan kun heikompi suostuu tai pakottuu vahvemman johtoon. Jokaisella ihmisellä on kuitenkin tarve ja oikeus itsensä kehittämiseen ja kykyjensä toteuttamiseen. Jokaisella on tarve saada tunnustusta parisuhteen toiselta osapuolelta. Kenenkään ei pidä elää suhteessaan pelossa tai pakotteessa. Toimivakin parisuhde saattaa olla elämän pituista tasapainoilua. Sen liian usea järkkyminen kyseenalaistaa koko liiton tarkoituksen. Maire Niittylän *Elämän palapeli* tuo keskustelun jatkoksi autenttista raakamateriaalia ruotsinsuomalaisesta näkökulmasta.

Jos avioliitossa on mukana runsasta alkoholin käyttöä, partnerin taipumusta mustasukkaisuuteen, toisen osapuolen tuntemaa huonompaa itsetuntoa, syyttelyä ja väkivaltaa, liitto ajautuu pahaan kierteeseen. Näin käy Maire Niittylän kuvauksen päähenkilölle Lauralle, jonka pinna kestää pitkään, mutta saa viimein syyttelystä ja alistuksesta tarpeeksi ja lähtee lastensa kanssa Ruotsiin. Yhtenä päivänä vaan aviomies saa tulla työpäivän jälkeen tyhjiin asuntoon... eikä mitään viestiä. Romaaniteknisesti tehokas ja dramaattinen kirjan aloitus houkuttaa lukemaan edelleen Lauran selviytymistarinaa.

Suuren muuttoliikkeen aikaan Ruotsissa tarvittiin työvoimaa. Sukulaisten ja tuttavien kautta työ ja asunto järjestyvät Ruotsin pikkukaupungin suomalaiskeskuksessa. Juuri kun uusi elämä alkaa sujua, pahoinpitelijäaviomies ilmestyy samalle paik-

kakunnalle lähinaapuristoon. Lasten isällä on täysi oikeus tavata lapsiaan, perhesovun toivossa yritetään tulla toimeen. Vanha kuvio ei kuitenkaan muutu, sama uhkaus, epäily, mustasukkaisuus, tyrannia ja Lauran elämän rajoittaminen pahenee ja ajautuu ääritilanteeseen, jolloin Laura on jo aikeissa myrkyttää miehensä. Henkirikostilastoissa naiset ovat vahvasti vähemmistönä. Naisten rikokset liittyvät useimmiten pitkäaikaisten väkivaltaisten suhteiden kartuttamaan vihaan ja itsepuolustukseen. Kirjailija kuvaa pahoinpidellyn, loppuun ajatun naisen sumentuvaa ajatuskiertoa ja kosta miehensä myrkyttämispuuhissa. Mielettömästi suunnittelusta Lauran pudotti maan kamaralle oma lapsi, joka oli vähiltä maistaa myrkkösekoitusta. Vuosia kestänyt perhesovun teennäinen ylläpito kariutui lopullisesti viralliseen avioeroon.

Uusi parisuhdeyritys kertoo toisenlaisesta kokemuksesta. Vaikka suhde toi paljon kaivattua hellyyttä ja arvostusta, nousi lopulta selkeyteen sen piilevä hyväksikäytön metodi. Hellyyttä kesti vain niin kauan kuin ekonomista ylläpitoa riitti. Oliko mahdollista rakentaa tasapuolinen suhde? Ajautuiko se aina riippuvuuteen? Vaikeiden vaiheiden kautta tulee viimein entistä selkeämpi oivallus, ettei naisen pidä milloinkaan elää minkäänlaisessa alistuksessa vaan rakennettava omaa elämäänsä itsenäisenä henkilönä. Parisuhteen solmimisen ja jatkumisen kriteerit joutuvat näin kriittisen tarkastelun alle.

Maire Niittylän Laura mainitsee useita kertoja, ettei ollut saanut koulutusta mihin turvautua. Silti kirjassa toistetut ja kyseenalaistetut Raamatun lauseet ja tunnetut vanhat sananparret siivittävät elämänohjeita ja ydinkysymyksiä. Niistä saatuun oival-

lukseen ei mahdu patriarkaatin säädöksiä eikä rajoituksia kuten esim naisen vaikenemista seurakunnassa. Päinvastoin ikivanha lausuma nostatti uhmamieltä ja vastalauseita ajattelevan naisen näkökulmasta:

"Laura ei mitenkään voinut kuvitella niitä sanoja ainakaan Jeesuksen, kaikkien ihmisten ystävän suuhun. Entäpä kaikki muu Jumalan sana? Sekin oli miesten, apostolien ja profeettojen kirjoittamaa. Joten joku känkäränkkä äijä se on asialla ollut. Silloin kauan sitten, kun kirkolla oli suurempi valta ihmisen elämässä. Olisikohan ollut joku mahtipontinen pappi, joka yksityiselämässään joutui voimakastahtoisesta ruustinnasta tohvelin alle ja yritti kostaa. Oli virkansa puolesta kirkossa päässyt seurakuntalaisille sanomaan niin sanotusti viimeisen sanan. Vieläpä korkealta; ihan saarnastuolista asti. Ja tuosta sanonnasta oli sitten tullut se alistava hokema. Lopulta etenkin miehille jonkinlainen henkinen ase!"

Maire Niittylän Elämän palapeli kertoo elämän koulun käyneen naisen, Lauran kehitystarinaa, joka päättyy monien kokemusten kautta viimein oman elämän hallintaan. Lauran tarina voi toimia tukena monen naisen kasvu- ja itsenäistymisprosessissa ja inspiroida kirjaamaan muita ainutlaatuisia siirtolais-tarinoita naisen näkökulmasta. Se voi paljastaa naisia ymmärtämään patriarkaalisesta struktuurin valheellisuutta, inspiroida sen oikaisuun ja näkemään oman elämänsä potentiaalia. Se voi aktivoida keskustelua avioliiton kyseenalaisesta asemasta nyky-yhteiskunnassa ja inspiroida löytämään muita toimivia perhемуotoja. Yhtäläillä se voi haastaa myös puolustamaan vakituista parisuhdetta ja sen kasvu-mahdollisuuksia. Kirja innostaa ja yllyttää keskusteluun parisuhteen problematiikasta.

Jorma Keskitalon Arvet sielussa vie pienen pojan, Jounin koulumaailmaan Pohjois-Suomen salokylille. Jounin kirjallisuuden harrastus alkoi jo alakoululuokilta. Ensimmäinen tunnustus tuli koulujen välisen runolausuntakilpailun myötä. Tunnustuksella oli myös hintansa, se tiesi lisää selkäsaunaa koulukiusaajalta. Kiusaamisen pelko tuli uniin painajaisina ja varjosti koko lapsuutta. Jotain siitä huomasivat vanhemmatkin, jotka yrittivät kysellä poikansa ahdistuksen syitä. Asioiden oikean laadun kertominen ei luonnistunut. Pienen pojan urhoollisuus, kantelun negatiivinen kaiku, sumea häpeän tunne, jonkinlainen stigmaatiota lähenevä itseymmärrys

ja vanhempien suojele estivät tosiasioiden paljastamista. Koulukiusaus nousee kuitenkin sellaiselle asteelle, että se on jo suoranaista rikosta ja kuuluu si lain piiriin.

Koulun opettajat eivät välittäneet lasten keskinäisistä kisailuista eikä vanhemmille uskaltanut kertoa. Se oli Suomen menneiden vuosikymmenten koulukäytäntöä. Koulukiusausta ei helpolla nähty vaan tosiasioita pyyhittiin olemattomiin. Vasta kun ilmiö jätti fyysisiä jälkiä, reagoi joku opettaja tai koulureitillä asuva emäntä luudanvarrellaan.

Jounin kokema koulukiusaus ja väkivalta tuottivat elinikäistä traumaa, joka oli purettava ja työstehtävä, muttei se silti lannistanut henkistä kehitystä, päinvastoin se antoi kirjallisia aiheita, joiden varaan mm Arvet sielussa -julkaisu on rakentunut.

Koulukiusaajan sitaatti "Ontuva runoilija on uskaltanut tulla kouluun" paljastaa ongelman ydintä. Kiusaamisen uhri on CP-vaurioitunut, hieman ontuva, runoilua harrastava poika. Paljon uhkaavaa ja korkeampaa tietoa on täytynyt säteillä tästä pojasta, jota oli niin tärkeää yrittää kukistaa! Koulukiusaamisen ongelma on usein kiusaajien ongelma. Fyysiseen epäkohtaan on helppo kajota mutta henkiset taidot ovat liikaa. Yhdistelmästä syntyy alistamisen uhri ja kateuden kuva. Millaisia ongelmia kiusaajilla on, aiheesta on nykyisin keskusteltu ja kirjoitettu. Jouni halusi kohdata oman kiusantekijänsä aikuisiässä, nyrkkeilyä harjoittaneena, valmistautuneena. Vastassa olikin surkea, alkoholisoitunut ja katkera olento, jota ei saattanut mukiloida. Jouni halusi silti saada vastausta, miksi häntä kohtaan oli niin paljon vihaa. Vastaus tuli kiteytettynä "Sinulla Jouni, on kaikki, minulla ei mitään."

Koulukiusaus, perheväkivalta ja työpaikkakiusaaminen ovat alistamisen muotoja, joita on viime vuosikymmeninä yritetty estää monin erilaisin ohjelmin. On ilmestynyt toinen toistaan radikaalisimpia esityksiä vaihtelevin tuloksin. Ongelmat kuuluvat ydinperheen, koulu- ja työyhteisön suljettuun piiriin, johon on vaikeata päästä sisään. Ne muuttavat myös jatkuvasti muotoaan ja löytävät uusia ilmenemiskanavia. Tarvittaisiin monenlaisia uudistuksia kuten koulujen ja avioliiton empatia- ja humanistikoulutusta tai radikaalia purkuprojektiohjelmaa. Ylläesiteltyt kirjat tarjoavat kokemuksia, näkemyksiä ja keskustelumateriaalia ajankohtaisiin aiheisiin.

Irene Virtala

Turku 29.10.2015

”Pakolaiskriisin juurilla: näkökulmia Etiopiasta, Irakista ja Somaliasta” -seminaari

Ismo Söderling

”Miksi ihmiset tappavat toisiaan?” kysyttiin Siirtolaisuusinstituutin ja kotimaisen kehitysyhteistyöjärjestön Finndevon järjestämässä pakolaisseminaarissa 29.10.2015. Seminaarissa keskityttiin erittäin ajankohtaiseen pakolais- ja turvapaikkatilanteeseen. Suomi on syyskuusta lähtien vastaanottanut viime vuoteen verrattuna moninkertaisen määrän turvapaikanhakijoita.

Turun Kristillisellä opistolla pidetty tilaisuus keräsi mukavasti lähes 90 osallistujaa. Napakoiden, mutta informatiivisten esitelmien ohella keskustelu ja kysymykset tarjosivat huomattavasti uutta tietoa ajankohtaisista pakolaiskysymyksistä.

Tapahtuman kunniaksi on sanottava, että nyt ei kantaväestö keskustellut keskenään, vaan ohjelmaa rakennettaessa oli huomioitu nimenomaan myös uussuomalaisten eli Suomeen muuttaneiden mielipiteet ja näkökulmat.

Tilaisuuden aloitti Abdullah Sultani (Finndevon International) kertaamalla lyhyesti pakolaisten lähtömaiden tilannetta. Samoin hän toi selkeästi esiin sen, miten vaikea tilanne useimmissa lähtömaissa on: vaikka kaikki eivät asuisikaan juuri sota-alueilla, ei sotien vaikutuksilta voi välttyä rauhallisilakaan seuduilla. Erilaiset ryhmät pakkovärväävät nuoria ihmisiä tiesuluilla, ruuasta ja hygieniasta on pula ja koulujärjestelmät eivät toimi. Kunkin kriisimaan taloudellinen tilanne heijastuu myös reuna-alueille: jos kansantalous on lamassa, sitä ovat silloin myös perheiden taloudet. Pahan kierre ja siihen liittyvä uhka on kiihtyvä – siksi maasta lähdetään pois. Esitelmöitsijä toikin painokkaasti esille sen, että täällä läntisessä Euroopassa on vähän tietoa lähtömaiden tilanteesta aluetasolla.

Turvapaikanhakijoiden joukossa on enenevässä määrin myös yrittäjiä, jotka aikansa sotaa koettuaan ovat päättäneet siirtää toimintansa pois kotimaastaan. Abdullah Sultani painottikin, että nyt on huomioitava myös ne, jotka haluavat esimerkiksi siirtää liiketoimintansa Suomeen.

Tutkija Marko Juntunen käsitteli esityksessään sosiaalisen median roolia pakolaisprosessiin liittyvänä tekijänä. Hän toi erinomaisella tavalla esille, miten nopeasti mediavallankumous on kohdannut Irakin: maa sai laajakaistayhteydet vasta vuonna 2006 ja arabiankielisen Facebookin ja Googlen vuonna 2009. Irakilaiset ovat nopeasti omaksuneet sähköisen median käytön. Käynnissä oleva suuri muuttoaalto perustuukin nimenomaan nopeaan tiedonsaamiseen ja -välittämiseen. Jos aiemmin Irakissa on vaiettu esimerkiksi ihmiskuljetuksen käytännöistä, niin sosiaalisen median myötä tiedon välittäminen on avointa ja reaaliaikaista. Niinpä pakomatulle lähtijöille ”sataa” tarjouksia veneiden omistajilta ja eri etappien oppailta, samoin mediassa on mainoksia yöpymispaikoista jne. Ollakseen todellinen avoin tietotori, sosiaalinen media välittää paitsi juoruja ja huhuja, myös tietoja kadonneista.

Parhaimmillaan sosiaalinen media on pakolaiselle kuin meikäläinen matkatoimisto:

”Kutsumme sekä perheitä että nuoria miehiä mukaan. Lähdemme matkaan Bagdadista lokakuun lopussa ja jatkamme matkaa huviveneellä Turkista... kunnes saavumme Saksaan. Hinta 4 500 euroa, alle kaksivuotiaat lapset ilmaiseksi ja muut (alikäiset) puoleen hintaan. Lähdemme matkaan Marmariksesta Turkista kohti Rhodosta Kreikassa. Merimatka kestää kuusi tuntia”. (Juntunen 29.10.2015).

Varoituksiakin jaetaan sosiaalisessa mediassa: *”Ole varovainen Grazissa, pukeudu eurooppalaisittain, näytä rentoutuneelta”* (Juntunen 29.10.2015).

Tutkija Abdirashid Ismail ja dosentti Marja Tiilikainen valottivat Somalian tilannetta. He toivat erilaisilla tilastotiedoilla esille hyvin Somaliasta erilaiset taustat: lähtijöistä lähes 4/5 on kaupungeista. Maansa jättävien koulutus vaihtelee suuresti, vaikkakin yli kolmasosalla on vähintään toisen asteen koulutus. Lähtijöissä on myös selvästi miehinen yliedustus, sillä naisista lähtijöitä on vain reilu kolman-

nes. Suurin osa lähtijöistä on alle 25-vuotiaita. Abdirashid Ismailin mukaan Somalian tilanne alkaa josain määrin rauhoittumaan – niinpä lukionsa päättäneellä esimerkki-naisella suurin motiivi jättää kotimaansa oli päästä kunnolliseen korkeakoulutukseen ulkomaille.

Marja Tiilikainen toi selvästi esille, kuinka haastavaa on somalialaisten kotoutuminen esimerkiksi Suomeen. Toki onnistuneitakin kotoutumistarinoita on, joten parempaan suuntaan ollaan menossa. Keskustelussa tuotiin esille, että työvoimaan kuuluvista somaleista vain parisen prosenttia toimii yrittäjinä. Yksittäistä selitystä alhaiselle luvulle on vaikea löytää. Muiden maahanmuuttajien keskuudessa esimerkiksi ravintolayrittäjyys on yleistä. Somalian kohdalla tämä ei oikein toimi, sillä he suhtautuvat kielteisesti alkoholitarjoiluun. Alkoholiton ravintola ei nyky-Suomessa taida ainakaan vielä olla taloudellinen kultakaivos.

Marja Tiilikainen piti maamme kotouttamisen valttikortteina somalien aktiivista järjestötoimintaa, pätevää viranomaistyötä sekä Suomen asuntopolitiikkaa, jossa eri alueilla asuu rinnakkain eri etnisiä ja sosiaalisia ryhmiä. Tiilikainen totesi, että kotoutumisen onnistuminen mitataan vasta pitkällä juoksulla eli sillä, miten toinen ja kolmas sukupolvi integroituvat.

Abdullahi Sultan Finndevosta toi karulla tavalla esille salakuljetukseen liittyvät vaarat. Esitelmässään ”*Etiopia: kauttakulkumaa ja ihmisalakuljetus*”

hän toi esille ns. magafe-ilmiön. Magafe on Libyassa toimiva verkosto, joka paitsi salakuljettaa ihmisiä, myös tehokkaasti rahastaa salakuljetettavia. Ja jos rahaa ei ole, vaihtoehtona on vaikkapa mukana mahdollisesti olevan lapsen myynti orjaksi tai karjan poisottaminen. Etiopiasta ja Somaliasta Libyaan tulevat ovat täysin näiden magafe-sotilaiden armoilla. (Tämän kirjoittaja I. S.: Magafe-hakusanalla netistä löytyy dokumentteja siitä, miten laivat lastataan Libyassa rahastuksen vuoksi piripintaan. Kun päästään matkaan, magafet kylmästi heittävät liikapainoa mereen).

Kotimaista viranomaispuolta edustivat ulkoministeriön osastopäällikkö Jarno Syrjälä ja maahanmuuttoviraston ylitarkastaja Juho Repo. Kumpikin toi esille syvän huolensa ja vastuullisuutensa siitä, että Suomi on nyt uuden tilanteen edessä, joka vaatii yksituumaisuutta, resurssointia ja johtajuutta. Virkamieheksi Jarno Syrjälä yllättävänkin selkeänaisesti tuomitsi hallituksen päätöksen leikata rapsakasti ensi vuoden budjetista kehitys yhteistyörahoja. Nyt, jos koskaan, näillä rahoilla olisi käyttöä nimenomaan eri leireillä olevien pakolaisten elinolojen turvaamisessa. Panostus lähtöalueille toki helpottaisi paitsi ihmisten elinoloja, samalla vähentäisi lähtöpaineita.

Tämä kirjoituksen otsake ”Miksi ihmiset tappavat toisiaan” liittyy Maahanmuuttoviraston ylitarkastaja Revon retoriseen kysymykseen – johon hän ei edes odottanut vastausta. Esityksessään Juho Repo

keskittyi maamme turvapaikkamenettelyn käytäntöihin. Vaikka Suomi on lamassa, niin turvapaikkakäytäntömme eivät ole lamaantuneet. Siitä ovat osoituksena viranomaisten saumaton yhteistyö ja vaikkapa Tornioon ”polkaistu” järjestelykeskus, jota on käyty ulkomaita myöten ihmettelemässä.

Seminaari oli erinomainen osoitus siitä, miten Siirtolaisuusinstituutti kumppaninsa Finndevon kanssa pystyy reagoimaan nopeasti ajankohtaisiin siirtolaisuusky-

Paneeliin, jonka vetäjänä toimi tutkimusjohtaja Elli Heikkilä, osallistuivat (vasemmalta) Marja Tiilikainen, Jarno Syrjälä, Marko Juntunen, Juho Repo ja Abdullahi Sultan. Kuva: Ismo Söderling.

symyksiin. Järjestäjille annettakoon sulka hattuun myös siitä, että kerrankin mukana oli riittävässä määrin kotimaisten asiantuntijoiden ohella myös uussuomalaisia, joilla on omakohtaisia kokemuksia seminaariin teemasta. Kokemus puhui.

Jälkikirjoitus:

Tämän seminaariarvioni kirjoitin mustana perjantaina eli 13.11.2015. Tuolloin tapahtui Ranskassa järkyttävä terrori-isku, joka tämän hetkisten tietojen mukaan vaati yli 120 uhria. Osa terroristeista oli ilmeisesti maahanmuuttajien jälkeläisiä.

Edellisenä päivänä olin käynyt pakolaisten vastaanottokeskuksessa ilmoittautumassa vapaaehtoistyöhön. Siellä keittiön nurkassa istui hiljainen mies muiden asukkaiden ympäröimänä. Hän oli juuri saanut kuulla, että oli pommituksissa menettänyt koko perheensä ja sukunsa.

Tässä myllerryksessä ei ole voittajia, mutta toivoa paremmasta maailmasta emme saa menettää. Tapahtumat vain osoittavat, miten tärkeää on panostaa kotoutumiseen, turvapaikkaa hakevien ihmisarvoiseen kohteluun ja yhteisten pelisääntöjen omaksumiseen.

Pariisin terrori-iskun uhreja muistettiin ympäri maapalloa trikolorivärein valastuilla julkisilla rakennuksilla ja monumenteilla. Oheinen kuva valaistusta kirjastosillasta Turussa. Kuva: Ismo Söderling.

Turku 19.–20.11.2015

IX Valtakunnallinen Muuttoliikesymposium: Maassamuutto ja siirtolaisuus kehityksen moottoreina? Näkökulmia Suomen alueelliseen ja väestölliseen tulevaisuuteen

Marko Kelahaara

Siirtolaisuusinstituutti järjesti sarjassaan jo yhdeksännen Muuttoliikesymposiumin Turussa 19.–20.11.2015. Tapahtuman teemana oli tällä kertaa ”Maassamuutto ja siirtolaisuus kehityksen moottoreina? – Näkökulmia Suomen alueelliseen ja väestölliseen tulevaisuuteen”. Vuodesta 1975 lähtien viiden vuoden välein järjestetty symposium keräsi tänä vuonna yli 80 osallistujan joukon, joka koostui muun muassa eri alojen asiantuntijoista, virkamiehistä sekä poliitikoista ympäri Suomen. Tapahtuma oli sisällöltään erittäin ajankohtainen, sillä niin kansainväliset muuttovirrat kuin Suomen aluekehityksenkin liittyvät kysymykset ovat viime aikoina olleet laajalti puheenaiheina. Eurooppaan on vuoden 2015 kuluessa kohdistunut ennennäkemätön turvapaikanhakijoiden virta, kun Syyrian sisällissota ja epävakaat tilanteet monissa Lähi-idän sekä Afrikan maissa ovat pakottaneet ihmiset liikkeelle etsimään turvallisempaa elinympäristöä.

Myös Suomessa turvapaikanhakijoiden määrä on kasvanut aivan uudensuomalaisiin mittasuhteisiin. Muuttoliikesymposiumin aikoihin oltiin tilanteessa, jossa Suomeen oli vuoden aikana saapunut noin 30 000 turvapaikanhakijaa, mikä on liki kymmenkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna. Äkisti muuttunut tilanne on ollut haastava niin paikallisesti, alueellisesti kuin valtakunnallisestikin, ja myös jatkossa joudutaan varmasti ratkomaan erinäisiä kysymyksiä turvapaikanhakijatilanteeseen liittyen. Symposiumissa puhujavieraana ollut Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ylijohtaja Kimmo Puolitaival nostikin esiin etenkin turvapaikanhakijoiden kotouttamiseen liittyvät haasteet ja sen, kuinka juuri kotouttamisen onnistuminen on kriittinen menestystekijä tulevina vuosina. Hän korosti sitä, että Suomeen nyt kohdistuva maahanmuutto tulisi nähdä myös mahdollisuutena sen sijaan, että sii-

hen liittyen maalailtaan erilaisia uhkakuvia. Taustatukea hän sai Tilastokeskuksen yliaktuaari Markus Rapolta, joka esitelmässään kiinnitti huomion alati pieneneviin syntyvyyslukuihin ja sitä kautta heikentyvään huoltosuhteeseen. Rapon mukaan maahanmuuttajien panosta tarvitaan mikäli huoltosuhteen ei haluta heikkenevän kestävämmälle tasolle, mutta kuten hänkin totesi, niin maahanmuuttajien työllistymisessä on edelleen paljon haasteita.

Symposiumin avauslausua lausui Siirtolaisuusinstituutin johtaja Tuomas Martikainen, joka muistutti muuttoliikkeiden olevan laaja-alainen ilmiö sekä kattavan paljon muutakin kuin vain pakolaisuuden. Juuri pakolaisuuteen ja monikulttuurisuuteen liittyvät teemat hallitsivat kuitenkin poliittisten puolueiden esittämiä kommenttipuheenvuoroja sekä näitä seurannutta paneelikeskustelua. Ensimmäisen kommenttipuheenvuoron pitänyt SDP:n kansanedustaja Eeva-Johanna Eloranta puhui maahanmuuton kansantaloudellisista merkityksistä siitä näkökulmasta, että maahanmuuttajat voivat toimia niin kuluttajina, koulutuspotentiaalina kuin myös työntekijöinä. Hän esitti kritiikkiä maahanmuuttohallinnon hajanaisuutta kohtaan ja peräänkuulutti kotouttamispolitiikkaan pitkäjänteisyyttä. Vihreiden puheenvuoron pitänyt Turun Vihreiden valtuustoryhmän puheenjohtaja Niina Ratilainen korosti Elorannan tavoin maahanmuuton roolia kehityksen edistäjänä. Hän näki koulutuksen sekä kansainvälisyyden kahtena keskeisenä kasvua tuottavana dynamona ja piti tärkeänä, että kansainvälinen osaaminen jakautuisi mahdollisimman tasapuolisesti Suomen eri kasvukeskuksiin. Kokoomuksen edustajana symposiumissa toimi kaupunginvaltuutettu ja Turun kaupungin monikulttuurisuusneuvoston puheenjohtaja Muhis Azizi, joka esitti huolensa maahanmuuttokeskustelun polarisoitu-

misesta. Lisäksi hän toi esiin Lähi-idän maiden sisäisen sekasorron ja eri ryhmien välisten konfliktien heijastumisen myös Suomeen, sekä sen miten tämä osaltaan hidastaa maahanmuuttajien kotoutumista näiden jakautuessa omiin leireihinsä.

Keskustan Turun valtuustoryhmän puheenjohtaja Jarmo Laivoranta esitteli turvapaikanhakijatilanteeseen liittyen puolueensa avainteesinä inhimillisyyden, realismin ja ratkaisukeskeisyyden. Hänen mukaansa samalla, kun pidetään kiinni humaneista arvoista, on syytä myös tunnustaa ja tunnistaa uhkakuvat, kuten terrorismi. Hän peräänkuulutti turvapaikkahakemusten ripeää käsittelytahtia ja onnistunutta kotouttamista, joka saavutetaan esimerkiksi panostamalla yrittäjyyteen ja uudistamalla sosiaaliturvaa. Maahanmuuttokriittisimmän puheenvuoron esitti Perussuomalaisten edustaja, Turun kaupunginhallituksen jäsen Mikael Miikkola. Hänen mukaansa Suomen tulisi ensisijaisesti huolehtia oman maan huono-osaisista kansalaisista sekä kehittää tehokkaampaa rajavalvontaa, jotta Suomeen kohdistuva ”massamuutto” saataisiin kuriin. Puheenvuoroja seuranneessa keskustelussa Siirtolaisuusinstituutin valtuuston jäsen, Työ- ja elinkeinoministeriön neuvotteleva virkamies Pekka Tiainen korosti tarvetta lisätä rahoitusta maahanmuuttoon liittyvälle tutkimukselle. Vaasan yliopiston aluetieteen professori Hannu Katajamäki sen sijaan puhui kotouttamisesta ja siitä, kuinka ns. kolmannen sektorin ja paikallisten yhteisöjen rooli on ensisijainen kotouttamisen onnistumisen kannalta. Salon kaupunginarkkitehti Jarmo Heimo nosti esiin kaupunkien sisällä tapahtuvan alueellisen eriytymisen riskin ja myös poliitikot olivat yhtä mieltä siitä, että segregatiokehitykseen on vastattava.

Muuttoliikesymposiumin pääpuhujana toimi Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissäätiö Cuporen johtaja Pasi Saukkonen, joka esitelmöi otsikolla ”Kansainvälinen muuttoliike ja suomalainen yhteiskunta”. Saukkosen esitys oli tiiviisti paketoitu katsaus kansainvälisten muuttoliikkeiden syihin ja seurauksiin niin menneinä vuosikymmeninä, nykypäivänä kuin myös tulevaisuudessa. Myös hän keskittyi paljolti juuri tällä hetkellä käsillä olevaan pakolaiskriisiin ja esitti huolensa maahanmuuttajien suomalaisen yhteiskuntaan integroitumisen onnistumisesta. Saukkosen näkemyksen mukaan muuttopaine Eurooppaan ja Suomeen tulee jatkumaan ja hän kannustikin pohtimaan perustavanlaatuista ky-

symystä siitä, mitä on olla suomalaisen yhteiskunnan jäsen. Hänen mielestään toinen keskeinen kysymys jatkossa on, että keille kaikille lähitulevaisuuden yhteiskunnassa on tarjolla työtä ja miten tänne tulleiden ihmisten osaaminen saataisiin parhaalla mahdollisella tavalla hyödynnettyä.

Symposiumin ensimmäisen päivän päätti Siirtolaisuusinstituutin erikoistutkija Eveliina Lyytisen pakkomuuttoä käsittelyt esitys. Lyytinen muistutti kuulijoita pakkomuuttamisen moninaisista syistä ja siitä, että vaikka Eurooppa kokeekin olevansa kovan paineen alaisena turvapaikanhakijoiden määrän kasvettua hurjasti, niin silti suurin osa pakkomuutoista tapahtuu kriisimaiden sisällä ja pakolaisista ylivoimainen enemmistö asuu kehitysmaissa. Hän myös peräänkuulutti vanhanlaisten pakolaisten suojelumallien päivittämistä, sillä pakolaisuuden syyt ovat ajan saatossa muuttuneet ja monimutkaistuneet ja esiin on tullut uudenlaisia haavoittuvuuden muotoja. Suojelua tulisikin määrittää tarpeet eikä pakolaisstatus, suojelu itsessään olisi ymmärrettävä laajemmin ja sen politisoituminen olisi estettävä.

Muuttoliikesymposiumin toinen päivä aloitettiin puhumalla Suomen sisäisestä aluekehityksestä. Tämäkin aihe on ollut viime aikoina paljon pinnalla, sillä meneillään olevaan sosiaali- ja terveystalouden uudistamiseen on liittynyt aluepoliittisia vivahteita. Jo entuudestaan Suomen epätasainen aluekehitys on herättänyt paljon keskustelua, sillä maan sisäinen muuttoliike on jo pitkään painottunut suuriin kasvukeskuksiin. Muuttoliiketutkija ja Porin kaupungin kehittämispäällikkö Timo Aro esitteli vuodet 2010–2014 käsittäneen muuttoliikeanalyysinsä pohjalta, että tuona ajanjaksona vain neljä maakuntaa (Uusimaa, Pirkanmaa, Varsinais-Suomi ja Päijät-Häme) olivat saaneet osakseen muuttovoittoa. Ihmiset muuttavat ennen kaikkea alati laajenevalle metropolialueelle, suuriin ja keskisuuriin korkeakoulukaupunkeihin sekä suurten kaupunkien kehyskuntiin. Kasvukäytävät, kuten Helsinki-Turku ja Helsinki-Tampere, keräävät muuttajia varsilleen ja tähän liittyen Aro korostikin toimivien liikenneyhteyksien merkitystä muuttoliikkeen suuntautumisessa nyt ja jatkossa. Lisäksi muuttovoittoa ovat saaneet yksittäiset pikkukunnat, joissa on onnistuttu luomaan runsaasti työpaikkoja esimerkiksi kaivostoiminnan avulla. Tutkija Aron mukaan suomalaisten muuttoalttius on kasvanut kaikissa ikäryhmissä ja uutena aluerakennetta muokkaava-

Eri puolueiden puheenvuorot käyttivät vasemmalta: Mikael Miikkola, Perussuomalaiset, Niina Ratilainen, Vihreät, Jarmo Laivoranta, Keskusta ja Muhis Azizi, Kokoomus. Sosiaalidemokraatteja edusti Eeva-Johanna Eloranta, joka joutui poistumaan aiemmin. Puheenjohtajana toimi Siirtolaisuusinstituutin johtaja Tuomas Martikainen oikealla. Kuvat: Jouni Korkiasaari.

na tekijänä hän nosti esiin voimakkaasti lisääntyneen maahanmuuton, jonka vaikutukset ovat vielä toistaiseksi osin hämärän peitossa. Seuraavana esitelmänpitäjänä oli Itä-Suomen yliopiston professori Pertti Rannikko, joka toimi tietyllä tapaa tutkija Aron vastavoimana painottamalla sitä, että muuttoliiketilastot eivät kerro koko totuutta Suomen aluekehityksestä. Rannikko puhui ”maaseudun näkymättömästä väestöstä”, joka koostuu ennen kaikkea kesäasukkaista sekä erilaisia luonnonläheisiä vapaa-ajanviettotapoja suosivista matkailijoista, jotka osaltaan paikkaavat ympärivuotisten asujien määrän vähenemistä. Hän korosti myös ns. ”uusteollistumisen” eli esimerkiksi kaivosteollisuuden sekä nykyhallituksen voimakkaasti edistämän biotalouden merkitystä syrjäseutujen elinvoimaisuuden kannalta.

Tutkijoiden alustuksia seurasi Vaasan yliopiston aluetieteen professori Hannu Katajamäen vetämä paneelikeskustelu, jossa puntaroitiin erityyppisten maakuntien ja kuntien aluekehitykseen liittyviä haasteita ja mahdollisuuksia. Paneeliin osallistuivat professori Marketta Kyttä Aalto-yliopistosta, Kainuun maakuntajohtaja Pentti Malinen, Oulun kaupungin hallintojohtaja Ari Heikkinen ja Varsinais-Suomen maakuntajohtaja Kari Häkämies. Osallistujien lyhyiden alkupuheenvuorojen jälkeen seurasi professori Katajamäen varsin värikkääseen tyyliin vetämä eloisa keskustelu, joka sai yleisönkin mukavasti lämpenemään. Keskustelun kuluessa maakuntajohtaja Häkämies näyttäytyi suurten kaupunkiseutujen ja urbanisoitumisen puolestapuhujana; hänen mukaansa taloudellinen kasvu syntyy suurissa kaupungeissa, jos jossain. Hänen kollegansa Pentti Malinen sen sijaan piti syrjäseutujen puolta ja muistutti niiden merkityksestä mm. raaka-ainevärintoina. Tähän liittyen professori Katajamäki puhui Suomesta moninaisten paikallisyhteisöjen maana, mikä tulisi nähdä vahvuutenamme. Oikeastaan

kaikki keskustelijat olivat yhtä mieltä siitä, että toimivien liikenneyhteyksien, mukaan lukien nopeat tietoliikenneyhteydet, merkitys on erittäin keskeinen aluekehityksen kannalta. Tätä korosti etenkin hallintojohtaja Heikkinen, joka visioi Oulusta ”pohjoisen vyöhykkeen kasvukeskusta”. Professori Kyttä sen sijaan nosti esiin kaupunkien pehmeät vetovoimatekijät sekä ns. toisen aallon urbanismin, missä kaupunkia ei rakenneta ihmisille, vaan ihmisten kanssa. Ainakin Helsingissä on jo jonkin aikaa ollut havaittavissa kaupunkilaisten aktivoitumista liittyen asukaslähtöiseen kaupunkisuunnitteluun. Yleisön kommentteista mieleenpainuvien oli Tilastokeskuksen yliaktuaari Markus Rapon puheenvuoro siitä, miten olemassa olevia kattavia paikkatietoaineistoja pitäisi pyrkiä paremmin hyödyntämään palveluiden sijoittamista tehdessä sen sijaan, että tehtäisiin aluepolitiikkaa. Lisäksi Rapo muistutti siitä, että muuttoliiketilastojen ei tulisi olla determinantteja, jotka ikään kuin lyövät epäonnistujan leiman jollekin alueelle tai kunnalle, kuten muuttotappioista kertovat tilastot herkästi tekevät. Hänen mukaansa niiden tulisi ennemminkin olla indikaattoreita, joiden pohjalta päättäjät voisivat toimia, meneillään olevaa kehitystä mahdollisesti torjuen.

Symposiumin loppuksi palattiin vielä puhumaan kansainvälisestä muuttoliikkeestä otsakkeen ”Uusi työ ja uudet kodit” alla. Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestö IOM Helsingin vt. päällikkö Simo Kohonen kiinnitti puheessaan huomion muun muassa siihen, miten siirtolaisten tarjoama osaamispotentiaali saataisiin hyödynnettyä niin kohdemaassa kuin myös heidän lähtömaassaan. Hänen johtamallaan järjestöllä on esimerkiksi ollut liittyen Suomessa asuvien somalialaistaustaisten terveysalan ammattilaisten täällä kartuttaman tietotaidon hyödyntämiseen Somaliassa. Helsingin yliopiston apulaisprofessori Lena Näre esitelmöi globalisaation vaikutuksista työelämään siitä näkökulmas-

ta, että globaali kapitalismi on synnyttänyt järjestelmän, missä vauriisiin teollisuusmaihin virtaa vierastyöläisiä köyhistä maista työskennelläkseen lähinnä matalapalkka-aloilla. Ilmiöön liittyy monenlaisia ongelmia, kuten työntekijöiden joutuminen pitkiksi ajoiksi eroon perheistään sekä sosiaalisesti monesti heikko asema kohdemaassa. Toisaalta esimerkiksi Suomen tulotaso matalapalkka-aloillakin tarjoaa vierastyöläisille mahdollisuuden tienata heille merkittäviä summia lähetettäväksi kotimaahansa. Viimeisenä puheenvuoron sai akatemiaturkija Marja Tiilikainen Helsingin yliopistosta, joka esitteli vielä keskeneräistä tutkimustaan transnationaalista somaliperheistä Suomessa ja Kanadassa. Tiilikaisen tutkimuksessa keskiössä on inhimillisen turvallisuuden käsite, jota hän lähestyy nimenomaan maahanmuuttajien näkökulmasta keräämällä heidän kokemuksiaan niin Torontossa kuin Helsingissä.

Kaksipäiväisen tapahtuman yhteenvedon suoritti dosentti Ilari Karppi Tampereen yliopistosta. Puheessaan hän painotti maahanmuuton olevan eräänlaista kaaoksen hallintaa, joka ansaitsee osakseen kaiken sen erityisosaamisesta nousevan arvostuksen, joka liittyy taloudellisen kasvun edellytyksiä säätelevien monimutkaisten järjestelmien hallintaan. Monen muun symposiumissa esiintyneen puhujan tavoin myös Karppi korosti maahanmuuttajien kotouttamisvaiheen keskeistä roolia käsillä olevan haasteellisen tilanteen kontrolloimisessa. Lisäksi hän muistutti siirtolaisuuden olevan muutakin kuin pelkkää turvapaikanhakua ja halusi kiinnittää huomion myös Suomessa opiskeleviin kansainvälisiin tutkinto-opiskelijoihin ja heidän potentiaalinsa hyödyntämiseen.

Symposiumin päätössanat esitti Turun yliopiston vararehtori Riitta Pyykkö, joka toimii myös Siirtolaisuusinstituutin valtuuston varapuheenjohtajana. Puheessaan hän suuntasi katsetta kohti tulevaa ja tarkasteli sitä, mitä Siirtolaisuusinstituutilta voitaisiin jatkossa odottaa. Hän korosti instituutin ainutlaatuisuutta Suomen mittakaavassa ja kiitti sen omaamia laajoja verkostoja. Hänen mukaansa Siirtolaisuusinstituutti on nyt sikäli murroksessa, että tulevana vuosina sen fokuksena tullaan siirtämään yhä vahvemmin ajankohtaisiin teemoihin ja lisäksi instituutin strategiassa tullaan painottamaan tutkimustoiminnan merkitystä entistä enemmän. Tutkimustoiminnan osalta Pyykkö peräänkuulutti yhteistyön vahvistamista eri kumppanien kanssa niin Turussa,

valtakunnallisella tasolla, kuin kansainvälisestikin. Omat haasteensa ja mahdollisuutensa instituutille asettaa koko yhteiskuntaa läpäisevän digitalisaation nopea eteneminen. Yhtenä tärkeänä osana Siirtolaisuusinstituutin tulevaa strategiaa on myös uusi viestintästrategia, johon kuuluu muun muassa instituutin yleisilmeen nykyaikaistaminen, sähköisen viestinnän uudistaminen ja Siirtolaisuus-Migration-lehden profiilin nosto.

Henkilökohtaisesti koin Muuttoliikesymposiumin jättävän sellaisen vaikutelman, että niin Suomi maana kuin Siirtolaisuusinstituutti tutkimuslaitoksenakin ovat muutosten äärellä. Suomen yhä tiiviimmin suuriin kaupunkikeskuksiin ja niiden liepeille pakkautuva väestö tulee jatkossakin muodostamaan omat haasteensa aluekehityksen näkökulmasta, mikäli muuttoliike jatkuu nähdynkaltaisena. Tähän haasteeseen valtionhallinto on pyrkinyt vastaamaan esimerkiksi ajamalla kuntaliitoksia ja kehittämällä sosiaali- ja terveystalouden uudistamista, toistaiseksi varsin vaihtelevalla menestyksellä. Toinen, äkillisempi, muutos on ollut vuoden 2015 aikana voimakkaasti kiihtynyt pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden virta Eurooppaan ja myös Pohjolan perälle Suomeen. Siihen liittyen toimintatapoja on jouduttu ja joudutaan jatkossakin tarkastelemaan uudelleen niin Euroopan unionin tasolla kuin kansallises-tikin. On myös syytä huomioida, että niin Eurooppa kuin Suomikin ovat jo pitemmän aikaa muuttuneet alati monikulttuurisempaan suuntaan ja sikäli käsillä oleva turvapaikanhakijatilanne ei muuta sitä perustilannetta, että nykypäivän moninaista siirtolaisuutta koskevalle tutkimukselle on joka tapauksessa kysyntää. Kuten vararehtori Pyykkökin päätössanoissaan mainitsi, niin myös Siirtolaisuusinstituutti pyrkii osallistamaan vastaamaan tähän tarpeeseen.

Kiertomatalla Amerikassa 2015

Jouni Korkiasaari

FinnFest USA

Vuodesta 1983 lähtien vuosittain järjestetty amerikansuomalaisten FinnFest-festivaali oli tänä vuonna Buffalossa. Instituutin edustajina tapahtumaan osallistuivat johtaja Tuomas Martikainen, hallintopäällikkö Kirsi Sainio ja tietopalvelupäällikkö Jouni Korkiasaari. Lisäksi mukana oli Turun kaupungin kolmihenkinen delegaatio kaupunginjohtaja Aleksii Randellin johdolla. Randell, joka on myös Siirtolaisuusinstituutin hallituksen puheenjohtaja, korosti tapahtuman avajaisissa pitämässään puheessa instituutin keskeistä asemaa amerikansuomalaisten ja muiden ulkosuomalaisten tutkimisessa ja siirtolaisperinteen tallentamisessa.

Tapahtumalla oli kaksi teemaa: Jean Sibeliuksen musiikki ja maailmankuulujen amerikansuomalaisten arkkitehtien Eliel Saarisen ja hänen poikansa Eero Saarisen elämäntyö. Muutaman edellisen FinnFestin tavoin tuotiin esille myös nyky-Suomea. Muilta osin tapahtuma oli perinteinen, joskin suppeampi. Instituutin siirtolaisrekisteri ja julkaisut oli-

vat jälleen esille FinnFest-torilla. Lisäksi Jouni Korkiasaari piti tapahtumassa kaksi esitelmää. Tätä ennen hän oli esitelmöinyt jo ennen FinnFestiä Hancockin Ruska-festivaalilla Ylä-Michiganissa.

FinnFestin osallistujamäärä oli selvästi aiempia juhlia vähäisempi, vaikka suhteellisen lyhyellä etäisyydellä Ohiossa ja itärannikon osavaltioissa sekä Kanadan puolella Torontossa asuu huomattava määrä potentiaalisia osallistujia. Yksi syy tähän on suomalaisuuttaan vaalivan väestön ikääntyminen ja vaikeudet saada nuoria sukupolvia kiinnostumaan tapahtumasta. Tästä syystä on ollut myös entistä vaikeampaa saada värvättyä vapaaehtoisia juhlan järjestelyihin. Kiinnostuksen vähenemiseen lienee vaikuttanut myös juhlan ohjelma ja tapahtuminen hajauttaminen eri puolille Buffalon ydinkeskustaa.

Filmidokumenttia tekemässä

Jouni Korkiasaari lähti matkalle jo kaksi viikkoa ennen Finnfestiä. Mukana oli kolme entisen Ullavan

Mielenkiintoisin tutustumiskohde Kalevassa oli pullotustehtailija John Makisen v. 1941 valmistunut pullotalo, jonka seinärakenteisiin on upotettu yli 60 000 pulloa. Seinän rakennekuva yllä pikkukuvassa. Kuvat: Jouni Korkiasaari.

kunnan siirtolaisuudesta filmidokumenttia ja kirjaa valmistelevalle ullavalaisella, valokuvaaja Esko Keski-Vähälä, filmikuvaaja Jari Ruotsala ja kirjaa varten aineistoa kerännyt Pekka Rauhala, joka teki myös projektin haastattelut. Koska matkan kohdealueet olivat Jounille tuttuja entuudestaan, hän toimi ryhmän oppaana kuvaten ja keräten samalla aineistoa instituutin arkistoon. Hänelle matka oli lomaa eikä siihen kuulunut varsinaisia työvelvollisuuksia.

Kokkolaan nykyisin kuuluva Ullava oli väestöpohjaan suhteutettuna yksi eniten väestöään siirtolaisiksi menettäneitä kuntia. Dokumenttiryhmä oli jo aikaisemmin kerännyt Ullavalta runsaan aineiston haastatteluja, valokuvia, amerikankirjeitä, esineistöä ja muita dokumentteja, joista järjestettiin paikkakunnalla näyttely kesällä 2014. Amerikan matkan tavoitteena oli laajentaa projektia elokuvalla ja kirjalla, jotka julkaistaan vuoden 2016 kesäkuussa pidettävässä ”loppuhuipentumassa”. Matkareittimme ja kuvia joistakin matkan kohteista näet oheisista kuvista.

Matkan tutustumiskohteita olivat myös monet hautausmaat, joista osa oli ”pyhitetty” lähes yksinomaan suomalaisille. Kalle Wähälän haudan löytyminen selvitti monta avoimena ollutta kysymystä miehen kohtalosta.

Matkalaiset tutustumassa Adventure Minen kosteisiin ja pimeisiin kaivoskäytäviin (Greenland Ylä-Michigan): vas. Esko Keski-Vähälä, Pekka Rauhala, Jouni Korkiasaari ja Jari Ruotsala. Kaivostyöt olivat aikoinaan merkittävin suomalaisten työllistäjä alueella.

Antti Välikangas 70 vuotta

Opin tuntemaan Antin koulussa – kävimme samaa lukiota Rovaniemellä. Urheilumiehiä kun olimme, niin molemmat viihdyimme eniten liikunnan parissa. Antti potki jalkapalloa, itse viihdyin paremmin pesäpallokentillä. Parisen vuotta lukion päättymisen jälkeen yllättäen kohtasimme jälleen. Paikka oli Trollhättanissa, Saabin kotikaupungissa. White Horse -kuppilasta oli tullut suomalaisten nuorten siirtotyöläisten olohuone. Ensitapaamisessa Antilla oli käsi kipsissä. Hän pelasi Saabin jalkapallojoukkueessa. Tuli todistettua, että jalkapallo voi olla kädellekin vaarallista. Itse säästyin urheiluvammoilta, sillä Ruotsissa ei suomalaisista älypeliä – toisten mielestä joko-joko -palloa – juurikaan harrastettu.

Vuodet vierivät ja kumpikin palasimme kotimaahan. Antti oli useita vuosia Ruotsissa ja oppi kielen. Vuonna 1974 hän aloitti Yleisradiossa TV-ohjelmityön koulutuksen, ja siitä urkeni monipuolinen ja ansiokas ura. Hän on toiminut YLE-aikanaan kuvaajana yli sadassa TV-elokuvassa ja kymmenissä TV-dokumenteissa. Lapista kun oli, hän oli mukana tekemässä useita Lappi-aiheisia ohjelmia. Parinkymmenen YLE-vuoden jälkeen Antti aloitti oman yritystoiminnan Pal-Vision nimissä. Vuodesta 1999 lähtien hän oli tuottajana ja toimitusjohtajana Filmihalli Oy:ssä.

Seuraava kohtaamisemme oli Helsingissä vuosituhannen vaihteessa. Olin tuolloin Väestöliiton Väestöntutkimuslaitoksen johtajana. Antilla oli suunnitelmana aloittaa TV-dokumenttien teko ulkomailla asuvista suomalaisista. Huolellisena ammattilaisena hän teki pohjatyöt hyvin, ja kävi haastattelemassa alan asiantuntijoita maamme eri puolilla. Ulkosuomalaisen tarina -sarja onkin sitten suomalaisen siirtolaisuusdokumentaation kivijalka: sarjaa tuotettiin kaikkiaan 56 jaksoa vuosina 2001–2011. Antti toimi sekä tuottajana, ohjaajana että toimittajana. Eläköidyttyään pari vuotta sitten Antti teki suurlahjoituksen luovuttamalla kaiken ohjelmien teossa kertyneen materiaalin Siirtolaisuusinstituutin arkistoon. Materiaali on todellinen aarreaitta tutkijoille ja siirtolaisuudesta kiinnostuneille. ”Antti Välikankaan kokoelma” käsittää tuhansia tunteja videomateriaalia, samoin muuta ohjelmien teon yhteydessä tullutta materiaalia on hyllymetreittäin. Kyseessä on erittäin arvokas siirtolaisuuskokoelma.

Siirtolaisuusinstituuttiin perustettiin vuonna 2011 John Morton -palkinto, joka myönnetään vuosittain muuttoliikkeiden ja monikulttuurisuuden hyväksi tehdystä erittäin ansiokkaasta työstä tai teosta. Ensimmäinen palkinto luovutettiin

Antille vuonna 2011 pidettyjen Suomi sydämessä -ulkosuomalaisjuhlien yhteydessä.

Antti on syntynyt Pohjanmaalla, mutta varttunut Rovaniemellä. Hänessä on onnistunut sekoitus pohjalaista jäyhyyttä ja lappilaista leppoisuutta. Antin matkassa aina sattuu ja tapahtuu. Alla on hänen pieni muistelunsa, miten Englannin kuningattaren kanssa tuli sekoiltua.

Siirtolaisuusinstituutti ja sen myötä alan ystävät sekä kollegat onnittelevat Anttia lämpimästi merkkipäivän johdosta!

*Ismo Söderling
Ystävä ja kollega*

Antti Välikangas muistelee: "Suomi-pojat Englannin kuningatarta jututtamassa"

Englannin kuningatar Elisabeth vieraili Turussa toukokuussa 1976. Olin siihen aikaan Turun Ylessä hommissa. Vierailu oli iso juttu Turulle ja myöskin koko Suomelle. Vierailu teetätti töitä meille Turun Ylen kuvausryhmässä. Jännittyneenä kyttäsimme Kauppiaskadun varrella, kun kuningatar Elisabethia kuskannut auto hiljalleen lipui paikan ohi. Kuvasimme minkä ehdimme. Saimmekin hyvää kuvaa.

Vielä jännittävämpää oli tulossa, sillä toimittajamme oli saanut Ylen tv-uutisiin kuningattarelta luvan erikoishaastatteluun. Etsin äänittäjämme kanssa hyvän haastattelupaikan torin kulmilta ja odotimme vapisevin polvin kuningattaren saapumista. Hän saapuikin ja toimittajamme esitti hänelle kysymyksiään. Arvon kuningatar vastaili hyvin rennosti ja vapautuneesti. Me tietenkin punotimme jännityksestä.

Kun haastattelu oli ohi, huokaisin syvään ja sainoin, että taisimme onnistua. Äänittäjäni oli pitkään hiljaa ja puna sekä hiki hänen kasvoillaan nousivat. Hetken kuluttua hän sai itkunsekaisella äänellä sanottua, että hän oli siinä jännittävässä tilanteessa unohtanut panna ääninauhan nauhuriinsa, joten kuningattaren haastattelusta tuli mykkä!

Kirjoitusohjeet

Otamme mielellämme vastaan erilaisiin muuttoliikkeisiin liittyviä artikkeleita.

Lisätietoja: kirsi.sainio@utu.fi

- Artikkelin enimmäispituus on 5 000 sanaa sisältäen tiivistelmän (abstractin), taulukot sekä kuvat (yhteensä noin 10-12 liuskaa). Muiden kirjoitusten kuten kirja-arvostelujen, konferenssi-esittelyjen jne. enimmäispituus on 1 000 sanaa.
- Materiaali lähetetään Microsoft Word- tai yleisenä rtf-muotoisena tiedostona. Käsikirjoitukset kirjoitetaan 1,5 rivivälillä ja fonttikoolla 12. Kirjoitus lähetetään sähköpostin liitetiedostona.
- Kuvioiden tulee olla excel-muodossa ja tarvittaessa tulee toimittaa niiden mukana alkuperäisdata kuvioiden mahdollista uudelleen tekemistä varten. Tekstin sekaan valmiiksi upotettuja kuvioita ei tule käyttää.
- Taulukot ja kuvat merkitään järjestyksessä ("taulukko 1 tähän") tekstiin siihen kohtaan, mihin tekijä(t) sen haluavat. Kukin taulukko ja kuvio tulee artikkeliliitteen loppuun omalle sivulleen siinä järjestyksessä kun se esiintyy tekstissä. Taulukot ja kuvat liitetään mukaan myös korjattuun käsikirjoitukseen. Taulukoiden desimaaleissa käytetään pilkkua.
- Valokuvien tulee olla hyvälaatuisia ja riittävällä tarkkuudella skannattuja. Digitaalikameralla otetut valokuvat voidaan lähettää sellaisenaan. Kuvia skannattaessa tulee käyttää resoluutiota 300 dpi (pistettä tuumalle) ja pidemmän sivun kohdekokona (target size) 20 cm. Web-sivustoilta tallennettuja kuvia ei käytetä. Kuvat pitää toimittaa erillisinä kuvatiedostoina. Tekstiedostoon valmiiksi upotettuja valokuvia ei tule käyttää.
- Tekstiä ei tule tavuttaa etukäteen. Kappaleen jälkeen painetaan rivinvaihtoa (enter) – ei siis sisennyksiä, tyhjiä rivejä tms.

**HUOM! Yksityiskohtaiset kirjoitusohjeet löytyvät nettisivuiltamme:
<http://www.siirtolaisuusinstituutti.fi/art/smlehti.php>**

Otamme vastaan lahjoituksia

Siirtolaisuusinstituutilla on sääntöjensä mukaan oikeus ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja Suomesta ja ulkomailta. Aikaisemmin saamansa lahjoitukset instituutti on sijoittanut mm. tutkimusrahastoonsa, josta tuetaan vuosittain suomalaiseen siirtolaisuuteen liittyvää tutkimusta, dokumentaatiota ja konferenssitoimintaa.

Instituutissa ylläpidettävä siirtolaisuusarkisto ottaa myös vastaan lahjoituksena erilaisia dokumentteja jälkipolville säästettäväksi. Tällaista materiaalia ovat mm. käsikirjoitukset, kirjeet, valokuvat, äänilevyt ja pienimuotoiset tarve-esineet.

Yhteydenotot:

Arkistonhoitaja Jarno Heinilä,

jshein@utu.fi

+358-2-28 404 60

Lamér Inkeri
Raskas metalli
Suomalaiset laivanrakentajat Göteborgissa
 Tutkimuksia A53. Siirtolaisuusinstituutti 2015. 243 s.

25 suomalaista laivanrakentajaa kertoo työstään Göteborgin suurtelakoilla 1960-1970-luvulla. Se oli aikaa, jolloin suomalaisia muutti sadoin tuhansin Ruotsiin, jonka teollisuus huusi työvoimaa, ja työstä maksettiin hyvin. Inkeri Lamérin kirja Raskas Metallin on tärkeä avaus suomalaisen työn lähihistoriaan Ruotsissa. Kirja kertoo myös Göteborgista teollisuuskaupunkina ja laivanrakennuksen ainutlaatuisesta jaksosta kaupungin historiassa.

Hinta 20 € + toimituskulut

Mattila Markku
Aina liikkeessä – Liikkuvainen Pohjanmaa
 Aluekeskuksen tutkimuksia PT7. Siirtolaisuusinstituutti 2015. 226 s.

Pohjanmaa on aina liikkeessä! Itse maankamara on siitä asti liikkunut, kun jää jätti sen. Myös pohjalainen ihminen ja yhteiskunta on liikkuvaista sorttia. Kirjan tekstit keskittyvät pohjalaisen ihmisen liikkuvuuteen. Miten ja mistä käsin Pohjanmaa asutettiin? Miten ja minne täältä on lähdetty? Miten tänne on tultu? Ja miten tänne tulo on koettu? Kirjassa tiivistyy kolme teemaa: suhtautuminen vierauteen, pitkä kokemus siirtolaisuudesta sekä yhteistoiminta ja yhteistyö. Historian pitkä kaari osoittaa, että Pohjanmaalla menestyään yhdessä. Yhteisöllisyyden eräs 'liima' voi olla yhteinen kokemus siirtolaisuudesta. Pohjalaisen on helppo asettua maahanmuuttajan asemaan. Nykyisten tulijoiden kokemukset rinnastuvat helposti omiin tai oman suvun kokemuksiin vaikkapa menosta Amerikkaan tai Ruotsiin. Kokemus ihmisten liikkuvuudesta ja sen mukanaan tuomista iloista ja suruista on maakunnalle tyypillinen. Se sitoo yhteen täällä jo pitempään asuneita kuin myös vasta hetki sitten saapuneita.

Hinta 20 € + toimituskulut

Heikkilä Elli, Kostianen Auvo, Leinonen Johanna & Söderling Ismo
Participation, Integration, and Recognition
Changing Pathways to Immigrant Incorporation
 Migration Studies C24 / Histories 4. Institute of Migration 2015. 176 p.

These conference proceedings gather expert articles about different ways of understanding immigrant incorporation, both historically and in contemporary society. It is important to examine critically what is meant by the term "integration". The publication shows how crucial it is to examine integration as a process, and study it both at the group and individual level.

Price 20 € + delivery costs